

БИЗНЕС ПЛАН
ЗА РАЗВИТИЕ НА ДЕЙНОСТТА НА
„ВОДОСНАБДЯВАНЕ-ДУНАВ“ ЕООД -
РАЗГРАД
КАТО ВИК ОПЕРАТОР
ЗА ПЕРИОДА 2017-2021 Г.

ВЪВЕДЕНИЕ

Бизнес плана за развитие на дейността на „Водоснабдяване – Дунав“ ЕООД – Разград за периода 2017-2021 г. е изготвен в изпълнение на чл. 10 от Закона за за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги при спазване изискванията на следните нормативни документи:

- Наредба за регулиране на качеството на водоснабдителните и канализационните услуги;
- Наредба за регулиране на цените на водоснабдителните и канализационните услуги;
- Указания за прилагане на Наредба за регулиране на качеството на водоснабдителните и канализационните услуги за регулаторния период 2017 – 2021 г., приети с решение на КЕВР по т. 2 от Протокол № 76 от 19-04-2016 г.;
- Указания за образуване на цените на ВиК услуги чрез метода „горна граница на цени“ за регулаторен период 2017-2021 г., приети с решение на КЕВР по т.3 от Протокол №76 от 19.04.2016 г., поправени с решение на КЕВР по т.8 от Протокол №118 от 07.06.2016 г.

През регулаторния период усилията на дружеството ще бъдат фокусирани в изпълнението на мероприятия с оглед на все по-успешно реализиране на стратегията, които ще доведат до:

- изготвяне на пълен подземен кадастър;
- подмяна на най-амортизираните дълготрайни активи;
- намаляване на общите загуби на вода;
- увеличаване на събираемостта на вземанията;
- намаляване на неотчетените водни количества;
- продължаване процеса на проучване и попълване на база данни за експлоатираните съоръжения;
- подмяна на високоенергоемки енергомеханични съоръженията;
- надграждане и усъвършенстване на системите поддържащи бази данни от измервателни устройства, регистри на аварии и други;
- постигане на пълна автоматизация за контрол и управление на системите.

I. ОБЩА ЧАСТ

1. ДАННИ ЗА ВИК ОПЕРАТОРА

1.1. ОБЩИ ДАННИ ЗА ДРУЖЕСТВОТО

РЕГИСТРАЦИЯ: Дружеството с фирма "Водоснабдяване – Дунав" е вписано в Регистъра за търговските дружества и техните клонове при Разградски окръжен съд с Решение от 25.11.1991 г. под парт. № 92, том I, стр. 92, по ф.д. 46/91 г., като ЕДНОЛИЧНО ДРУЖЕСТВО С ОГРАНИЧЕНА ОТГОВОРНОСТ с държавно имущество със седалище гр. Разград и адрес на управление ул. "Сливница" № 3^а

ПРЕДМЕТ НА ДЕЙНОСТ: водоснабдяване, канализация и пречистване на водите, инженерингови услуги в страната и чужбина.

КАПИТАЛ към настоящият момент - 1 105 000 (един милион сто и пет хиляди) лева – деноминирани, внесен изцяло и сто процента държавна собственост.

ФОРМА И ОРГАНИ НА УПРАВЛЕНИЕ:

Едноличното дружество с ограничена отговорност "Водоснабдяване – Дунав" се управлява и представлява от управител, изпълняващ представителните и управленчески функции по силата на Договор за възлагане на управлението на еднолично търговско дружество с ограничена отговорност, сключен с принципал Държавата в лицето на Министерството на регионалното развитие.

Дружеството е с ЕИК 826043778.

Регистрацията на дружеството по Закона за защита на личните данни от КЗЛД е с № 6276/ 13.10.2010 г.

Адрес за кореспонденция: гр. Разград, ул. "Сливница" № 3^а, пощенски код 7200, пощенска кутия № 58.

Идентификационните данни на дружеството са представени в анкетната карта от Приложение №1.

1.2. ОПИСАНИЕ НА ВИК СИСТЕМИТЕ – ВОДОСНАБДЯВАНЕ

1.2.1. Водоизточници

До края на 2018 год. водоснабдителната система разполага с 256 броя водоизточници, от които 201 броя са в експлоатация, а останалите 55 броя не се използват поради пресъхване или отпаднала необходимост от тяхното използване. Водоизточниците в експлоатация са разпределени по видове както следва:

вид водоизточниците	на	брой
Шахови кладенци		47
Каптажи		109
Дренажи		23
Тръбни кладенци		1
Дълбоки сондажи		15
Кладенци „Раней“		6
ОБЩО		201

Към 2015г. се измерват водните количества на **всичките** 201 водоизточника, със 120 броя водомери.

От 2019 год. на новата обособена територия дружеството ще поддържа следните водоизточници:

вид на водоизточниците	брой
Шахови кладенци	30
Каптажи	28
Дренажи	5
Тръбни кладенци	2
Дълбоки сондажи	22
Кладенци „Раней“	6
ОБЩО	93

1.2.2. Съоръжения за пречистване на питейна вода

Дружеството не извършва дейност пречистване на питейна вода, тъй като не е необходимо такова пречистване.

Това обстоятелство се запазва и за новата обособена територия от 2019г.

1.2.3. Довеждащи съоръжения

Дружеството доставя вода до потребителите на ВиК услуги в 80 населени места в 5 общини от област Разград и област Търговище по 616,144 км довеждащи водопроводи в т.ч.:

- за питейна вода за основната ВС – 612,444 км;
- за питейна вода за друг ВиК оператор – 2,100 км;
- за непитейна вода – 1,600 км.

От 2019 г. обслужваните от дружеството населени места ще бъдат 65 в пет общини от област Разград. Дължината на довеждащите водопроводи за основната ВС ще бъде 543,95 км.

1.2.4. Разпределителна мрежа

Добитата питейна вода достига до потребителите чрез вътрешна водопроводна мрежа с дължина 1 069,487 км., без дължината на сградните водопроводни отклонения. Сградните водопроводни отклонения към 31.12.2015г. са 41 341 бр.

От 2019 г. поддържаната от дружеството вътрешна водопроводна мрежа ще е с дължина 863,267 км., а сградните водопроводни отклонения – 33 440 бр.

1.2.5. Съоръжения по мрежата – помпени станции, резервоари, други

Съоръженията чрез, които дружеството осъществява дейността по доставяне на:

- питейна вода за основната ВС и ВС за друг ВиК оператор са следните:

- помпени станции – 101 бр. с инсталирана мощност 21 614 квт.;
- резервоари (напорни, разпределителни, преходни, облекчителни) – 148 бр. с обем 94 204 м³.

От 2019 г. съоръженията за осъществяване доставянето на вода ще са както следва:

- помпени станции – 68 бр.;
- резервоари (напорни, разпределителни, преходни, облекчителни) – 123 бр.

- вода с непитейни качества са следните:

- помпени станции – 1 бр. с инсталирана мощност 40 квт.;
- резервоари (напорни, разпределителни, преходни, облекчителни) – 1 бр. с обем 300 м³.

От 2019 г. поради преминаване на община Попово (в гр. Попово се извършваше доставяне на вода с непитейни качества) към В и К ООД – Търговище отпада необходимостта от обособяване ВС за доставяне на вода с непитейни качества.

1.2.6. Очаквано изграждане и предоставяне за стопанисване на публични активи през периода на бизнес плана (извън инвестиционната програма на ВиК оператора)

През периода на бизнес плана общините, попадащи в обособената територия, обслужвана от „Водоснабдяване-Дунав“ ЕООД – гр.Разград, предвиждат инвестиции (собствени или външни) в следните обекти:

Община Разград:

- „Реконструкция на водопроводна мрежа на ЖК „Орел“ – гр.Разград:

- Дължина: I етап – 3 769 м., II етап – 2 547 м.;
- Обща очаквана стойност: 2 635 хил.лв.;

- „Доизграждане и реконструкция на съществуващи водопроводна и канализационна мрежа и ПСОВ – гр.Разград“:

- Водопровод - дължина – 9 109 м., очаквана стойност – 2 485 хил.лв.;

Община Лозница:

- „Реконструкция на водопроводна мрежа на с.Синя вода“:

- Дължина: в процес на проектиране;
- Обща очаквана стойност: в процес на проектиране;

- „Рехабилитация на част от вътрешна водопроводна мрежа на с.Градина“:

- Дължина: 780 м.;
- Обща очаквана стойност: в процес на проектиране;

- „Рехабилитация на част от вътрешна водопроводна мрежа на с.Веселина“:

- Дължина: 300 м.;
- Обща очаквана стойност: в процес на проектиране;

- „Рехабилитация на част от вътрешна водопроводна мрежа на с.Бели Лом“:

- Дължина: 401 м.;
- Обща очаквана стойност: в процес на проектиране;

- „Рехабилитация на част от вътрешна водопроводна мрежа на с.Трапище“:
  - Дължина: 844 м.;
  - Обща очаквана стойност: в процес на проектиране;
- „Рехабилитация на част от вътрешна водопроводна мрежа на с.Сейдол“:
  - Дължина: 175 м.;
  - Обща очаквана стойност: в процес на проектиране;

Община Цар Калоян:

- „Реконструкция на водопроводна мрежа на с.Езерче“:
  - Дължина: 30 000 м.;
  - Обща очаквана стойност: 6 675,5 хил.лв.;
- „Изграждане на II канализационен клон “:
  - Дължина: 5 599 м.;
  - Обща очаквана стойност: 3 500 хил.лв.;

Община Попово:

- „Реализация на инвестиционен проект във водния сектор на гр.Попово“:
  - Водопровод - дължина – 8 504 м., очаквана стойност – 3 412,817 хил.лв.;

Община Опака:

- „Ремонт на ВиК съоръжения и реконструкция на водопроводи в община Опака“:
  - Водопровод - дължина – 8 378 м., очаквана стойност – 907,083 хил.лв.;
  - ВиК съоръжения - очаквана стойност – 36,724 хил.лв.;

1.3. ОПИСАНИЕ НА ВИК СИСТЕМИТЕ – КАНАЛИЗАЦИЯ

1.3.1. Канализационна мрежа

В обособената територия на „Водоснабдяване-Дунав“ ЕООД – гр.Разград, услугата „отвеждане на отпадъчни води“ се предоставя в три населени места – гр.Разград, гр.Лозница и гр.Попово. Канализационната мрежа, която обслужва населението в тези населени места е с дължина 106,913 км.

От 2019 г. услугата „отвеждане на отпадъчни води“ ще се предоставя в три населени места – гр. Разград, гр. Лозница и гр. Кубрат, а канализационната мрежа ще е вече с дължина 105,805 км.

1.3.2. Главни канализационни колектори

Главните канализационни колектори в три населени места – гр.Разград, гр.Лозница и гр.Попово са с дължина 22,132 км.

Главните канализационни колектори в три населени места – гр.Разград, гр.Лозница и гр.Кубрат са с дължина 16,515 км.

1.3.3. Съоръжения по мрежата – помпени станции, резервоари, други

Канализационните системи, които обслужва дружеството до 2019 г. са изцяло гравитационни, поради което не поддържа помпени станции и резервоари.

От 2019 г. с приемане за обслужване на община Кубрат за функционирането на канализационната система на гр.Кубрат са изградени 4 канализационни помпени станции.

1.3.4. Очаквано изграждане и предоставяне за стопанисване на публични активи през периода на бизнес плана (извън инвестиционната програма на ВиК оператора)

През периода на бизнес плана общините, попадащи в обособената територия, обслужвана от „Водоснабдяване-Дунав“ ЕООД – гр.Разград, предвиждат инвестиции (собствени или външни) в следните обекти:

Община Разград:

- „Доизграждане и реконструкция на съществуващи водопроводна и канализационна мрежа и ПСОВ – гр.Разград“:

- Канал - дължина – 9 596 м., очаквана стойност – 8 153 хил.лв.;

Община Лозница:

- „Доизграждане на канализационна мрежа на гр.Лозница“:

- Дължина: 2 170 м.;
- Обща очаквана стойност: в процес на проектиране;

- „Канализационна помпена станция – гр.Лозница“:

- УПИ 6, кв.39;
- Обща очаквана стойност: в процес на проектиране;

Община Попово:

- „Реализация на инвестиционен проект във водния сектор на гр.Попово“:

- Канал - дължина – 19 470 м., очаквана стойност – 8 406,797 хил.лв.;

- „Рехабилитация (изграждане на канал) на ул.Фотинова - гр.Попово“:

- Канал - дължина – 440 м., очаквана стойност – 129,950 хил.лв.;

1.4. ОПИСАНИЕ НА ВИК СИСТЕМИТЕ – ПРЕЧИСТВАНЕ НА ОТПАДЪЧНИ ВОДИ

1.4.1. Точки на заустване без пречистване

По канализационната мрежа на гр.Попово съществува само една точка на заустване без пречистване. Канал с включени в него 4 бр. потребители зауства постъпилите в него отпадъчни води без пречистване в р.Сеяческа. Характерът на замърсяването им е на битови отпадъчни води.

1.4.2. ПСОВ – механично пречистване

В обособената територия на „Водоснабдяване-Дунав“ ЕООД – гр.Разград, услугата „отвеждане на отпадъчни води“ се предоставя чрез експлоатацията на пречиствателни станции за отпадъчни води в три населени места – гр.Разград, гр.Лозница и гр.Попово.

Всяка от тях е с проектен капацитет както следва:

ПСОВ Разград – 43 200 м³/ден

ПСОВ Лозница – 1 718 м³/ден

ПСОВ Попово – 7 080 м³/ден

От 2019 г. ще бъде предадена на В и К ООД – Търговище ПСОВ Попово и ще бъде приета за експлоатация ПСОВ Кубрат с проектен капацитет 4 000 м³/ден.

За всяка от тях механичното стъкло на пречистване на постъпилата отпадъчна вода се осъществява посредством следните съоръжения:

ПСОВ – гр.Разград

- Груба и финна решетки -1 бр.
- Пясъкозадържател – 1 бр.
- Първични хоризонтални утаители – 3 бр.

ПСОВ – гр.Лозница

- Комбинирано съоръжение за механично пречистване „Хубер“ -1 бр.
- Аериран мазноуловител – 1 бр.

ПСОВ – гр.Попово

- Груба и финна решетки - 4 бр.
- Аериран пясъкозадържател със зона за плаващи вещества – 1 бр.

Селектор – 1 бр.

ПСОВ – гр.Кубрат

- Груби решетки - 2 бр.
- Финни решетки - 2 бр.
- Пясъкозадържател – 1 бр.
- Класификатор за пясък – 1 бр.

1.4.3. ПСОВ – биологично пречистване

Функциониращите съоръжения, чрез които се осъществява биологичното пречистване в трите ПСОВ са следните:

ПСОВ – гр.Разград

- Биобасейни - 3 бр.
- Вторични радиални утаители – 2 бр.

ПСОВ – гр.Лозница

- Биобасейн -1 бр.
- Вторичен радиален утаител – 1 бр.

ПСОВ – гр.Попово

- Биобасейни - 2 бр.
- Вторични утаители – 2 бр.

ПСОВ – гр.Кубрат

- Биобасейни - 2 бр.
- Вторични двуетажни утаители – 4 бр.

1.4.4. ПСОВ – третично пречистване

Третично пречистване се осъществява само в ПСОВ Попово – отстраняване на азот в биобасейните.

1.4.5. Очаквано изграждане и предоставяне за стопанисване на публични активи през периода на бизнес плана (извън инвестиционната програма на ВиК оператора)

През периода на бизнес плана общините, попадащи в обособената територия, обслужвана от „Водоснабдяване-Дунав“ ЕООД – гр.Разград, предвиждат инвестиции (собствени или външни) в следните обекти:

Община Разград:

- „Доизграждане и реконструкция на съществуващи водопроводна и канализациона мрежа и ПСОВ – гр.Разград“:

• ПСОВ – за 55231 екв.жит. и $Q_{ср.ден} = 8\,593\text{ м}^3/\text{ден}$, очаквана стойност – 12 858 хил.лв.;

Община Попово:

- „Реализация на инвестиционен проект във водния сектор на гр.Попово“:

- ПСОВ – фосфорно стъпало, очаквана стойност – 113,607 хил.лв.;

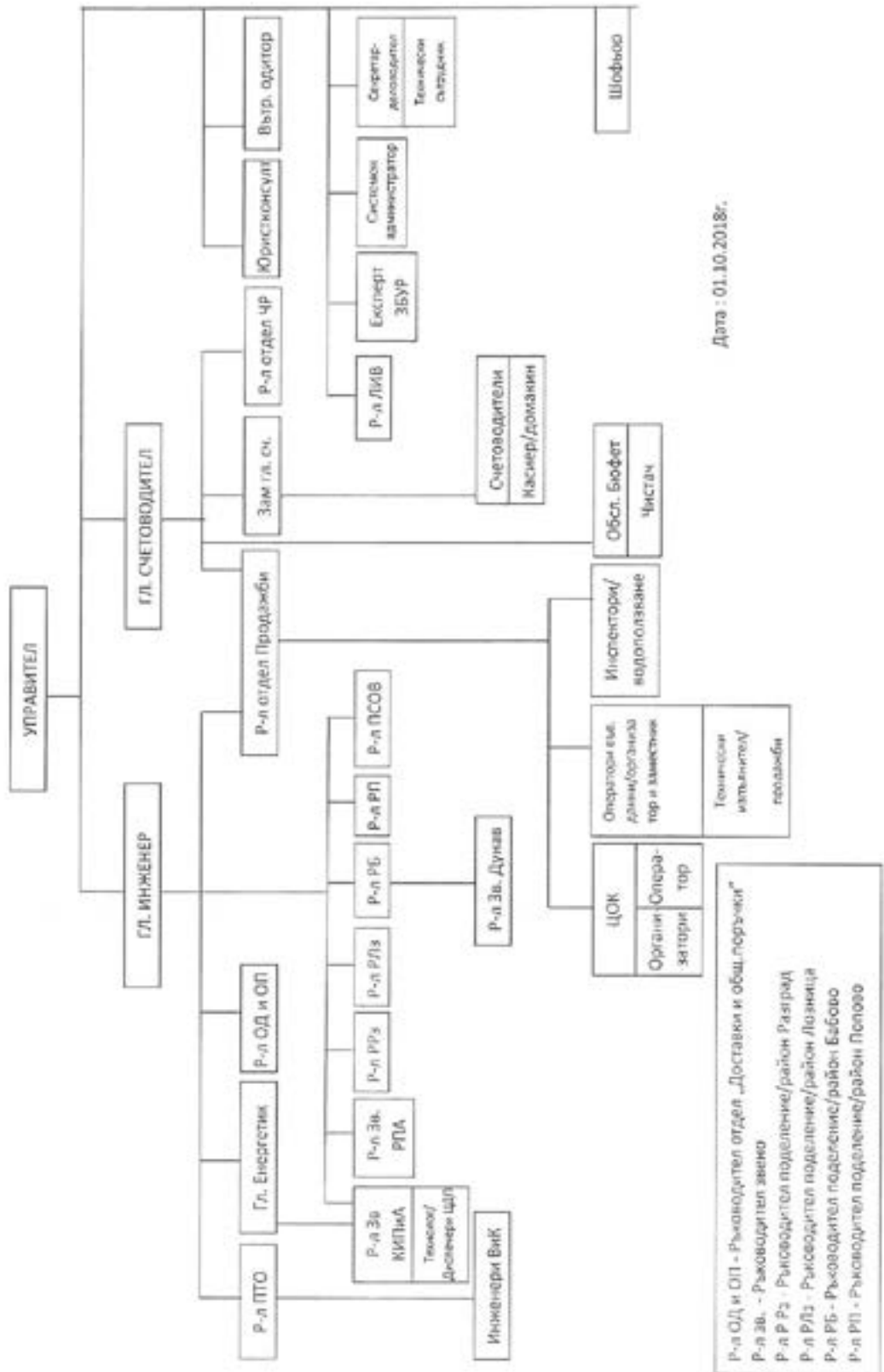

1.5. ОРГАНИЗАЦИЯ НА ДРУЖЕСТВОТО

1.5.1. Организационна структура – диаграма, описание

ОРГАНИЗАЦИОННО-УПРАВЛЕНСКА СТРУКТУРА НА „ВОДОСНАБДЯВАНЕ - ДУНАВ“ ЕООД ГР. РАЗГРАД

Дружеството се управлява от управител. На пряко подчинение на управителя са: главен инженер, главен счетоводител, ръководител ЛИВ, експерт ЗБУР, юрисконсулт, вътрешен одитор.

На главния инженер са пряко подчинени всички експлоатационно-технически райони, гл.енергетик и отделите Производствено-технически и Доставки и обществени поръчки.

На главния счетоводител са пряко подчинени заместник главен счетоводител, ръководител отдел ЧР, ръководител отдел Продажби.

1.5.2. Географска организация – експлоатационни райони

Дружеството осъществява предоставянето на водоснабдителни и канализационни услуги на територията на общините Разград, Лозница и Цар Калоян – област Разград и общини Попово и Опака – област Търговище.

Обслужваната от дружеството територия е разделена на експлоатационни райони, както следва:

Район Разград – обслужва общините Разград и Цар Калоян

Район Лозница – община Лозница

Район Попово – обслужва общините Попово и Опака

Район Бабово - обслужва водоснабдителна система Дунав, разположена на територията на областите Русе, Разград и Търговище.

Район ПСОВ - обслужва пречиствателните станции за отпадъчни води в градовете Разград, Лозница и Попово.

От 2019 г. отпада район Попово – обслужващ общините Попово и Опака и ще бъдат обособени райони Кубрат и Завет, които ще обслужват съответно общините Кубрат и Завет.

1.6. ПЛАН ПРИ БЕДСТВИЯ И АВАРИИ

Планът съдържа мерки и процедури в случай на възникване на авария, която засяга или може да засегне в значителна степен качеството и предоставянето на водоснабдителни и канализационни услуги от страна на „Водоснабдяване - Дунав“ ЕООД, гр. Разград - ВиК оператор на територията на област Разград.

Основни приоритети на Оператора са непрекъснатото и качествено предоставяне на ВиК услуги, съхраняване на активите, собственост или предоставени за стопанисване, поддържане и експлоатация на Оператора, осигуряването на здравословни и безопасни условия на труд на служителите, гарантиране на здравето на потребителите на ВиК услугите и населението като цяло, както и опазване на околната среда.

По-конкретно, настоящият план има следните цели:

- Предприемане на ефективни и своевременни мерки за предотвратяване възникването на аварии;
- Предприемане на мерки, насочени към осигуряване на непрекъснатото и качествено предоставяне на ВиК услуги от Оператора;
- В случай на възникване на авария, предприемане на мерки за незабавното ѝ отстраняване и минимизиране на нейните последици;

- Предприемане на ефикасни последващи мерки след отстраняването на възникнала авария за възстановяване на качествено и непрекъснато предоставяне на ВиК услуги в най-кратки срокове, както и за предотвратяване възникването на бъдещи сходни аварии;
- Предприемане на мерки за защита на персонала на Оператора и опазване на неговото здраве и безопасност, както и защита на потребителите на ВиК услугите и населението като цяло;
- Минимизиране на въздействието на аварията върху активите (собственост или предоставени за стопанисване, поддържане и експлоатация на Оператора), както и върху околната среда;
- Осигуряване на контакти и сътрудничество с компетентните органи и институции като, но не само аварийни служби, местни власти, както и с всички други засегнати лица с цел овладяване на аварията, предотвратяване на нейното разрастване, както и ограничаване в максимална степен на нейните последици и въздействието ѝ върху предоставяните от Оператора ВиК услуги;
- Осигуряване документирането на аварията и извършване на последваща оценка на същите с цел предотвратяване на евентуални и/или бъдещи аварии.

Планът има задължителна сила по отношение на Оператора. Същият е приложил допълнителни процедури/ планове в случай на възникване на авария, и е разработил отделни планове за действие при аварии/ аварийни планове за отделни водостопански системи и съоръжения, които не противоречат на настоящия план. Допълнителните планове за отделните водостопански системи и съоръжения предвиждат, включително, но не само конкретните мерки и тяхната последователност по отстраняване на аварията и минимизиране на техните последици, разпределение на задълженията и отговорните структури и лица за изпълнение на тези мерки съобразно особеностите и спецификите на конкретното/ната водостопанска/о система/ съоръжение.

С оглед изпълнение на изискванията на действащото законодателство за осигуряване на пожарна безопасност и предприемане на мерки при възникване на аварии поради възпламеняване на пожар, Операторът е изготвил допълнително вътрешни актове, осигуряващи пожарната безопасност по смисъла на Наредба № 81213-647 от 01.10.2014 г. за правилата и нормите за пожарна безопасност при експлоатация на обектите - План за действие на личния състав при гасене на пожари (Приложение 1 от тази наредба), План за осигуряване на пожарна безопасност при извършване на текущи ремонти и на строителни и монтажни работи на обектите и План за евакуация на работещите и на пребиваващите на обекта лица при пожар или авария съгласно чл. 9, ал. 1, т. 2, 3 и 4 от тази наредба.

С оглед изпълнение на изискванията на действащото законодателство за осигуряване на безопасността на труда при работа с хлор и предприемане на мерки при възникване на аварии, свързани с работата с хлор, Операторът е изготвил допълнително вътрешни актове, които се изискват съгласно Наредба № 2 по безопасността на труда при производството и работата с хлор - План за действие при аварии с хлор-газ по смисъла на чл. 362 от тази наредба, Инструкция за работа с варели и бутилки с течен хлор, съгласно Приложение № 2 към чл. 1, ал. 3 от Наредба № 9 от 23.09.2004 г. за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд при експлоатация и

поддържане на водоснабдителни и канализационни системи, аварийна картичка за хлор-газ.

Операторът е предприел мерки за ограничаване на риска от възникване на последици от аварията за служителите, работещи и обслужващи водостопанските системи и съоръжения, и носи отговорност за спазване на нормативно установените изисквания за безопасност на труда и безопасна експлоатация на водостопанските системи и съоръжения. С оглед на това Операторът е предприел следните мерки, осигуряващи защита на персонала и спазване на технологичната дисциплина:

- Поддържане на наличното оборудване, системи и съоръжения в пълна изправност;
- Осигуряване на средства за провеждане на непрекъснато обучение на персонала по проблемите на безопасността на труда и организиране на периодични тренировки с практическа насоченост за правилна и своевременна реакция в случай на възникване на авария;
- Въвеждане на ясни и разбираеми правила относно трудовата и технологичната дисциплина и вътрешния трудов ред и проверка на степента на тяхното усвояване от страна на служителите, работещи и обслужващи водостопанските системи и съоръжения, чрез провеждане на практически тренировки;
- Определяне на отговорни лица в случай на аварии, които са подготвени и могат да реагират целесъобразно при установяване на авария, познават добре своите правомощия и задължения и притежават необходимите качества, образование и трудов стаж, осигуряващ предприемане на оптимални действия при възникване на авария и нейното отстраняване;
- Осигуряване на необходимото аварийно имущество и оборудване, както и на лични предпазни средства за охрана на труда на служителите като, но не само: защитно облекло и обувки, изолиращи дихателни апарати, каски, спасително оборудване, вкл. колани и въжета и други приспособления и провеждане на инструкции за правилното им използване;
- Осигуряване на периодично измерване и контрол на средата, в която се извършва трудовия процес чрез специализирани средства;
- Въвеждане на организация на труда, позволяваща равномерно разпределение на трудовите задължения на служителите съобразно тяхната длъжност и действията, които следва да предприемат в случай на възникване на авария;
- Запознаване на служителите с местонахождението на аварийните пътища и изходи, както и на вратите, разположени по и на тях, както и с различните видове сигнали и сирени на инсталираните известителни системи.

2. ЦЕЛ НА БИЗНЕС ПЛАНА

Основната цел на Бизнес плана на „Водоснабдяване – Дунав“ ЕООД – гр. Разград е насочена към постепенно достигане на нормативно определените дългосрочни нива на показателите за качество на предоставяните В и К услуги.

Дружеството си е поставило като основна цел – постигане на високо ниво на качество на предоставяните ВиК услуги, а именно:

- Осигуряване непрекъснатост на предоставяните на услугите по водоснабдяване, отвеждане и пречистване на отпадъчни води за потребителите на обслужваната територия;

- Доставка на необходимите количества с необходимото налягане и качество питейна вода;
- Отвеждане и пречистване на отпадъчните води съгласно изискванията на действащата нормативна уредба;
- Предоставяне на В и К услуги при социално поносими цени;
- Подобряване качеството на обслужване на потребителите на ВиК услуги;
- Подобряване на базата данни във всички направления на дейността, като предпоставка за по-добра отчетност и ниво на предоставяната информация за управленски и контролни нужди, както и подобряване на анализа и оценката на постигнатите резултати, предполагащи бъдещи действия за тяхното подобряване.

С цел повишаване ефективността и подобряване на организацията на производствения процес, дружеството разработи и от 2019 г. внедри Интегрирана система за управление (ИСУ), отговаряща на изискванията на ISO 9001:2015, ISO 14001:2015, OHSAS 18001:2007.

3. РЕЗУЛТАТИ ОТ КОНСУЛТАЦИИТЕ С ПОТРЕБИТЕЛИТЕ НА ВИК ОПЕРАТОРА

Непрекъснатото повишаване удовлетвореността на клиентите е водещо в работата на дружеството и през регулаторния период ще продължава да бъде един от основните фокуси в дейността. Консултациите с потребителите на В и К услуги са индикатор за подобряване на работата на дружеството в различни направления:

- Повишаване информираността на клиентите във връзка със спецификите на фактурирането, извършваните аварийни и планови ремонти и цялостната дейност на дружеството, чрез създаването на нови и затвърждаване на съществуващите комуникационни канали;
- Разширяване на възможностите за заплащане на месечните сметки за потребените В и К услуги.

Нагласите на клиентите към „Водоснабдяване – Дунав“ ЕООД – Разград най-често се определят от различни стереотипи, налагани в публичното пространство.

Малка част от потребителите са наясно как точно се формира цената на водата и поради тази причина се поддържа неоснователна негативна нагласа към дружеството.

Отношението на клиентите към „Водоснабдяване – Дунав“ ЕООД – Разград също така много зависи и от вида на жилището, което обитават (къща или сграда етажна собственост). Най-голям процент са оплакванията от клиенти, относно разпределението на общото потребление в етежната собственост и по-конкретно – начинът, по който се осъществява то.

Провеждани са разяснителни кампании (в медиите, брошури по касите за плащане на консумирана вода), относно причините и начинът за разпределение на разликата от общия водомер. Акцентът е върху това как да бъдат предотвратени екстремни стойности на разликата за разпределение. В повечето случаи срещаме разбиране от страна на клиентите и получаваме необходимото съдействие за разрешаване на възникналите конфликти.

С цел повишаване удовлетвореността на клиентите през 2018 г. „Водоснабдяване – Дунав“ ЕООД – Разград разкри два Центъра за обслужване на клиенти на територията на град Разград. В тях може да бъде получена точна, ясна и изчерпателна информация на почти всички клиентски запитвания.

Посочените дейности ще доведат до по-висока информираност, повишаване удовлетвореността на клиентите и намаляване на подадените жалби.

4. ОПИСАНИЕ НА ВРЪЗКАТА НА БИЗНЕС ПЛАНА С РЕГИОНАЛНИЯ ГЕНЕРАЛЕН ПЛАН НА ОБОСОБЕНАТА ТЕРИТОРИЯ ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ВИК УСЛУГИ

Инвестиционната програма към настоящият Бизнес план е изготвена въз основа на инвестиционните програми към регионалния генерален план за обособената територия, обслужвана от „Водоснабдяване – Дунав“ ЕООД – гр.Разград, изготвен през 2014 г.

5. ОПИСАНИЕ НА ВРЪЗКАТА НА БИЗНЕС ПЛАНА С ПОКАЗАТЕЛИТЕ ЗА КАЧЕСТВО, КОИТО СА ПРЕДВИДЕНИ В ДОГОВОРА С ВЪЗЛОЖИТЕЛЯ НА ВИК УСЛУГИТЕ

Договорът с Възложителя не определя показателите за качество, различни от тези, определени от действащото законодателство, като в същото време целевите нива на тези показатели за качество се определят от КЕВР. Настоящият Бизнес план дефинира подхода и начина за постигане на реални нива на ключовите показатели, определени от КЕВР.

II. ТЕХНИЧЕСКА ЧАСТ

1. ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА ГОДИШНИТЕ ИНДИВИДУАЛНИ ЦЕЛЕВИ НИВА НА ПОКАЗАТЕЛИТЕ ЗА КАЧЕСТВО НА ВИК УСЛУГИТЕ

ПК1 Ниво на покритие с водоснабдителни услуги – за 2021 г. се предвижда ниво от 99,75%, при индивидуална цел 99%;

ПК2а Качество на питейната вода в големи зони на водоснабдяване - за 2021 г. се предвижда ниво от 99,63%, при индивидуална цел 99%;

ПК2б Качество на питейната вода в малки зони на водоснабдяване - за 2021 г. се предвижда ниво от 98,01%, при индивидуална цел 98%;

ПК2в Мониторинг на качеството на питейната вода - за 2021 г. се предвижда ниво от 100%, при индивидуална цел 100%;

ПК4а Общи загуби на вода във водоснабдителните системи - за 2021 г. се предвижда ниво от 12,76 м³/км./ден, при индивидуална цел 12,22 м³/км./ден;

ПК4б Общи загуби на вода във водоснабдителните системи - за 2021 г. се предвижда ниво от 68,31%, при индивидуална цел 67,36%;

По прогнозните конкретни цели за ПК 4а и ПК 4б

Водните количества на вход водоснабдителна система в обособената територия на „Водоснабдяване-Дунав“ ЕООД се измерват с водомери в срок на метрологична годност и загубите на вода за базовата 2015 г. са 71,02 %.

В договора между „Водоснабдяване-Дунав“ ЕООД Разград и АВиК-Разград целевите нива на показателя „Неотчетени водни количества“ са следните:

Година 5 – 68 %;

Година 10 – 64 %;

Година 15 – 59 %

От 2019 г. от обособената територия се отделят общините Попово и Опака и се присъединяват общините Кубрат и Завет.

От предоставената ни информация от сега действащия оператор на територията на **община Кубрат** стават ясни следните факти:

- за територията на община Кубрат по-малко от 50 % от количествата вода на вход водоснабдителна система се измерват с водомери в срок на метрологична годност;
- отчетените загуби на вода са 60,76 %;
- специфичният разход на електроенергия за 1 м³ фактурирана вода за базовата 2015 година е 5.968 kWh/m³;

От предоставената ни информация от сега действащия оператор на територията на **община Завет** стават ясни следните факти:

- за територията на община Завет количествата вода на вход водоснабдителна система се измерват с водомери, които не са в срок на метрологична годност;
- отчетените загуби на вода са 57,13 %;
- специфичният разход на електроенергия за 1 м³ фактурирана вода за базовата година е 4,717 kWh/m³;

Показателите на „В и К Меден кладенец“ гр. Кубрат влияят в много по-голяма степен върху новообособената територия, отколкото показателите на община Завет, поради по-голямата площ и брой потребители.

Лошото общо състояние на „В и К Меден кладенец“ гр. Кубрат определя невъзможността да се приложат своевременно необходимите мерки за намаляване на неотчетените водни количества:

- активен контрол на течове;
- ритмична подмяна на амортизирани части от водопроводната мрежа;
- зонирание на вътрешните водопроводни мрежи на населените места;
- включване на зоновите водомери и водомерите на вход населени места в SCADA система и осъществяване на контрол в реално време на реалните загуби на вода във вид на нощна консумация;
- своевременно регистриране на възникващи значителни течове по водопроводната мрежа.

Съобразно гореизложената фактология считаме, че реално достижимите целеви нива на показателя „Неотчетени водни количества“ за новообособената територия на „Водоснабдяване-Дунав“ ЕООД са следните:

Година 5 – 68 %;

Година 10 – 65 %;

Година 15 – 62 %

ПК5 Аварии по водопроводната мрежа - за 2021 г. се предвижда ниво от 48,14 бр./100 км./год., при индивидуална цел 51,30 бр./100 км./год.;

ПК6 Налягане във водоснабдителната система - за 2021 г. се предвижда ниво от 80,46%, при индивидуална цел 80%;

ПК8 Качество на отпадъчните води - за 2021 г. се предвижда ниво от 93,31%, при индивидуална цел 93%;

ПК9 Аварии на канализационната мрежа - за 2021 г. се предвижда ниво 2,29 бр./100 км./год., при индивидуална цел 2,29 бр./100 км./год.;

ПК11а Енергийна ефективност за дейността по доставяне на вода на потребителите - за 2021 г. се предвижда ниво 1,274 кВтч/м³, при индивидуална цел 1,261 кВтч/м³.

Предложеното ниво на ПК11а е по-високо от определената индивидуална цел, тъй като то категорично е непостижимо в оставащия двугодишен период до края на 2021 г. Предвид промяната на обособената територия през 2019 г. с премане за обслужване на общините Кубрат и Завет, считаме за нереалистична хипотезата, че реализирането на необходимите мероприятия ще доведат до постигане на предложеното ниво на индивидуална цел 1,261 кВтч/м³. С прогнозирано ниво на ПК11а 1,274 се предвижда **12% намаление на количеството** ел.енергия към края на 2021 г. спрямо 2019 г.

През изминалите години е работено изключително много по подобряване на енергийната ефективност на дружеството, в резултат на което е отчетено значително намаление на изразходваната ел.енергия като през 2018 г. (13680МВтч) спрямо 2001 г. (24134МВтч) потреблението на ел.енергия е намалено с 43,3%. При сравнение на два подългосрочни периода 2001-2009 (186582МВтч) и 2010-2018 (131971МВтч) през последния е отчетено намаление на изразходваната ел.енергия с 30%.

На база отчетни данни за първо тримесечие на 2019 г. за периода 2019-2021 г. е направена промяна на съотношение в потреблението по нива на напрежение – увеличен е дела на количеството ел.енергия ниско напрежение вследствие приемане на обекти от общините Кубрат и Завет с мерене ниско напрежение. През 2015 г. при експлоатация на обекти от общините Попово и Опака за дружеството дела на потребление е СрН – 75% и НН – 25 %. От 2019 г. с отпадане на обекти от общините Попово и Опака и приемане за експлоатация на обекти от общините Кубрат и Завет прогнозния дял на потребление е СрН – 60,6% и НН – 39,4 %.

Предложеното ниво на ПК11а е по-високо от поставената индивидуална цел, тъй като „Меден кладенец“ ЕООД е подало неправилно данните в справка „Отчети данни нови ПК 2015“, приложена към отчетния доклад за 2015 г., за променлива zD1 *Общо количество на изразходваната електрическа енергия, за добив, пречистване и доставка на вода от ВиК оператора*, като не е посочило изразходвана електрическа енергия, а от Справка № 4.1 *Разход на електроенергия в количествено и стойностно изражение* е видно, че дружеството е изразходвало 3 173 332 кВтч за услугата доставяне на вода на потребителите. „В и К“ ООД, гр. Исперих също е подало неправилно данни за променлива zD1, като не е изключило електроенергията, която се изразходва за административни нужди. Това е довело до определяне на ИЦ на ПК11а за посочените дружества, а оттам и за окрупнения ВиК оператор „Водоснабдяване – Дунав“ ЕООД, гр. Разград (1,26 кВтч/м³) на база неправилно подадени данни.

В представения бизнес план са попълнени правилно данните за zD1 за 2015 г. На база правилно попълнените данни и вече фактически отчет за първо тримесечие на 2019 г., прилагайки реално постижимия темп на намаление на изразходваната електрическа енергия за дейността по доставяне на вода на потребителите, за 2021 г предлагаме постигане на ниво от 1,275 кВтч/м³.

ПК 11в Оползотворяване на утайките от ПСОВ - за 2021 г. се предвижда ниво от 90,29%, при индивидуална цел 90%;

ПК 11г Рехабилитация на водопроводната мрежа - за 2021 г. се предвижда ниво от 0,67%, при индивидуална цел 0,67%;

ПК 11д Активен контрол на течове - за 2021 г. се предвижда ниво от 8,36%, при индивидуална цел 8,33%;

ПК12а Ефективност на разходите за услугата доставяне на вода на потребителите - за 2021 г. се предвижда ниво от 1,06 при индивидуална цел и дългосрочно ниво 1,1;

Необходимата ефективност на разходите 1.1 може да бъде постигната единствено с намаление на общо разходите с около 3500 хил.лв. - 43%. Това може да се постигне с драстично съкращение на персонал, намаление на разходите за ел.енергия, намаление на загубите на вода до 0%, т.е. работа без технологични загуби, което е практически невъзможно, а това би поставило дружеството пред невъзможност да изпълнява задълженията си като В и К оператор.

Другата хипотеза, при която е възможно постигане на необходимата ефективност на разходите, е значително увеличение на възръщаемостта, т.е. увеличение размера на РБА с най-малко 3500 хил.лв.

Дружеството не разполага с достатъчен наличен собствен финансов ресурс, който да бъде инвестиран в рамките на този регулаторен период, за да се постигне необходимото ниво на РБА.

ПК12б Ефективност на разходите за услугата отвеждане на отпадъчни води - за 2021 г. се предвижда ниво от 1,08 при индивидуална цел 1,1;

Размера на регулаторната база на активите не е достатъчен да генерира нужната стойност на възвръщаемост, която да осигури съотношение между приходите и разходите 1.1. За постигане на необходимата ефективност на разходите, е необходимо увеличение размера на РБА с около 40 хил.лв.

ПК12в Ефективност на разходите за услугата пречистване на отпадъчни води - за 2021 г. се предвижда ниво от 1,04, при индивидуална цел 1,1;

Необходимата ефективност на разходите може да бъде постигната единствено с намаление на общо разходите с около 50%, което може да се постигне със драстично съкращение на персонал, намаление на разходите за ел.енергия.

Другата хипотеза, при която е възможно постигане на необходимата ефективност на разходите, е значително увеличение на възвращаемостта, т.е. увеличение размера на РБА с най-малко 900 хил.лв.

Дружеството не разполага с достатъчен наличен собствен финансов ресурс, който да бъде инвестиран в рамките на този регулаторен период, за да се постигне необходимото ниво на РБА.

В същото време оптимизацията на разходите не е възможно да бъде с нужните темпове до края на регулаторния период и да намалее с повече от 50%.

ПК12г Събираемост - за 2021 г. се предвижда ниво от 90,24%, при индивидуална цел 90,21%;

Предложеното ниво ПК12г е по-високо от поставената индивидуална цел, тъй като „Водоснабдяване - Дунав“ ЕООД, гр. Разград е подало неправилно данните в справка „Отчети данни нови ПК 2015“, приложена към отчетния доклад за 2015 г., за променлива iG99 *Обща сума на приходите от продажби на водоснабдителни и канализационни услуги за годината (7 857 хил.лв.)* Това е довело до определяне на ИЦ на ПК12г за дружеството, а оттам и за окрупнения ВиК оператор (88,39%) на база неправилно подадени данни.

В бизнес плана са попълнени правилно данните за zD1 за 2015 г. (9 417 хил.лв.) На база правилно попълнените данни, прилагайки одобрения темп на изменение, за 2021 г. предлагаме постигане на ниво от 90,24%.

ПК12д Ефективност на привеждане на водомерите в готовност - за 2021 г. се предвижда ниво от 14%, при индивидуална цел 14%;

ПК12е Ефективност на изграждане на водомерното стопанство - за 2021 г. се предвижда ниво от 80,01%, при индивидуална цел 80,01%;

ПК13 Срок за отговор на писмени жалби на потребители - за 2021 г. се предвижда ниво от 100%, при индивидуална цел 100%;

ПК14а Присъединяване към водоснабдителната система - за 2021 г. се предвижда ниво от 100%, при индивидуална цел 100%;

ПК14б Присъединяване към канализационната система - за 2021 г. се предвижда ниво от 100%, при индивидуална цел 100%;

ПК15а Ефективност на персонала за услугата доставяне на вода на потребителите - за 2021 г. се предвижда ниво от 7,29 бр./1000 СВО, при индивидуална цел 7,30 бр./1000 СВО.

Ефективността на персонала за услугата доставяне на вода на потребителите (брой/1000 СВО) се определя чрез съотношението между броя на персонала на еквивалентна пълна заетост за услугата доставяне на вода на потребителите и общия брой на СВО.

В края на периода на бизнес плана прогнозната ефективност на персонала за услугата доставяне на вода на потребителите е 7,29 и достига целевото ниво от 7,35.

Целево ниво от 7.35 ефективност на персонала за услугата доставяне на вода на потребителите може да бъде постигнато при 14%-но намаление на персонала, което е практически невъзможно и ще постави под въпрос поддържането и експлоатацията на съоръжения с голям капацитет. Трябва да се има предвид, че дружеството е експлоатационно предприятие и броят на персонала не е във функция от обема на произвежданата продукция или от броя на обслужваните СВО.

ПК15б Ефективност на персонала за услугите отвеждане и пречистване - за 2021 г. се предвижда ниво от 4,73 бр./1000 СКО, при индивидуална цел 5,01 бр./1000 СКО.

2. АНАЛИЗ И ПРОГРАМА ЗА ПОСТИГАНЕ НА ПОКАЗАТЕЛИТЕ ЗА КАЧЕСТВО ПО ОТНОШЕНИЕ НА УСЛУГАТА ДОСТАВЯНЕ НА ВОДА НА ПОТРЕБИТЕЛИТЕ

2.1. АНАЛИЗ НА НИВОТО НА ПОКРИТИЕ С ВОДОСНАБДИТЕЛНИ УСЛУГИ

На обособената територия, обслужвана от дружеството има изградени водоснабдителни мрежи и съоръжения във всички 80 бр. населени места. Броят на населението, ползващо услугата доставяне на вода е 94 722 жители. То представлява 99,04% от цялото население, живеещо в обособената територия, което по данни на НСИ към 31.12.2015г. е 95 622 жители. Населението, което не ползва вода, доставяна от дружеството, се водоснабдява от собствени водоизточници (кладенци), като в повечето случаи съществува възможност за присъединяването им към водопроводната мрежа при поискване.

От 2019 г. услугата „доставяне на питейна вода“ ще се предоставя в 65 населени места с население 84 433 жители.

По този показател дружеството ще изпълни индивидуалната цел за 2021г. – 99%, а също и дългосрочното ниво на показателя за качество - 99%.

2.2. АНАЛИЗ НА КАЧЕСТВОТО НА ПИТЕЙНАТА ВОДА В ГОЛЕМИ ЗОНИ НА ВОДОСНАБДЯВАНЕ

Обособената територия, обслужвана от дружеството до 2018г. е разделена на 68 зони за мониторинг на качеството на питейната вода, от които 1 (една) голяма зона (гр.Разград, без ЖК „Орел“).

От 2019 г. мониторинг на качеството на питейната вода на територията, обслужвана от дружеството ще се осъществява в 3 (три) големи зони.

Общият брой анализи (променлива D51a) извършени в големите зони през 2015 г. е 449, като 444 (променлива iD51a) от тях отговарят на нормативните изисквания.

От 2019 г. общият брой на извършваните в големите зони анализи (променлива D51a) ще е 635, като очакваните отговарящи на нормативните изисквания ще е са 630 (променлива iD51a).

2.3. АНАЛИЗ НА КАЧЕСТВОТО НА ПИТЕЙНАТА ВОДА В МАЛКИ ЗОНИ НА ВОДОСНАБДЯВАНЕ

Обособената територия, обслужвана от дружеството до 2018 г. е разделена на 68 зони за мониторинг на качеството на питейната вода, от които 67 са малки зони на водоснабдяване.

От 2019 г. мониторинг на качеството на питейната вода на територията, обслужвана от дружеството ще се осъществява в 34 малки зони.

Общият брой анализи (променлива D51b) извършени в малките зони през 2015 г. е 3035, като 2993 (променлива iD51b) от тях отговарят на нормативните изисквания.

След 2018 г. общият брой на извършваните в малките зони анализи (променлива D51b) ще е 1616, като очакваните отговарящи на нормативните изисквания ще е са 1586 (променлива iD51b).

2.4. МОНИТОРИНГ НА КАЧЕСТВОТО НА ПИТЕЙНАТА ВОДА

Във всички зони на водоснабдяване се извършва мониторинг на качеството на питейната вода, т.е. и в старата и новата обособена територия изпълнението на този показател за качество е 100%, което ще се запази и в края на пелиода на бизнес плана.

2.5. ПРОГРАМА ЗА ПОДОБРЯВАНЕ КАЧЕСТВОТО НА ПИТЕЙНАТА ВОДА

Качеството на питейната вода, доставяна до клиентите се повлиява от редица фактори – обезпечение на санитарно-охранителните зони на водоизточниците, качество на суровата вода от тях, състоянието на довеждащите водопроводи, състоянието на разпределителната водопроводна мрежа, нивото на консумация на питейна вода и т.н. С оглед запазване на постигнатите до момента нива на изпълнение на ключовите показатели за качество на питейната вода, са предвидени за изпълнение инвестиционни проекти, както и оперативни мерки съгласно описанието по-долу. Съществен фактор за своевременно установяване на потенциални и/или проявили се рискове свързани с качеството на питейната вода е извършването на постоянен, надежден и прецизен мониторинг.

- Поддръжка на CO₂;

- Промяна на водоснабдителната схема, с цел разреждане на водата с наднормено съдържание на нитрати (в следствие от неспазване на режима на ползване на пояси II и III от страна на земеделски производители);
- Промиване на вътрешните водопроводни мрежи;
- Промиване и дезинфекция на водните камери на резервоарите;
- Надежден мониторинг на качеството на питейната вода.

2.6. АНАЛИЗ НА НЕПРЕКЪСНАТОСТТА НА ВОДОСНАБДЯВАНЕТО

Всички населени места, обслужвани от дружеството, получават услугата водоснабдяване непрекъснато. Количеството подадена вода е достатъчно за задоволяване потребностите от питейна вода и не се налага въвеждане на постоянно режимно водоснабдяване.

Прекъсване на водоподаването се налага при аварийни ситуации, в случаи на извършване на присъединяване на нови потребители към съществуващите водопроводи и при планирани мероприятия по водопроводната мрежа.

Вътрешните водопроводни мрежи на двата най-големи общински центъра – гр.Разград и гр.Попово – от 15 години са зонирани. Поради това и поради факта, че там е най-големия брой жители, считаме, че отчетената към 31.12.2015г. стойност на показателя - 0,46 жител на 1000 жители - няма да претърпи съществени промени през периода на бизнес плана.

2.7. АНАЛИЗ НА ОБЩИТЕ ЗАГУБИ НА ВОДА ВЪВ ВОДОСНАБДИТЕЛНИТЕ СИСТЕМИ

2.7.1. Анализ на търговските загуби на вода (Q8)

При изготвянето на бизнес плана прогнозираме търговски загуби в размер на 10% от общото количество подадена вода на вход ВС (Q4), съгласно чл.30 ал.4 от Методиката за определяне на допустимите загуби на вода във водоснабдителните системи, тъй като не съществува начин за точно измерване на тази част от общите загуби. Приели сме еднаква тежест на двете направления, в които се формират търговските загуби – от неточност на отчитане на потребената вода и от незаконно потребление - тъй като и това разпределение е също толкова ориентиrowъчно и хипотетично, колкото и общия обем на търговските загуби.

За оставащия период на бизнес плана се прогнозира намаление на търговските загуби с 0,1% всяка година, което е отразено при прогнозиране на фактурираната вода.

2.7.2. Анализ на реалните загуби на вода (Q7)

След анализ на наличната информация, придобита от опита ни в експлоатацията на ВиК системи сме приели:

Q7.3. Течове и препълване на резервоарите за съхранение = 1% от Q7

Q7.4. Течове в сградните отклонения = 15% от Q7

Q7.1. Течове във водопроводите за сурова вода и загуби при пречистването = 0% от Q7

Q7.2. Течове в системата за пренос и разпределение = останалите 84% от Q7

2.7.3. Анализ на подадена нефактурирана вода (Q3A)

След анализ на наличната информация, придобита от опита ни в експлоатацията на ВиК системи сме приели:

Q3A.1. Нефактурирана измерена консумация на вода = 0

Q3A.2. Нефактурирана неизмерена консумация на вода = 3% от общото количество подадена вода на вход ВС (Q4)

От 2017 г. в дружеството се води регистър на нефактурирана неизмерена консумация на вода, като се констатират и документирант количествата на различните видове технологични загуби, а именно:

- източване на ВВМ при аварии на външни в-ди
- източване на ВВМ при аварии на ВВМ
- източване на ВВМ при аварии на СВО
- използвана вода от ПХ
- използвана вода за дезинфекция на водоеми
- използвана вода за промиване на водопроводи
- използвана вода за ВС (ВОМА)
- използвана вода за промиване на канали (ВОМА)
- използвана вода за технологични нужди ПСОВ

2.7.4. Обосновка за изчисление на количествата загуби по категории

Обосновката е посочена в точки 2.7.1., 2.7.2 и 2.7.3.

2.8. АНАЛИЗ НА АВАРИИТЕ ПО ВОДОПРОВОДНАТА МРЕЖА ПО СИСТЕМИ

Показателят за качество ПК5 е изчислен при хипотеза на запазване на дължината на водопроводната мрежа. Броят на аварията е заложен съобразно одобреното целево ниво от КЕВР, т.е. с прогноза на намаление, въпреки че при малката вероятност за финансиране от ЕС до края на периода на бизнес плана, то единствения начин за постигане нивото на одобрените загуби по ПК4б е с увеличаване на броя на отстранените аварии.

Аварията, възникващи по водопроводната мрежа, могат да се разделят условно на два основни типа:

1. Аварии, предизвикани от умора на материала, корозия, амортизация на тръбите и оттам – намалена якост на стените на самата тръба, което води до появата на авария, освобождаваща напрежението. Към тези външни въздействия може да се причисли и това на преминаващи електрически кабели, които подпомагат електрохимичната корозия на металните тръби в зоната на пресичане на проводите.

2. Аварии, предизвикани от появата на допълнителни напрежения върху водопровода, вкл. слягане на земните маси, поява на напрежения на срязване, огъване, усукване и т.н. Наличието на въздушни тапи във водопроводите, образували се при прекъсване на водоподаването, също оказват локално увеличаване на напрежението, което в общия случай също води до възникването на аварии. Поради тази причина,

местата на които се създават предпоставки за задържане на въздух са локализирани и са предприети мерки за избягването им чрез монтиране на въздушници.

2.9. АНАЛИЗ НА НАЛЯГАНЕТО ВЪВ ВОДОПРОВОДНАТА МРЕЖА ПО СИСТЕМИ

Двете населени места с над 10 хил. жители на територията на дружеството са гр.Разград и гр.Попово. Техните ВВМ са зонирани и в зоните, в които е необходимо, входящото налягане се редуцира. В четири населени места има монтирани хидрофорни уредби за повишаване на налягането за част от ВВМ.

2.10. ПРОГРАМА ЗА ЗОНИРАНЕ НА ВОДОПРОВОДНАТА МРЕЖА

Общият брой на зоните по ВВМ, в населените места на обособената територия до 2018 г. е 116, както следва:

- гр. Разград – 27 бр.зони, от които 22 бр. са диспечеризирани;
- гр. Попово – 11 бр. зони, от които 8 бр. са диспечеризирани;
- всички останали населени места под 10 хил.жители - 78 бр.зони

След промяна на обособената територия от 2019 г. зоните по ВВМ ще бъдат 87 броя.

За да бъде изпълнено одобреното целево ниво от 80%, освен диспечеризираните в момента 27 зони ще бъдат диспечеризирани още 43 бр. или общо 70 бр.

2.11. ПРОГРАМА ЗА АКТИВЕН КОНТРОЛ НА ТЕЧОВЕТЕ

Показателят за качество ПК11д е изчислен при хипотеза на запазване на дължината на водопроводната мрежа и запазване на настоящото ниво на работа по активния контрол за качество. В дружеството работят четири групи за диагностика на водоснабдителните системи, оборудвани с необходимата апаратура, които от 2017 г. съставят протоколи за всеки обход и водят дневник.

В новоприсъединените общини – Кубрат и Завет – ще бъдат сформирани аналогични групи, чрез което поставената индивидуална цел за показателя 8,33% ще бъде постигната.

3.АНАЛИЗ И ПРОГРАМА ЗА ПОСТИГАНЕ НА ПОКАЗАТЕЛИТЕ ЗА КАЧЕСТВО ПО ОТНОШЕНИЕ НА УСЛУГАТА ОТВЕЖДАНЕ НА ОТПАДЪЧНИ ВОДИ

3.1. АНАЛИЗ НА НИВОТО НА ПОКРИТИЕ С УСЛУГИ ПО ОТВЕЖДАНЕ НА ОТПАДЪЧНИ ВОДИ

„Водоснабдяване-Дунав” ЕООД – Разград предоставя услугата „отвеждане на отпадъчни води” в следните населени места:

- гр. Разград

- гр. Лозница
- гр. Попово

От 2019 г. ще отпадне предоставяне на услугата в гр. Попово и ще започне предоставянето ѝ в гр. Кубрат.

Към 2018 год. нивото на покритие с услугата „отвеждане на отпадъчни води“ е 45.19 %, индивидуална цел не е поставена, а дългосрочното ниво е 75%.

3.2. АНАЛИЗ НА АВАРИИТЕ НА КАНАЛИЗАЦИОННАТА МРЕЖА

През 2015 год. показателя е със стойност 10,04 бр./100 км/ год., но за новата обособена територия броят на авариите през 2021 г. е заложен 2,29 бр./100км/год. съобразно одобреното целево ниво от КЕВР – 2,35 бр./100км/год.

Показателят за качество ПК9 е изчислен при хипотеза на запазване на дължината на канализационната мрежа.

3.3. АНАЛИЗ НА НАВОДНЕНИЯТА В ИМОТИ НА ТРЕТИ ЛИЦА, ПРИЧИНЕНИ ОТ КАНАЛИЗАЦИЯТА

Случаите на наводнения на имоти на потребители, причинени от канализацията на територията на дружеството са изключително редки, поради което не е необходим специален анализ.

4. АНАЛИЗ И ПРОГРАМА ЗА ПОСТИГАНЕ НА ПОКАЗАТЕЛИТЕ ЗА КАЧЕСТВО ПО ОТНОШЕНИЕ НА УСЛУГАТА ПРЕЧИСТВАНЕ НА ОТПАДЪЧНИ ВОДИ

4.1. АНАЛИЗ НА НИВОТО НА ПОКРИТИЕ С УСЛУГИ ПО ПРЕЧИСТВАНЕ НА ОТПАДЪЧНИ ВОДИ

„Водоснабдяване-Дунав“ ЕООД – гр.Разград предоставя услугата „пречистване на отпадъчни води“ в следните населени места:

- гр. Разград
- гр. Лозница
- гр. Попово

От 2019 г. ще отпадне предоставяне на услугата в гр. Попово и ще започне предоставянето ѝ в гр. Кубрат.

Броят на населението ползващо услугите пречистване на отпадъчни води е 43575, което представлява 45,19% от цялото население живеещо в обособената територия, индивидуална цел не е поставена, а дългосрочното ниво е 75%.

4.2. АНАЛИЗ НА КАЧЕСТВОТО НА ОТПАДЪЧНИТЕ ВОДИ, ПОСТЪПВАЩИ ЗА ПРЕЧИСТВАНЕ НА ПСОВ, С ОЦЕНКА НА ПРИНОСА НА БИТОВИЯ ПОТОК, ПРОИЗВОДСТВЕНИТЕ ОТПАДЪЧНИ ВОДИ, ДЪЖДОВНИТЕ ВОДИ И ИНФИЛТРАЦИЯТА; ИЗПЪЛНЕНИЕ НА СТАНДАРТИТЕ ЗА КАЧЕСТВО НА ИЗХОД ПСОВ

Информация за качеството на отпадъчните на вход и изход на трите ПСОВ за 2015г. е следната:

ПСОВ-Разград: входящ поток

Показатели / месец	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12
Активна реакция	7.50	7.30	7.26	7.76	7.75	7.52	7.45	6.83	7.40	7.14	7.45	7.29
Неразтворени вещества, мг/л	156	190	190	156	127	167	152	194	164	138	88	170
БПК5, мг/л	396	306	211	274	221	266	296	341	239	246	254	262
ХПК, мг/л	748	594	417	704	419	661	458	630	619	498	531	611
Общ азот, мг/л	39	37	45	41	43	45	42	36	46	44	42	58
Общ фосфор, мг/л	3.25	3.70	5.05	4.10	3.80	3.65	3.40	7.70	4.10	3.75	5.20	4.65

ПСОВ-Разград: изходящ поток

Показатели / месец	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12
Активна реакция	7.26	7.26	7.38	7.45	7.20	7.38	7.42	7.33	7.40	7.33	7.16	7.18
Неразтворени вещества, мг/л	28	21	27	22	22	21	21	29	26	20	26	26
БПК5, мг/л	14	15	17	12	16	17	11	19	17	16	15	14
ХПК, мг/л	60	81	72	80	45	93	75	109	58	43	40	61
Общ азот, мг/л	11	11	10	9	8	10	10	10	10	11	10	13
Общ фосфор, мг/л	1.40	1.80	1.30	1.80	1.45	1.55	1.60	3.55	1.25	1.45	1.25	1.60

ПСОВ-Попово: входящ поток

Показатели / месец	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12
Активна реакция	7.56	7.82	7.78	7.53	7.32	7.29	7.49	7.37	7.33	7.34	7.49	7.56
Неразтворени вещества, мг/л	141	98	68	64	71	104	110	81	112	86	91	141
БПК5, мг/л	227	201	156	136	107	136	151	101	161	141	131	227
ХПК, мг/л	364	314	270	244	184	216	236	210	721	301	287	364
Общ азот, мг/л	34	41	36.5	32.5	39	48	31.5	41	41.5	20.8	31.5	34
Общ фосфор, мг/л	2.3	1.7	3.7	3.2	3.2	3.4	6.7	4.7	3.9	4.3	3.7	2.3

ПСОВ-Попово: изходящ поток

Показатели / месец	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12
Активна реакция	7.31	7.48	7.47	7.27	7.58	7.47	7.17	7.18	7.52	7.01	7.21	7.31
Неразтворени вещества, мг/л	17	15	11	13	11	19	16	13	18	12	13	17
БПК5, мг/л	12	11	12	13	11	15	10	12	15	16	14	12
ХПК, мг/л	31	29	27	29	33	41	31	29	28	29	35	31
Общ азот, мг/л	10.9	13.6	10.2	7.2	8.6	9.5	8.1	8.8	8.7	7.5	9.2	10.9
Общ фосфор, мг/л	1.7	1.8	1.8	1.4	1.4	1.3	3.8	1.3	1.5	1.6	1.4	1.7

ПСОВ-Лозница: входящ поток

Показатели / месец	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12
Активна реакция	7.34	7.33	7.34	7.38	7.28	7.51	7.86	7.34	7.62	7.77	7.98	7.62
Неразтворени вещества, мг/л	96	98	103	59	61	66	79	151	78	138	78	79
БПК5, мг/л	91	167	106	85	82	71	93	75	83	107	123	113
ХПК, мг/л	209	276	192	116	123	108	163	386	122	183	289	213

ПСОВ-Лозница: изходящ поток

Показатели / месец	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12
Активна реакция	7.92	7.17	7.69	7.81	7.6	7.22	7.54	7.66	7.41	7.61	7.25	7.43
Неразтворени вещества, мг/л	15	12	23	10	11	12	17	13	11	15	14	15
БПК5, мг/л	18	14	14	10	8	10	12	12	9	13	13	14
ХПК, мг/л	43	29	36	26	<25	<25	33	29	<25	31	27	29

Фактурираните водни количества за услугата „Пречистване на отпадъчни води“ през 2015 г. по видове консуматори според степента на замърсеност е следната:

- Битови и приравнени към тях потребители - 1 476 347 м³
  - Промислени и други стопански потребители според степента на замърсяване
    - Степен на замърсяване 1 - 1 105 465 м³
    - Степен на замърсяване 2 - 556 065 м³
    - Степен на замърсяване 3 - 84 777 м³
- общо: 3 222 654 м³**

Пречистена нефактурирана вода (дъждовна и инфилтр.): 1 744 755 м³
ОБЩО пречистени отпадъчни води: 4 967 409 м³

Пречистените отпадъчни води от:

- Битови и приравнени към тях потребители - 1 476 347 м³ - 30 %
- Промислени и други стопански потребители - 1 746 307 м³ - 35 %
- Дъждовни води и инфилтрация - 1 744 755 м³ - 35 %

4.3. АНАЛИЗ НА ДАННИТЕ ОТ ИЗВЪРШВАНИЯ МОНИТОРИНГ ВЪРХУ КАЧЕСТВОТО НА ЗАУСТВАНИТЕ ПРОИЗВОДСТВЕНИ ОТПАДЪЧНИ ВОДИ В ГРАДСКАТА КАНАЛИЗАЦИЯ, ПОСТЪПВАЩИ ЗА ПРЕЧИСТВАНЕ НА ПСОВ - РЕГИСТЪР НА КОНТРОЛИРАНИТЕ ПРЕДПРИЯТИЯ (ГРУПИРАНИ ПО СТЕПЕНИ НА ЗАМЪРСЕНОСТ, СЪОБРАЗНО ДАННИТЕ ОТ ПОСЛЕДНО ИЗВЪРШЕНИТЕ АНАЛИЗИ НА ФОРМИРАНИТЕ ОТПАДЪЧНИ ВОДИ ОТ ТЕЗИ ПРЕДПРИЯТИЯ ПРЕЗ ОТЧЕТНАТА ГОДИНА), СКЛЮЧЕНИ ДОГОВОРИ И ОСНОВНИ ЗАМЪРСИТЕЛИ

За контрол на промишлените предприятия и превенция срещу залпови замърсявания, дружеството изпълни мониторингова програма обхващаща 88 производствени предприятия

Дружеството има индивидуални договори за пречистване на производствени отпадъчни води с 88 предприятия, от които в гр.Разград – 56 бр., в гр.Попово – 25 бр. и в гр.Лозница – 7 бр.

	име на предприятието	вид производствен процес
	Степен на замърсеност 1	
1	ЕТ „Неси – Несрин Хасан“	автокомплекс- автомивка, ремонт автомобили
2	"Автобустранс" ЕООД	автобаза - ремонт автомобили
3	ЕТ"Илиани"	автомивка
4	"Ауто стар" ЕООД (Пежо)	автосервиз
5	ЕТ "Димитров-Цонева"	цех за закуски
6	"А.С.А - България" ЕООД (ШЕЛЕ)	автобаза-автомивка, ремонт автомобили

7	"Евро ойил" ООД	автокомплекс-автомивка, ремонт автомобили
8	"Аутоалекс" ЕООД	автосервиз - ремонт автомобили
9	"Строймонтаж" АД	варово стопанство, бетонов възел, автобаза
10	ЕТ "Карина -Т"	автобаза - ремонт автомобили
11	"Дружба" АД	производствен цех – бутала, машинни части
12	"Лудогорие лес" ЕАД	автобаза - ремонт автомобили
13	"Ни груп 2008" ЕООД	автомивка
14	ИАП "Областно пътно у-е"	автобаза - ремонт автомобили
15	"Промисл. стр-во-Разград" ЕООД	автобаза - ремонт автомобили
16	Стоян Колев	овчарник
17	ЕТ „КИС – Станчо Станчев“	цех за производство на безалкохолни напитки
18	Рока СО ООД	производствен цех-мозайки
19	Рока СО оод КПХП	мелница
20	"Строител" ЕАД	складова база, бетонов възел
21	"Астарта финис" ООД	фабрика за олио
22	ЕТ "Борник-Борислав Генчев"	производствен цех - царевични пръчици
23	"Валети" ООД	хлебопекарна
24	Юлияна Димитрова Неделчева	производствен цех
25	"Микро 67" АД	фабрика - играчки, бои, машинни части
26	"Млин - 97" АД	хлебозавод
27	"Свежест 98" АД	пералня
28	"Лудогорие" ООД	автобаза - ремонт автомобили
29	"Тракция" АД	производствен цех- машинни части, инструменти
30	ЕТ "Финикова палма"	автосервиз - ремонт автомобили
31	"Полиграф ПАК" ООД	петатна база
32	ЕТ "Валентин Мендов"	цех за производство на безалкохолни напитки
33	ЕТ "Азми Хасан"	сладкарски цех
34	Данаил Николов Данаилов	автосервиз - ремонт автомобили
35	Марин Кирилов Спиридонов	автосервиз - ремонт автомобили
36	ЕТ "Глория 95"	сладкарски цех
37	"Веда" ЕООД	хлебопекарна
38	"Павлина Цончева - 2000" ЕООД	автосервиз - ремонт автомобили
39	ЕТ "Мирена-80"	сладкарски цех
40	ЕТ "Мирена-80"	сладкарски цех – собствен водоизточник
41	ЕТ "Араба"	автосервиз - ремонт автомобили
42	ЕТ "Дани"	автосервиз - ремонт автомобили
43	"Ланга" ЕООД	автомивка
44	ЕТ "Асекам - Хасан Камбуров"	автосервиз - ремонт автомобили
45	"Гатко" ЕООД	автомивка и пералня
46	"ЧиЧо" ЕООД	авторемонтна работилница
47	Анатолий Иванов Иванов	авторемонтна работилница
48	ЕФ Стефан Грозданов	Фурна
49	Хана ЕООД	Фурна
50	ЕТ Енгин - Е.Г.Сюлейман	транжорна
51	Златен плод-П ЕООД	цех за преработка на зеленчуци
52	Златен плод-В ЕООД	производствена база
53	Стиви ЕООД	цех за безалкохолни напитки
54	Роса АД	рафинерия
55	СД Вангинвест-В.Ст. И Сие	казан за ракия
56	Винарна Попово ЕООД	винарна
57	МБАЛ Попово ЕООД	болница
58	РВМС - Търговище	ветеринарна лечебница
59	Полисеп АД	металообработващ цех
60	ЕФ Корн-Стоян Златев	говедовъден комплекс
61	Агротехремонт АД	металообработващ цех

62	Ауто флаш ООД	автомивка
63	Гривес-Н ЕООД	автомивка
64	ЕТ Киров-93	автосервиз
65	Ангел Стоянов Ангелов	автосервиз
66	Тео-Кар ЕООД	автосервиз
67	Елит-3 ООД	автосервиз
68	"Родна индустрия-91" ЕООД	производствен цех
69	ЕТ "Анин - 21"	автомивка
70	"Мерби" ООД	цех пране, изваряване дънки
71	Румен Йовчев Евтимов	автосервиз
72	ЕТ "Хас-Хасан Хасан"	автосервиз
73	"Арма ГТМ" ЕООД	металолееене, металообработване
74	Опитна станция по земед.	техническа работилница
75	"Прътев-73" ЕООД	бензиностанция и газстанция
76	"Диамант 2006" ЕООД	бензиностанция
	Степен на замърсеност 2	
77	„Амилум – България“ ЕАД - Разград	производство на продукти от царевица
78	„Винпром Лудогорие“ ООД - Разград	винарна
79	„Блутекстил“ ООД - Разград	пералня
80	„Балканфарма“ АД - Разград	производство на лекарства
81	„ВАМ“ ЕООД - Разград	автомивка
82	ЕТ „Стем“ - Разград	цех за кисело мляко
83	„Лазаров“ ООД - Разград	сладкарски цех
84	„ДИК – 98“ ЕООД - Разград	цех за закуски
85	ЕООД Ерко-2002	транжорна
	Степен на замърсеност 3	
86	МБАЛ „Св.Иван Рилски“ - Разград	болница
87	„Селур фарма“ ЕООД – Разград	фабрика за хранителни добавки
88	„Фрештекс финишинг – България“ ЕООД - Попово	пералня

Основните наблюдавани показатели в състава на техните отпадъчните води са: рН, БПК 5, ХПК, неразтворени вещества, екстрахируеми вещества, нефтопродукти, феноли, анионоактивни детергенти.

През 2015 г. са извършени 12 бр. анализи на зауствани в градската канализационна мрежа производствени отпадъчни води, при което е констатирано:

- Премаване на от по-ниска на по-висока степен на замърсеност – 5 бр.;
- Премаване на от по-висока на по-ниска степен на замърсеност – 1 бр.;
- Запазване на същата степен на замърсеност – 6 бр.

Класификацията по степени на замърсеност на промишлените потребители се извършва според установените стойности на показател БПК5, отнесени към съответната степен на замърсяване:

- Степен на замърсеност 1 – до 200 mg// БПК5
- Степен на замърсеност 2 – от 200 до 600 mg// БПК5
- Степен на замърсеност 3 – над 600 mg// БПК5

Степента на замърсеност за битови и приравнените към тях обществени потребители е равен на 1. За останалите потребители са препоръчителни следните интервали за избор на коефициент на замърсеност:

- Степен на замърсеност 1 - коефициент от 1,10 до 1,60 вкл.;
- Степен на замърсеност 2 - коефициент над 1,60 до 2,00 вкл.;
- Степен на замърсеност 3 - коефициент над 2,00 до 2,50 вкл.

Отчетните стойности на показателя БПК5 за 2015 г., са както следва:

ПСОВ	ПОКАЗАТЕЛ/ МЕСЕЦ	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	БПК5, мг/л/год.
РАЗГРАД	БПК5, мг/л	396	306	211	274	221	266	296	341	239	246	254	262	276
ПОПОВО	БПК5, мг/л	227	201	156	136	107	136	151	101	161	141	131	227	156
ЛОЗНИЦА	БПК5, мг/л	91	167	106	85	82	71	93	75	83	107	123	113	100
	ОБЩО													532

При определянето на коефициентите за първа, втора и трета степен на замърсеност е възприета методика, при която се изчислява приноса на товара от БПК5 към общия товар на промишлеността.

	Товар по БПК5, т/год	% от товара	Препоръчителни стойности		Разлика	% от товара, отнесен към разликата	Изчисления
			min	max			
Степен на замърсеност 1	637	69%	1,1	1,6	0,5	0.34	1.44
Степен на замърсеност 2	247	27%	1,6	2,0	0,4	0.11	1.71
Степен на замърсеност 3	45	5%	2,0	2,5	0,5	0.02	2.02
Общ товар, кг/год.	929	100					

Получават се следните коефициенти за разпределение на необходимите приходи по степени на замърсеност:

Показател	Коефициенти за разпределение на необходимите приходи
Коефициент за замърсеност I-ва степен	1.44
Коефициент за замърсеност II-ра степен	1.71
Коефициент за замърсеност III-та степен	2.02

Получените коефициенти за степените на замърсеност се използват за изчисляване цената за пречистване на производствените отпадъчни води.

4.4. АНАЛИЗ НА ОПОЛЗОТВОРЯВАНЕТО НА УТАЙКИТЕ ОТ ПСОВ

4.4.1. Планирани и извършени анализи на утайките, включително от акредитирана лаборатория;

Утайките от трите ПСОВ се изследват в акредитирана лаборатория. От направените през 2017г. изпитвания в акредитираната лаборатория е установено, че съдържанието на сухо и сухо органично вещество в утайките от всяка ПСОВ е следното:

Показател	ПСОВ-Разград	ПСОВ-Попово
Сухо вещество, %	46,81	53,92
Сухо органично вещество, %	50,52	49,69

4.4.2. Използвани методи за третиране на утайките

Утайките от трите пречиствателни станции се обезводняват, като за целта се използват различни съоръжения.

В ПСОВ-Разград утайките се обезводняват на изсушителни полета.

В ПСОВ-Лозница утайките се обезводняват, като се използват следните съоръжения: утайкоупрътнител, лентова филтърпреса, изсушителни полета.

В ПСОВ-Попово утайките се третират в следните съоръжения: предварителен утайкоуплътнител, аеробен стабилизатор, следващ утайкоуплътнител, лентова филтърпреса.

4.4.3. Описание на метода за оползотворяване, депониране

Съгласно програмата за дейности по управление на отпадъците, образувани от дейността, за утайките от трите пречиствателни станции са определени различни начини за оползотворяване.

Утайките от ПСОВ-Попово се оползотворяват по два начина:

- за рекултивация на терен, собственост на Община Попово.
- предават се на фирма „Сириус стар БГ“ ЕООД – гр.Русе, по договор №ОП-04-01-43/03.07.2017г.

През отчетната година утайки от ПСОВ-Лозница не са образувани.

Утайките от ПСОВ-Разград се съхраняват на площадка за временно съхранение в ПСОВ-Разград. Част от утаките са предадени на „Мит и ко“ ЕООД – гр.Пловдив по договор №ПО-42/30.06.2017г.

Утайките от ПСОВ-Кубрат ще се предават на фирма „Сириус стар БГ“ ЕООД – гр.Русе, по договор №ОП-04-01-43/03.07.2017г.

Фирма „Сириус стар БГ“ ЕООД – гр.Русе, съгласно тяхно писмо № И-0424/05.07.2018г. използва предадените утайки за проидводство на компост.

Фирма „Мит и ко“ ЕООД – гр.Пловдив, съгласно тяхно писмо № 138/11.07.2018г. използва предадените утайки за гориво или друг начин за получаване на енергия.

4.4.4. Икономическа оценка, лев/тон сухо вещество за оползотворена/депонирана утайка

Прогнозните стойности на разходите за оползотворяване на утайки от пречистване на отпадъчни води са изчислени на база осреднена цена за среден ВиК оператор в размер на 19,78 лв./т без ДДС.

4.4.5. Програма за оползотворяването на натрупаната преди и генерираната през регулаторния период утайка

В ПСОВ-Попово цялото количество образувана утайка се оползотворява същата година.

В ПСОВ-Разград е предадена на горепосочената фирма част от количеството утайка образувана в предходни години.

5. АНАЛИЗ И ПРОГРАМА ЗА ПОДОБРЯВАНЕ НА ЕФЕКТИВНОСТТА НА ДРУЖЕСТВОТО

5.1. АНАЛИЗ НА ЕНЕРГИЙНАТА ЕФЕКТИВНОСТ ЗА ДЕЙНОСТТА ПО ДОСТАВЯНЕ НА ВОДА НА ПОТРЕБИТЕЛИТЕ

5.1.1 АНАЛИЗ НА ЕНЕРГИЙНАТА ЕФЕКТИВНОСТ ЗА ДЕЙНОСТТА ПО ДОСТАВЯНЕ НА ВОДА НА ПОТРЕБИТЕЛИТЕ – ОСНОВНА ВС

Дружеството прогнозира увеличение на изразходваната електрическа енергия за услугата доставяне на вода с около 40% през 2019 г. спрямо отчет 2015 г., при което специфичният разход кВтч/м3 вода на вход ВС се увеличава от 0,89 през 2015 г. до 1,369 през 2019 г., след което намалява до 1,275 през 2021 г.

Причината за увеличението специфичният разход кВтч/м3 вода на вход ВС през 2019г., е преминаване на общините Попово и Опака към В и К ООД – Търговище и изключване на съответстващото им количеството електроенергия, и приемането за обслужване на В и К системи и съоръжения на територията на общините Кубрат и Завет, експлоатирани съответно от „Меден кладенец“ ЕООД – Кубрат и В и К ООД – Исперих (община Завет), които са с 4-кратно по-висок специфичен разход кВтч/м3 на вход ВС съпоставен със специфичен разход кВтч/м3 на излезлите общини Попово и Опака.

Предложеното ниво на ПК11а е по-високо от определената индивидуална цел, тъй като то категорично е непостижимо в оставащия двугодишен период до края на 2021 г. Предвид промяната на обособената територия през 2019 г. с премане за обслужване на общините Кубрат и Завет, считаме за нереалистична хипотезата, че реализирането на необходимите мероприятия в краткосрочния двугодишен период ще доведат до постигане на определеното ниво на индивидуална цел 1,261 кВтч/м3. С прогнозирано ниво на ПК11а 1,274, въпреки че е по-високо от определената индивидуална цел 1,261, се очаква **12% намаление на количеството** ел.енергия към края на 2021 г. спрямо 2019 г.

През изминалите години е работено изключително много по подобряване на енергийната ефективност на дружеството, в резултат на което е отчетено значително намаление на изразходваната ел.енергия като през 2018 г. (13680МВтч) спрямо 2001 г. (24134МВтч) потреблението на ел.енергия е намалено с 43,3%. При сравнение на два дългосрочни периода 2001-2009 (186582МВтч) и 2010-2018 (131971МВтч) през последния е отчетено намаление на изразходваната ел.енергия с 30%.

5.1.2 АНАЛИЗ НА ЕНЕРГИЙНАТА ЕФЕКТИВНОСТ ЗА ДЕЙНОСТТА ПО ДОСТАВЯНЕ НА ВОДА НА ДРУГ ВИК ОПЕРАТОР

Водоснабдителна система Доставяне на вода на друг ВиК оператор е част от основна водоснабдителна система Разград. До края на 2018 г. се доставяха незначителни количества (около 0,1% общото количество вода на вход ВС) основно на В и К ООД – Исперих.

За периода 2019-2021 г. се обособяват две ВС за доставяне на вода на друг В и К оператор – за В и К ООД – Исперих, с. Хума (от ВГ Гороцвет) и за В и К ООД – Търговище, гр.Попово (от ВС Дунав), поради необходимостта от доставяне на вода и за район Попово, който преминава към В и К ООД – Търговище.

Прогнозата за количеството електрическа енергия за периода 2019-2021 г. е направена на база специфичен разход кВтч/м3 за базовата година на съответните системи (водоснабдителни групи), от които се подава вода на друг В и К оператор и писмено заявените количества вода.

- За ВС за доставяне на вода на друг В и К оператор (за В и К ООД – Исперих (от ВГ Гороцвет) за 2015 г. е отчетен специфичен разход 1,04 кВтч/м3 на база изразходвана ел.енергия 300295 кВтч и подадена вода 288810 м3.
- За ВС за доставяне на вода на друг В и К оператор (за В и К ООД – Търговище, Попово (от ВС Дунав) за 2015 г. е отчетен специфичен разход 2,12 кВтч/м3 на база изразходвана ел.енергия 3543368 кВтч и подадена вода 1671524 м3.

При запазване на отчетения специфичен разход на съответните водоснабдителни системи /групи е определено прогнозното количество ел.енергия за периода 2019-2021г.

5.2. АНАЛИЗ НА ЕНЕРГИЙНАТА ЕФЕКТИВНОСТ ЗА ДЕЙНОСТТА ПО ОТВЕЖДАНЕ НА ОТПАДЪЧНИ ВОДИ

За услугата отвеждане на отпадъчни води от 2019 г. се прогнозира разход за електрическа енергия от 44 хил.кВтч вследствие приемането за експлоатация на 4 бр. КПС в гр. Кубрат.

5.3. АНАЛИЗ НА ЕНЕРГИЙНАТА ЕФЕКТИВНОСТ ЗА ДЕЙНОСТТА ПО ПРЕЧИСТВАНЕ НА ОТПАДЪЧНИ ВОДИ

За услугата пречистване на отпадъчни води не се прогнозира увеличение количеството изразходвана ел.енергия през 2021 г. спрямо отчет 2015 г., но специфичният разход кВтч/м3 вода на вход ПСОВ се увеличава от 0,39 през 2015 г. до 0,402 през 2021 г. вследствие отпадане на ПСОВ Попово и приемането за експлоатация на ПСОВ Кубрат.

Общото потребление на електрическа енергия през 2015 г. е 12 827 МВтч и се предвижда да се увеличи с около 16% до 14943 МВтч през 2021 г.

Разходите за електрическа енергия в количествено и стойностно изражение за предоставянето на В и К услуги е представен в справки № 6, Приложение № 2.

5.4. АНАЛИЗ НА ЕФЕКТИВНОСТТА НА РАЗХОДИТЕ ЗА УСЛУГАТА ДОСТАВЯНЕ НА ВОДА НА ПОТРЕБИТЕЛИТЕ

Ефективността на разходите за услугата доставяне вода на потребителите се определя като съотношение между общата сума на приходите от оперативна дейност и

общата сума на оперативните разходи. Прогнозирано е постигане на индивидуалното целево ниво на показателя към края на 2021 г. в размер на 1,06.

Показател	Мярка	2017 г.	2018 г.	2019 г.	2020 г.	2021 г.
Възвръщаемост за съответната В и К услуга	хил.лв.	303	348	399	435	474
Признати годишни разходи за съответната В и К услуга	хил.лв.	7 371	7 465	7 865	7 812	7 804
Необходими годишни приходи за съответната В и К услуга	хил.лв.	7 674	7 812	8 265	8 247	8 279
Призната стойност на ДА	хил.лв.	3 786	4 563	5 342	6 099	6 900
Ефективност на разходите за услугата доставяне на вода на потребителите	съотношение	1.04	1.05	1.05	1.06	1.06

Представените данни показват недостига в стойността на РБА за формиране на необходимия размер на възвръщаемостта, с която да се постигне ефективност на разходите 1.1

Анализа на структурата на разходите показва, че въпреки заложените мерки за постигане на исканата от регулатора ефективност от дейността и намаление на променливите разходи, това е крайно недостатъчно. Съществен е и дела на условно-постоянните разходи, които са около 75%.

Необходимата ефективност на разходите може да бъде постигната единствено с намаление на общо разходите с около 3500 хил.лв. - 43%, което може да се постигне с драстично съкращение на персонал, намаление на разходите за ел.енергия, намаление на загубите на вода до 0%, т.е. работа без технологични загуби, което е практически невъзможно и това би поставило дружеството пред невъзможност да изпълнява задълженията си като В и К оператор.

Другата хипотеза, при която е възможно постигане на необходимата ефективност на разходите, е значително увеличение на възвръщаемостта, т.е. увеличение размера на РБА с най-малко 3500 хил.лв.

5.5. АНАЛИЗ НА ЕФЕКТИВНОСТТА НА РАЗХОДИТЕ ЗА УСЛУГАТА ОТВЕЖДАНЕ НА ОТПАДЪЧНИ ВОДИ

За периода на бизнес плана прогнозираната ефективност на разходите за услугата отвеждане на отпадъчните води по години е показана в таблицата:

Показател	Мярка	2017 г.	2018 г.	2019 г.	2020 г.	2021 г.
Възвръщаемост за съответната В и К услуга	хил.лв.	5	5	9	14	14
Признати годишни разходи за съответната В и К услуга	хил.лв.	158	160	165	173	174
Необходими годишни приходи за съответната В и К услуга	хил.лв.	163	165	174	187	188
Призната стойност на ДА	хил.лв.	88	91	91	152	218

Ефективност на разходите за услугата отвеждане на отпадъчни води	съотношение	1.03	1.03	1.06	1.08	1.08
--	-------------	------	------	------	------	------

Прогнозирано е постигане на индивидуалното целево ниво към края на 2021 г. на показателя в размер на 1.08. За постигане на необходимата ефективност на разходите 1.1 е необходимо увеличение размера на РБА с около 40 хил.лв.

5.6. АНАЛИЗ НА ЕФЕКТИВНОСТТА НА РАЗХОДИТЕ ЗА УСЛУГАТА ПРЕЧИСТВАНЕ НА ОТПАДЪЧНИ ВОДИ

Прогнозирано е постигане на индивидуалното целево ниво към края на 2021 г. на показателя в размер на 1.03. Основните параметри са показани таблично, както следва:

Показател	Мярка	Пречистване на отпадъчни води				
		2017 г.	2018 г.	2019 г.	2020 г.	2021 г.
Възвръщаемост за съответната В и К услуга	Хил.лв.	31	37	36	38	37
Признати годишни разходи за съответната В и К услуга	Хил.лв.	1114	1152	1 018	1 031	1 030
Необходими годишни приходи за съответната В и К услуга	Хил.лв.	1145	1189	1054	1070	1067
Регулаторна база на активите	Хил.лв.	428	473	575	626	710
Ефективност на разходите за услугата пречистване на отпадъчни води	съотношение	1.03	1.03	1.04	1.04	1.04

Необходимата ефективност на разходите може да бъде постигната единствено с намаление на общо разходите с около 50%, което може да се постигне със драстично съкращение на персонал, намаление на разходите за ел.енергия.

Другата хипотеза, при която е възможно постигане на необходимата ефективност на разходите, е значително увеличение на възвръщаемостта, т.е. увеличение размера на РБА с най-малко 900 хил.лв.

Дружеството не разполага с достатъчен наличен собствен финансов ресурс, който да бъде инвестиран в рамките на този регулаторен период, за да се постигне необходимото ниво на РБА.

В същото време оптимизацията на разходите не е възможно да бъде с нужните темпове и до края на регулаторния период да намалее с повече от 50%. Това е практически невъзможно и би поставило дружеството пред невъзможност да изпълнява задълженията си като В и К оператор.

5.7. АНАЛИЗ НА ЕФЕКТИВНОСТТА НА ПЕРСОНАЛА ЗА УСЛУГАТА ДОСТАВЯНЕ НА ВОДА НА ПОТРЕБИТЕЛИТЕ

Ефективност на персонала за услугата доставяне на вода на потребителите (брой/1000 СВО) се определя чрез съотношението между броя на персонала на еквивалентна пълна заетост за услугата доставяне на вода на потребителите и общия брой на СВО.

В края на периода на бизнес плана прогнозната ефективност на персонала за услугата доставяне на вода на потребителите е 8,53 и не достига целевото ниво от 7.35 в края на регулаторния период.

Целево ниво от 7.35 ефективност на персонала за услугата доставяне на вода на потребителите може да бъде постигнато при 14%-но намаление на персонала, което е практически невъзможно и ще постави под въпрос поддържането и експлоатацията на съоръжения с голям капацитет. Трябва да се има предвид, че дружеството е експлоатационно предприятие и броят на персонала не е във функция от обема на произвежданата продукция или от броя на обслужваните СВО.

5.8. АНАЛИЗ НА ЕФЕКТИВНОСТТА НА ПЕРСОНАЛА ЗА УСЛУГИТЕ ОТВЕЖДАНЕ И ПРЕЧИСТВАНЕ

Ефективност на персонала за услугите отвеждане и пречистване (брой/1000 СКО)

се определя чрез съотношението между броя на персонала на еквивалентна пълна заетост за услугите отвеждане и пречистване и общия брой на СКО. За периода на бизнес плана ефективността на персонала за услугите отвеждане и пречистване достига стойност от 4.73, което е под целевото ниво 5.01 в края на регулаторния период.

За периода на бизнес план 2017 - 2021 г. от 2019 г. към общия персонал на дружеството са включени и 64 броя служители от „Меден кладенец“ ЕООД – Кубрат и от В и К ООД – Исперих (община Завет), разпределени по услуги, както следва:

- за услугата доставяне на вода на потребителите общ.Кубрат – 41 бр.
- за услугата доставяне на вода на потребителите общ.Завет – 15 бр.
- за услугата отвеждане на отпадъчните води общ.Кубрат – 2 бр.;
- за услугата пречистване на отпадъчните води общ.Кубрат – 6 бр.

От 2019 г. от общия персонал на дружеството са изключени и 68 броя служители от общините Попово и Опака, разпределени по услуги, както следва:

- за услугата доставяне на вода на потребителите общ.Попово– 52 бр.
- за услугата доставяне на вода на потребителите общ.Опака– 5 бр
- за услугата отвеждане на отпадъчните води общ.Попово – 4 бр.
- за услугата пречистване на отпадъчните води общ.Попово – 7 бр.

В резултат на това общия персонал на дружеството от 2019 г. става 325 бр., разпределени по услуги, както следва:

- за услугата доставяне на вода на потребителите – 2791 бр.
- за услугата доставяне на вода на др.ВиК оператор – 6 бр.
- за услугата отвеждане на отпадъчните води – 9 бр.;
- за услугата пречистване на отпадъчните води – 30 бр.

5.9. АНАЛИЗ НА СЪБИРАЕМОСТТА

Дейността по събиране на просрочени вземания от клиенти е една от най-приоритетните за „Водоснабдяване – Дунав“ ЕООД – Разград.

В тази връзка през 2018 г. беше създаден телефонен център, чиято основна дейност е разговори с длъжници по телефона.

Годишната събираемост за периода 2009г. – 2015г. е представена в таблицата по-долу:

Година	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
събираемост (%)	92.3	95.0	95.5	95.6	88.6	89.5	89.5

Видно е, че най-ниските нива на събираемост са през 2013 г., като постепенно този показател нараства. Това е повлияно от редица фактори, по-съществените от които са:

- Посещения на клиенти „до врата“ от специално създадени за целта групи за обход на нередовни платци.

- Ежемесечно уведомяване на клиенти (физически и юридически лица) чрез връчване на "Уведомления" за просрочени фактури за вода. Общият брой и сума на връчените уведомления са посочени в таблицата по-долу:

Година	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Брой	6 319	20 994	27 884	27 475	20 357	17 371	17 366
Сума	691 935	2 826 431	3 391 615	2 772 471	2 308 806	2 163 311	2 239 912

- Изпращане на покани за доброволно плащане по пощата.
За периода 2009 г. – 2015 г. са изпратени 6 655 покани на обща стойност 2 497 848лв., разпределени по години както следва:

Година	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Брой	66	1 078	640	931	1 110	1 629	1 201
Сума	82 427	161 097	265 236	519 829	529 643	478 245	461 371

- Преговори с клиенти по телефона.
- Сключване на споразумения за разсрочено плащане.

Таблицата по-долу съдържа информация за броя и сумата на сключените споразумителни протоколи по години:

Година	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
--------	------	------	------	------	------	------	------

Брой	82	282	390	402	402	277	212
Сума	10 747	71 986	96 574	101 252	144 467	109 707	80 522

- Съдебни дела, заведени срещу длъжници на дружеството

Година	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Брой	29	186	213	187	138	248	145
Сума	35 942	98 474	79 192	78 540	71 668	91 624	93 780

- Насърчаването на различни начини за плащане – плащане по електронен път, директен дебит, през АТМ устройства.

Всички изброени по-горе мерки имат съществено влияние върху нарастването на коефициента на събираемост.

Дългосрочното ниво на показателя събираемост за сектора е 95 %. През предходните години дружеството отчита събираемост на вземанията около 90%, което е резултат от извършеното по събиране на вземанията и предпоставка за постигане на прогнозираното ниво от 90,21%.

5.10. АНАЛИЗ НА СРОКА ЗА ОТГОВОР НА ПИСМЕНИ ЖАЛБИ НА ПОТРЕБИТЕЛИТЕ

Въпреки отчетения процент за 2015г. 92,86% за отговор на постъпилите жалби в срок, считаме че планираното ниво от 100% в края на периода на бизнес плана е изпълним.

5.11. АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО НА ВОДОМЕРНОТО СТОПАНСТВО, ВКЛЮЧИТЕЛНО ПРОГРАМА ЗА ПОСЛЕДВАЩА ПРОВЕРКА НА СРЕДСТВАТА ЗА ТЪРГОВСКО ИЗМЕРВАНЕ (ВОДОМЕРИ НА ВОДОИЗТОЧНИЦИ И ВОДОМЕРИ НА СВО)

Водомери на водоизточниците:

Водомерите, монтирани на водоизточниците, се проверяват за метрологична изрядност като се спазват изискванията на Закона за измерванията и поднормативните актове към него. С цел коректното проследяването на сроковете на метрологичната проверка е създаден регистър на водомерите на водоизточниците. На базата на актуалната информация в този регистър ежегодно се изготвя и изпълнява график за подлежащите през годината на метрологична проверка водомери.

Водомери на СВО:

5.11.1. Текущо състояние на водомерното стопанство.

Към 31.12.2017г. приходното водомерно стопанство се състои от 41 361 точки на водоползване. От тях дружеството измерва и фактурира потребление по 33 377 водомера. Разликата се дължи на следните причини:

- трайно необитаеми имоти;
- разрушени и запустели имоти;
- прекъснати сградни водопроводни отклонения;

- неработещи предприятия и фирми;

С цел актуализация на статуса на състоянието на тези имоти се извършват периодични проверки и допълнително обследване на същите.

5.11.2. График за периода 2016г. – 2021г. за извършване на последващи проверки на водомерите на потребителите съгласно закона за измерванията.

Привеждането на водомерите на сградни водопроводни отклонения в метрологична годност се извършва по предварително зададен график за последващи проверки и монтиране на водомери с първоначална проверка.

Година	2017	2018	2019	2020	2021
Брой	4 400	4 470	4 040	4 340	4 580

За периода на Бизнес план графикът е съобразен с няколко фактора, а именно:

- спецификата на имотите, за които трябва да бъде извършен монтаж/подмяна на водомери;
- натовареност на екипите, ангажирани с дейността по подмяна на водомерите;
- необходимостта голяма част от водомерите на сградни водопроводни отклонения, с възможност за достъп и техническо изпълнение, в края на периода да са приведени в срок на метрологична годност.

5.12. ПРОГРАМА ЗА ПОДОБРЯВАНЕ НА ЕФЕКТИВНОСТТА НА ДРУЖЕСТВОТО

Постигането на заложените индивидуални цели в бизнес плана ще доведе до повишаване на ефективността на дружеството. Програмата за подобряването на ефективността на дружеството е елемент от бизнес плана – инвестиционна програма, ремонтна програма, програма за подобряване на събираемостта, енергийната ефективност.

5.13. СТРАТЕГИЯ ЗА РАБОТА С ПОТРЕБИТЕЛИТЕ, КОЯТО ВКЛЮЧВА ПЛАН ЗА ПОДОБРЯВАНЕ НА ОБСЛУЖВАНЕТО, ПЛАН ЗА РАЗГЛЕЖДАНЕ И ОТГОВОР НА ЖАЛБИ НА ПОТРЕБИТЕЛИ, КАКТО И ПЛАН ЗА НАМАЛЯВАНЕ НА НЕСЪБРАНИТЕ ВЗЕМАНИЯ.

Подобряването на качеството на обслужване на клиенти е един от най-важните приоритети на „Водоснабдяване – Дунав“ ЕООД – Разград.

Подходът при обслужването на клиенти е комплексен и обхваща всички процеси, свързани с управление на взаимодействието и контактите с клиентите – откриване, смяна и закриване на клиентски партиди, отчитане, монтаж и демонтаж на водомери, фактуриране, плащания, събиране на просрочени вземания като се използват всички информационни канали (Телефонен център, Центрове за обслужване на клиенти, Писмена кореспонденция, онлайн комуникация).

Целта на дружеството е постигане на подобрения в дейности като отчитане на водомери, фактуриране, събиране на вземания, обслужване на клиенти, управление на дейностите на терен. Очакваният резултат е:

- да се постигне по-бързо и точно отчитане на показанията;

- да се намали периодът между отчитането на водомерите и фактурирането;
- да се осигури на клиентите лесен достъп до повече начини за плащане;
- да се използва максимално онлайн комуникацията при взаимодействието с клиентите;
- да се модернизират центровете за работа с клиенти;
- да се подобри времето за отговор на запитвания и жалби от клиенти.

I. ПЛАН ЗА ПОДОБРЯВАНЕ ОБСЛУЖВАНЕТО НА КЛИЕНТИ

Планира се подобряване на всички процеси, свързани с взаимоотношенията с клиентите. В тази връзка от 2019 г. „Водоснабдяване – Дунав“ ЕООД внедри Система за управление на качеството на процесите, свързани с клиентите, и е сертифицирано по стандарт ISO 9001:2015.

Основните дейности, целящи подобрене на обслужването на клиентите са представени по-долу:

1. Ускоряване на процеса, свързан с управлението на клиентските партиди.

Откриването на клиентски партиди е отправна точка в изграждането на отношения с клиентите. „Водоснабдяване – Дунав“ ЕООД – Разград планира да преразгледа този процес, за да улесни клиентите и да намали сроковете между отделните етапи на процеса.

Сроковете за актуализиране на клиентската информация също ще бъдат оптимизирани.

2. Подобен контрол върху процеса по отчитане на водомери.

Отчитането на водомери е дейност с голямо влияние върху обслужването на клиентите, тъй като:

- предоставя входните данни за процеса на фактуриране;
- представлява един от най-често използваните от клиентите поводи за комуникация с дружеството;
- допълнителната информация, получена по време на дейностите по отчитане на водомерите, може да помогне за по-прецизно обслужване на клиентите.

Понастоящем всички приходни водомери се отчитат от служители на дружеството.

Процесът е автоматизиран (без община Опака)– използват се електронни карнети (таблети).

Това повлия положително върху:

- точността при отчитане на водомерите и съответно в процеса на фактуриране чрез отстраняване на грешките при ръчното въвеждане на данни;
- осигуряване на повече време за проверка на данните в процеса преди фактуриране.

3. Разширяване на начините за плащане

Разширяването на начините за плащане цели:

- да осигури на клиентите по-голямо разнообразие от начини за плащане, в близост до техните жилища;
- да намали плащанията в брой;
- да увеличи броят на клиентите, които плащат онлайн;

4. Разширяване на онлайн комуникацията с клиентите

Онлайн комуникацията се разви значително през последните години и „Водоснабдяване – Дунав“ ЕООД – Разград се стреми да се адаптира към тези процеси. За да осигури по-бързи и лесни канали за взаимодействие с клиентите, дружеството планира да модернизира и подобри функционалността на сега съществуващата си интернет страница.

II. ПЛАН ЗА РАЗГЛЕЖДАНЕ И ОТГОВОР НА КЛИЕНТСКИ ЖАЛБИ

На писмената кореспонденция във „Водоснабдяване – Дунав“ ЕООД – Разград се обръща специално внимание, тъй като в повечето случаи писмата са индикативни за сложен проблем, който не може да бъде решен чрез другите канали за комуникация.

Поради тази причина дружеството планира следните дейности:

- наблюдение на средния срок за отговор на писмата с оглед съкращаването му;
- отговор на всички видове писмена кореспонденция в 14-дневен срок, а не само за писмата – жалби;
- анализ на жалбите, въз основа на техния характер: основателни (поради грешка от страна на дружеството) и неоснователни (жалбата на клиента е необоснована, не е допусната грешка от страна на дружеството).

III. ПЛАН ЗА НАМАЛЯВАНЕ НА НЕСЪБРАНИТЕ ВЗЕМАНИЯ

Намаляването на несъбраните вземания е основна стратегическа цел, върху която дружеството ще продължи да се фокусира и през следващия регулаторен период. Като цяло вземанията, произтичащи от комунални услуги, се характеризират с нисък приоритет за плащане от домакинствата и бизнеса, като сметките за вода остават на по-заден план в сравнение с останалите текущи разходи.

Причини за неплащане на фактурите за вода могат да бъдат:

- ниската покупателна способност на населението както и високите нива на безработица на територията, обслужвана от дружеството;
- културата на ползването на вода, неефективното управление на личните финанси от домакинствата, ниво на ангажираност и опазване на водомерните устройства в имотите, предпочитания към начините на плащане и др.

Дружеството не може да повлияе върху първата категория причини, поради това част от плана за повишаване на събираемостта е именно осъществяване на активни дейности и проекти насочени към втората категория причини, както и оптимизиране на вътрешните ресурси.

Дейностите и инструментите за събиране на вземанията са:

- **преговори по телефона** - през 2018г. във „Водоснабдяване – Дунав“ ЕООД – Разград бе създаден център за обаждания за осъществяване на преговори по телефона с длъжници;
- **преговори „до врата“** – мобилни екипи посещават нередовните платци за преговори на адрес;
- **напомнителни писма** - ежемесечно се връчват уведомления за просрочени фактури за вода, а също така се изпращат и покани за доброволно плащане по пощата;
- **съдебни действия** – след изчерпване на всички изброени по-горе възможности дружеството предприема мерки за търсене на вземанията по съдебен ред.

6. АНАЛИЗ И ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ВИК СИСТЕМИТЕ

6.1. АНАЛИЗ НА ТЕКУЩОТО СЪСТОЯНИЕ НА ВИК СИСТЕМИТЕ

Водоизточници:

Водоизточниците са добро експлоатационно състояние. На тези, които са в незадоволително състояние ежегодно се предвижда извършването на основен ремонт, включен в инвестиционната програма на дружеството.

Довеждащи водопроводи:

44% от довеждащите водопроводи са на 50 – 70 години и основно етернитови. Състоянието им е незадоволително, поради което ежегодно се подменя около 3 км. Това обаче е крайно недостатъчно за привеждането им задоволително състояние.

Разпределителни водопроводи:

72% от разпределителните водопроводи са на 50 – 70 години и основно етернитови. Състоянието им е незадоволително, поради което ежегодно се подменя около 4 км. Това обаче е крайно недостатъчно за привеждането им задоволително състояние.

Резервоари:

Експлоатираните от дружеството напорни, черпателни, преходни, разпределителни и облекчителни резервоари се намират в сравнително добро експлоатационно състояние. За тези, които имат нужда от текущ или основен ремонт се предвиждат средства съответно в ремонтната или инвестиционната програма на дружеството.

Канализационни мрежи:

Канализационните колектори и второстепенни клонове са в добро експлоатационно състояние. Структурно разрушаване на каналите се регистрирано много рядко. Основните проблеми са със запушвания на уличните канали или СКО. По-често се среща пропадане (структурно разрушаване) на СКО.

ПСОВ:

ПСОВ Лозница и ПСОВ Попово са в добро експлоатационно състояние.

С цел постигане на съвременните технологични изисквания за работа на ПСОВ е необходимо извършването на реконструкция и основен ремонт на ПСОВ Разград.

6.2. ПРОГРАМА ЗА ПОДОБРЯВАНЕ УПРАВЛЕНИЕТО НА ВИК СИСТЕМИТЕ – СИСТЕМИ И РЕГИСТРИ

6.2.1. Системи СКАДА – текущо състояние, внедряване на системи

В дружеството е изградена автоматизирана система за управление на водоснабдяването (АСУВ) – технически и програмни средства за мониторинг, контрол и управление на водоснабдителните обекти. Изградени са повече от 140 обекта, в т.ч. ПС, водоеми, РШ и други. Обхванати са повече от 90 % от обектите на ВС.

Основните обекти на системата са ПС, водоеми, РШ, ПСОВ и други с пълна степен на автоматизация.

Чрез изградената система SCADA се извършва наблюдение на налягането в помпените станции и във входните точки на водопроводните мрежи на населените места. Промяната на налягането в тези ключови точки е показател за наличие на течове на напорните, съответно на хранителните водопроводи.

6.2.2. Регистър на активи – текущо състояние, внедряване на регистър

Регистърът на активите в момента е във вида, определен от Министерство на регионалното развитие и благоустройството, и представлява Приложение № 1 към Договора за стопанисване, поддържане и експлоатация на вик системите и съоръженията и предоставяне на водоснабдителни и канализационни услуги с Асоциацията по ВиК. Съгласно този договор е поето задължението до 2020 г. за създаване на регистър на активите.

Всички активи, които дружеството експлоатира, са заведени по балансови и задбалансови сметки в ПП „Ажур-Л“. Чрез използване на функция „Дълготрайни активи Водоснабдяване“ от раздел „Модели“ към ПП „Ажур-Л“ може да бъде извлечена информация - актуална към определен момент, съгласно изискванията за регистър на активите – наименование, собственост, местоположение, обслужва (заведено на), площ, дължина, обем, дълбочина, мощност, мярка и др.

6.2.3. Географска информационна система (ГИС) – текущо състояние, внедряване на система
Към 31.12.2017 г. в дружеството не се използва ГИС, но се предвижда в периода на бизнес плана поэтапното му въвеждане.

6.2.4. Регистър на аварии – текущо състояние, внедряване на регистър

Създаден е и се поддържа регистър на аварията.

Със заповед на управителя №РД-11-309/01.09.2017г. е внедрен програмен продукт „ВиК център“, считано от 01.07.2017 г., чрез който е възможно генерирането на регистър на аварията.

С горепосочената заповед е утвърдена Инstrukция за организацията на отчитане на дейностите, извършвани в дружеството, чрез програмен продукт „ВиК център“. В Инstrukцията е описана процедурата за работа с програмния продукт, което касае и „регистъра на аварията“, който се генерира като извадка от програмния продукт.

Програмният продукт осигурява възможност за:

- въвеждане на всички специфични характеристики,
- генериране на справки по зададени критерии,
- достъп, регламентиран с потребителски имена и пароли,
- съхранение на записи за извършени промени на въведените данни,
- съхранение на данните на корпоративен сървър.

6.2.5. Регистър на лабораторни изследвания за качеството на питейните води – текущо състояние, внедряване на регистър

Поддържа се регистър на лабораторни изследвания за качеството на питейните води във формата, утвърдена от Министерство на здравеопазването, съгласно изискванията на Наредба № 9 от 16.03.2001 г. за качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели. Информацията се съхранява на хартиен носител. В процес на внедряване е модул към програмен продукт „ВиК център“.

6.2.6. Регистър на лабораторни изследвания за качеството на отпадъчните води – текущо състояние, внедряване на регистър

Поддържа се регистър на лабораторни изследвания за качеството на отпадъчните води. Информацията се съхранява на хартиен носител. В процес на внедряване е модул към програмен продукт „Вик център“.

6.2.7. Регистър на оплаквания от потребители – текущо състояние, внедряване на регистър

Към настоящия момент се води дневник на жалбите от потребители на хартиен носител. През 2018 г. започна внедряването на програмен продукт за управление на документи и процеси „Архимед eDMS“.

6.2.8. Регистър за утайките от ПСОВ – текущо състояние, внедряване на регистър

Регистърът на утайките са отчетните книги за образувани отпадъци, които се водят в съответствие с Наредба № 1 от 04.06.2014 г. за реда и образците, по които се предоставя информация за дейностите по отпадъците, както и реда за водене на публични регистри. Информацията се съхранява на хартиен носител. В процес на внедряване е модул към програмен продукт „Вик център“.

6.2.9. Регистър на водомерите на СВО (средства за измерване) – текущо състояние, внедряване на регистър

Към системата за отчитане и фактуриране, използвана в отдел „Продажби“, съществува модул „Водомерно стопанство“. В модула се въвеждат и съхраняват данни за техническите характеристики на водомерите – марка, фабричен №, Qmax (Q4), метрологична пломба, № пломба на входящия холендър(катиначе), дата на монтаж (смяна), местоположение в имота. Тези характеристики на водомера са обвързани с партидният номер, адрес и данни за титуляра на партидата.

Модулът осигурява възможност за:

- въвеждане на всички специфични характеристики,
- генериране на справки по зададени критерии,
- достъп, регламентиран с потребителски имена и пароли,
- съхранение на записи за извършени промени на въведените данни,
- съхранение на данните на корпоративен сървър.

6.2.10. Система за отчитане и фактуриране – текущо състояние, внедряване на система

В отдел „Продажби“ от години функционира система за отчитане на показанията на потребителите и фактуриране на използваната питейна вода.

Програмният продукт осигурява възможност за:

- въвеждане на всички специфични характеристики,
- генериране на справки по зададени критерии,
- достъп, регламентиран с потребителски имена и пароли,
- съхранение на записи за извършени промени на въведените данни,
- съхранение на данните на корпоративен сървър.

6.2.11. Счетоводна система – текущо състояние, внедряване на система

За целите на регулаторната счетоводната отчетност дружеството използва втора база на счетоводен софтуер „Ажур-L“, разработка и собственост на „Бонев софт одитинг“ ООД – София, с наименование „ВОДОСНАБДЯВАНЕ-ДУНАВ“ ЕООД – ЕСРО.

Информацията от оперативната счетоводна база се трансферира в базата за регулаторната счетоводната отчетност чрез модул „Трансфер между бази данни“, разработка и собственост на „Бонев софт одитинг“ ООД – София, с изключение на счетоводните записвания касаещи дълготрайни активи, които се въвеждат ръчно в базата за регулаторна отчетност.

6.3. ПРОГРАМА ЗА ПОДОБРЯВАНЕ УПРАВЛЕНИЕТО НА ВИК СИСТЕМИТЕ – БАЗИ ДАННИ

6.3.1. База данни с измерените количества вода на вход ВС – текущо състояние, внедряване

В дружеството е създадена и функционира база данни във формат Excel свързваща измерените количества на вход ВС (включително имената на всички водоизточници), измерените количества от контролни разходомери (водомери на вход населени места и контролни такива между отделни водоснабдителни групи), фактурираната вода по населени места. С тази информация ежесечно се моделира баланс на водните количества и се изчисляват загубите на питейна вода по населени места.

В процес на внедряване е модул към програмен продукт „Вик център“.

6.3.2. База данни за контролни разходомери и дата логери – текущо състояние, внедряване.

В дружеството е създадена и функционира база данни във формат Excel свързваща измерените количества на вход ВС (включително имената на всички водоизточници), измерените количества от контролни разходомери (водомери на вход населени места и контролни такива между отделни водоснабдителни групи), фактурираната вода по населени места. С тази информация ежесечно се моделира баланс на водните количества и се изчисляват загубите на питейна вода по населени места.

В процес на внедряване е модул към програмен продукт „Вик център“.

6.3.3. База данни за изчисляване на неизмерената законна консумация – текущо състояние, внедряване

Със заповед на управителя №РД-11-225/26.05.2017г. е внедрена база данни във формат Excel за изчисляване на неизмерената законна консумация, в която са въведени всички специфични характеристики.

С горепосочената заповед е регламентирана процедурата за набиране и въвеждане на необходимите данни, първичните документи за тях и отговорните лица, за изготвянето и въвеждането им в базата данни.

В процес на внедряване е модул към програмен продукт „Вик център“.

6.3.4. База данни за изразходваната електрическа енергия – текущо състояние, внедряване

В дружеството е създадена и функционира база данни във формат Excel на измерените количества електроенергия по тарифи, обекти, експлоатационни райони (В и К услуги) съгласно средствата за измерване. Базата данни съдържа информация за закупена ел.енергия по тип напрежение – кВтч, тип напрежение – лв. без ДДС, вкл.цена на енергия, мрежови услуги и акциз.

От 2018 г. базата данни за изразходваната ел.енергия се обработва чрез модул към програмен продукт „ВиК център“.

6.3.5. База данни с измерените количества вода на вход ПСПВ – текущо състояние, внедряване

Дружеството не експлоатира ПСПВ.

6.3.6. База данни с измерените количества вода на вход ПСОВ – текущо състояние, внедряване

Към 31.12.2017 г. дружеството съхранява на хартиен носител информацията за измерените количества вода на вход ПСОВ. В процес на внедряване е модул към програмен продукт „ВиК център“.

6.3.7. База данни за сключени и изпълнени договори за присъединяване – текущо състояние, внедряване

В дружеството е създадена и функционира база данни данни във формат Excel за договорите за присъединяването на нови потребители към водопроводната и канализационната мрежа на населените места.

В процес на внедряване е модул към програмен продукт „Архимед“.

6.3.8. База данни с длъжностите и задълженията на персонала на ВиК оператора – текущо състояние, внедряване

Поддържа се регистър за длъжностите и задълженията на персонала в специализиран програмен продукт „wTERES“ 04.10.04 и база данни за щатното разписание на персонала.

6.4. АНАЛИЗ ВЪВ ВРЪЗКА С ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПК14А ПРИСЪЕДИНЯВАНЕ КЪМ ВОДОСНАБДИТЕЛНАТА СИСТЕМА

Заявките за присъединяване към В и К системата са малко, тъй като нивото на покритие с водоснабдителни услуги е 99% и присъединяване се налага да се извършва само за нови обекти в незастроени имоти.

Традиционно изпълнението на този показател е 100%, така че няма причина планираното целево ниво от 100% в края на периода на бизнес плана да не бъде изпълнено.

6.5. АНАЛИЗ ВЪВ ВРЪЗКА С ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПК14Б ПРИСЪЕДИНЯВАНЕ КЪМ КАНАЛИЗАЦИОННАТА СИСТЕМА;

Традиционно изпълнението на този показател е 100%, така че няма причина планираното целево ниво от 100% в края на периода на бизнес плана да не бъде изпълнено.

7. ПРОИЗВОДСТВЕНА ПРОГРАМА

7.1. АНАЛИЗ НА ПРОИЗВОДСТВЕНАТА ПРОГРАМА

Основните технически и технологични параметри на ВиК системите за водоснабдяване, отвеждане и пречистване на отпадъчни води, касаещи дейностите по

производствената програма на дружеството са описани в т.1.2, 1.3 и 1.4. към раздел I. на настоящия документ.

Предвидените в производствената програма количества подадени, отведени и пречистени води са определени въз основа на следното:

- анализ на съществуващото и прогнозно ниво на потребление на ВиК услуги за периода 2009-2015, включващо битови, търговски, бюджетни, промишлени и други потребители.

В направения анализ са представени тенденциите в потреблението по категории клиенти, въз основа на което са изготвени прогнози за бъдещото потребление в рамките на регулаторния период 2017-2021г.

При изготвянето на прогнозите е отчетено нарастването на обслужваното население по предвиждания на НСИ, намалението на търговските загуби на вода, изграждането на нови активи за отвеждане и пречистване на отпадъчни води. Подробна информация за направените

анализи на съществуващото и прогнози на бъдещото потребление на вода е представена в т.1. към раздел IV. от настоящия документ.

- анализ на общите загуби на вода във водоснабдителните системи – подробна информация за направените анализи на общите загуби на вода е представена в т.2.7. към раздел II. от настоящия документ;

- мерки за намаляване загубите на вода и прогнозни нива за регулаторния период 2017

–2021г. - подробна информация за предвидените мерки за намаляване на загуби на вода и прогнозните им нива са представена в т.7. към раздел V. от настоящия документ.

Въз основа на направените анализи за бъдещото потребление, предвидените мерки за намаляване на загубите на вода и прогнозните им нива за регулаторния период 2017–2021г. в производствена програма на дружеството е заложено намаляване на подадените, отведените и

пречистените води, съгласно посоченото в Справка No4 към електронния модел. На база предвиденото намаляване на подадената на вход система вода е прогнозиран ефекта върху разхода на електроенергия в процеса на пречистване на питейните води, което е представено в т.5.1 към раздел II от настоящия документ.

Подробна информация относно методите за третиране, реда и начина на оползотворяване и депониране на утайките е представена в т.4.4 към раздел II от настоящия документ.

7.2. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ВОДОСНАБДИТЕЛНИТЕ И КАНАЛИЗАЦИОННИТЕ СИСТЕМИ, ОБСЛУЖВАНИ ОТ ВИК ОПЕРАТОРА

7.2.1. Описание на водоизточниците

Описанието на водоизточниците е представено в т. 1.2.1 от настоящия документ.

7.2.2. Разрешителни за водовземане - №, дата на издаване и срок на валидност

За старата територия за 37 броя от водоизточниците в експлоатация има издадени 23бр. разрешителни за водовземане. За останалите водоизточници на дружеството има

издадено общо разрешително от Министерство на околната среда и водите № 0298/14.05.2001 г.

	Водоснабдителна система / водоизточник	№ на разрешителното	Срок на разрешителното	БД
	ВС "Дунав-Ряхово" - 6 бр. кладенци "Раней"	11510100 / 16.07.2007 г.	16.07.2032 г.	БДДР-Плевен
	Тръбен кладенец ТК "Р-167х Вик Разград - Посабина"	11510137 / 10.12.2007 г.	10.12.2032 г.	БДДР-Плевен
	Шахтов кладенец ШК "Вик Разград - Манастирца"	11510145 / 19.12.2007 г.	19.12.2032 г.	БДДР-Плевен
	Шахтов кладенец "ШК Вик Разград - ПС Ю.Гагарин"	11510178 / 25.02.2008 г.	25.02.2033 г.	БДДР-Плевен
	Шахтов кладенец "ШК1 Вик Разград - ПС Ю.Гагарин"			
	Шахтов кладенец "ШК2 Вик Разград - ПС Ю.Гагарин"			
	Шахтов кладенец "ШК3 Вик Разград - ПС Ю.Гагарин"			
	Шахтов кладенец "ШК БИ Вик Разград - ПС Ю.Гагарин"			
	Каптиран извор "КИ Вик Разград - ПС Ю.Гагарин"			
	Тръбен кладенец ТК "ДС Юрий Гагарин - Вик Разград - Разград"	11510383 / 10.07.2009 г.	10.08.2034 г.	БДДР-Плевен
	Дренаж "Др-ШК ВС Черковна-2 - Вик Разград - Черковна"	11511126 / 19.12.2016 г.	19.12.2026 г.	БДДР-Плевен
	Шахтов кладенец ШК1 "ВС Черковна-1 - Вик Разград - Черковна"	11510388 / 01.09.2009 г.	01.09.2034 г.	БДДР-Плевен
	Шахтов кладенец ШК2 "ВС Черковна-1 - Вик Разград - Черковна"			
	Тръбен кладенец "ДС ВС Черковна-2 - Вик Разград - Черковна"	11510387 / 01.09.2009 г.	01.09.2034 г.	БДДР-Плевен
	Дренажна галерия "Водна централа"	11510430 / 23.10.2009 г., изменено с Решение №1502/11.12.2014г. на БДДР- Плевен	23.10.2019 г.	БДДР-Плевен
0	Шахтов кладенец ШК3 - Лозница	21510149/26.08.2011 г.	31.07.2021 г.	БДЧР-Варна
	Каптаж "Табачка" към ПС "Лозница 1" - гр.Лозница	298 / 14.05.2001 г.		
1	Тръбен кладенец ДС 1- Лозница- (осн.вод.съор.)	21510150/26.08.2011 г.	24.10.2016 г.	БДЧР-Варна
	Тръбен кладенец ДС 2- Лозница- (резервен)			

2	Каптиран извор КИ "Орешака-Вик Разград-"ВС Лозница-Манастирци"	11510718/24.10.2011 г.	24.10.2036 г.	БДДР-Плевен
3	Шахтов кладенец "ШК- Вик-Разград - ПС Гороцвет-Гороцвет"	11510716/24.10.2011 г.	24.10.2036 г.	БДДР-Плевен
4	Тръбен кладенец "ТК- Вик-Разград - ПС Гороцвет-Гороцвет"	11510717/24.10.2011 г.	24.10.2036 г.	
5	Шахтов кладенец "ШК Студенец-Вик Разград-Студенец"	11510806/12.11.2012г.	12.11.2017 г.	БДДР-Плевен
6	Каптиран извор "КИ Градина-Вик Разград-Градина"	11510805/12.11.2012г.	12.11.2017 г.	
	ШК №1 към ПС "Лозница 1" - гр.Лозница	298 / 14.05.2001 г.		БДЧР-Варна
	ШК №2 към ПС "Лозница 1" - гр.Лозница	298 / 14.05.2001 г.		БДЧР-Варна
	Дренаж към ПС "Сейдол"	298 / 14.05.2001 г.		БДЧР-Варна
	Каптаж към ПС"Тръбач"	298 / 14.05.2001 г.		БДЧР-Варна
	Дренаж към ПС"Тръбач"			
7	КИ Кадийски-ВОДОСНАБДЯВАНЕ-ДУНАВ-Разград (Каптаж на извор)	1151 1018 / 25.06.2015 г.	25.06.2020 г.	БДДР-Плевен
8	КИ Гюргюнмез-ВОДОСНАБДЯВАНЕ-ДУНАВ-Разград (Каптаж на извор)	1151 1026 / 29.06.2015 г.	29.06.2020 г.	
9	КИ Чорлу-ВОДОСНАБДЯВАНЕ-ДУНАВ-Островче (Каптаж на извор)	1151 1019 / 25.06.2015 г.	25.06.2020 г.	
0	КИ Мандолината-ВОДОСНАБДЯВАНЕ-ДУНАВ-Дряновец (Каптаж на извор)	1151 1024 / 29.06.2015 г.	29.06.2020 г.	БДДР-Плевен
	КИ Драката-ВОДОСНАБДЯВАНЕ-ДУНАВ-Дряновец (Каптаж на извор)	1151 1025 / 29.06.2015 г.	29.06.2020 г.	
1	КИ Клабодонец-ВОДОСНАБДЯВАНЕ-ДУНАВ-Пороище (Каптаж на извор)	1151 1020 / 25.06.2015 г.	25.06.2020 г.	БДДР-Плевен
	Др Пороище-ВОДОСНАБДЯВАНЕ-ДУНАВ-Пороище (Хоризонтален дренаж)			
2	ТК1-ВОДОСНАБДЯВАНЕ-ДУНАВ-Побит камък (Тръбен кладенец)	1151 1021 / 25.06.2015 г.	25.06.2040 г.	БДДР-Плевен
	ТК2-ВОДОСНАБДЯВАНЕ-ДУНАВ-Побит камък (Тръбен кладенец)			
3	ТК-Вик Разград-Дяново (тръбен кладенец)	1151 1131 / 24.02.2017 г.	24.02.2042 г.	БДДР-Плевен
	Всички останали БДДР-Плевен	298 / 14.05.2001 г.		БДДР-Плевен

За шест от водоизточниците на община Кубрат има разрешителни за водоземане:

	водоизточник	разрешително № / дата	срок на	БД
--	--------------	-----------------------	---------	----

			разрешителното	
	ДС Кубрат 1	11510095 / 16.07.2007 г.	16.07.2032 г.	БДДР-Плевен
	ДС Кубрат 2	11510097 / 16.07.2007 г.	16.07.2032 г.	БДДР-Плевен
	ДС Медовене	1150096 / 16.07.2007 г.	16.07.2032 г.	БДДР-Плевен
	ДС Медовене 2 /не се използва/	Няма издадено		
	ДС Брестовене	11510029 / 12.04.2007 г.	12.04.2032 г.	БДДР-Плевен
	ДС Беловец	11510348 / 15.06.2009 г.	15.06.2034 г.	БДДР-Плевен
	ДС Мъдрево	11510928 / 16.01.2014 г.	16.01.2039г.	БДДР-Плевен
	ДС Бисерци	няма издадено		
	ДС Божурово 1	няма издадено		
	ДС Божурово 2 /не се използва/	няма издадено		
	ДС Юпер	няма издадено		
	ШК Юпер	Няма издадено		
	ДС Сеслав 1	няма издадено		
	ДС Сеслав 2 /не се използва/	няма издадено		
	ДС Тетово	няма издадено	Предадено на Вик-Русе	БДДР-Плевен
	ШК Топчии /не се използва/	няма издадено		
	ДС Черешово /не се използва/	Няма издадено		
	ДС Звънарци /не се използва/	Няма издадено		

За четири от водоизточниците на община Завет има разрешителни за водоземане:

	Водоснабдителна система / водоизточник	№ на разрешителното	Срок на разрешителното	БД
	Тръбен кладенец №1 – ПС Завет 1	11510524 / 09.06.2010 г.	09.06.2035 г.	БДДР-Плевен
	Тръбен кладенец №2 – ПС Завет 1			
	Сондажен кладенец №2 – ПС Завет 3	11510479 / 26.02.2010 г.	26.02.2035 г.	БДДР-Плевен
	Каптиран извор - ПС Воден	11510019 / 05.04.2007 г.	05.04.2027 г.	БДДР-Плевен
	Шахтов кладенец №1	0258/03.05.2001 г.		БДЧР-Плевен
	Шахтов кладенец №2			

7.2.3. Санитарно-охранителни зони

За старата територия за 15 броя водоизточници с издадени разрешителни за водовземане има учредени санитарно-охранителни зони по смисъла на Наредба №3 от 16.10.2000г. за условията и реда за проучване, проектиране, утвърждаване и експлоатация на санитарно-охранителните зони около водоизточниците и съоръженията за питейно-битово водоснабдяване и около водоизточниците на минерални води, използвани за лечебни, профилактични, питейни и хигиенни нужди. За 19 водоизточници с актуализирани разрешителни за водоползване са подадени 14 броя заявления за учредяване на санитарно-охранителни зони в Басейнова дирекция за управление на водите в Дунавски район с център Плевен, в това число:

- от 2008 год. – 1 бр.
- от 2009 год. – 5 бр.
- от 2011 год. – 1 бр.
- от 2015 год. – 7 бр.

За водоизточниците в община Кубрат няма учредени санитарно-охранителни зони.

От водоизточниците в община Завет учредена е СОЗ на каптиран извор – ПС"Воден" (заповед СОЗ-408/05.02.2014г.).

7.2.4. Съоръжения за пречистване на питейните води

Дружеството не експлоатира съоръжения за пречистване на питейната вода, което обстоятелство ще се запази и при присъединяването на общини Кубрат и Завет.

7.2.5. Разрешителни за заустване - №, дата на издаване и срок на валидност

Разрешителните за заустване за трите ПСОВ, експлоатирани в момента Новоприсъединената ПСОВ-Кубрат е както следва:

	ПСОВ	разрешително № / дата	срок на разрешителното	БД
	ПСОВ Раазград	13140011 / 02.05.2007 г., изменено с Решение № 844 / 20.08.2012 г., изменено с решение №2336 / 10.01.2018г.	12.02.2025 г.	БДДР-Плевен
	ПСОВ Лозница	23740003 / 27.07.2007 г., изменено с Решение №983/09.10.2012г., продължено и изменено с Решение № 1263 / 10.01.2014 г.	02.05.2020 г.	БДДР-Варна
	ПСОВ Попово	13140256 / 12.02.2015 г.	20.01.2020 г.	БДДР-Плевен
	ПСОВ Кубрат	13750004 / 05.01.2012 г.	12.01.2018 г. - Общика Кубрат е в процедура за удължаване на срока на разрешителното.	БДДР-Плевен

8. РЕМОНТНА ПРОГРАМА

Във всички направления на ремонтната програма за периода на бизнес плана 2017г. – 2021г. е заложено увеличение на извършваните ремонти спрямо базовата 2015г. Причината за това е че за база е приета информацията от въведения през 2017г. програмнен продукт за отчитане на дейностите по Ремонтната програма – ВиК център.

Като резултат по-обстойното и по-точно въвеждане на извършваните аварии и всички дейности по текущото поддържане на съоръженията доведе до съществено увеличение на броя на ремонтите през 2017 г. спрямо 2015 г.

8.1. ВОДОСНАБДЯВАНЕ

8.1.1. Организация и планиране на работата от подаване на сигнал до отстраняване на аварията – описание на процеса

Във всеки експлоатационен район е създаден и функционира местен диспечерски пункт, като в управлението на дружеството денонощно работи централен диспечерски пункт. В тези диспечерски пунктове се наблюдават и управляват автоматизирано водоснабдителните системи.

Сигналите за аварийни ситуации се приемат в централния и местни диспечерски пунктове. Сигналите се докладват своевременно на ръководителите на експлоатационните райони за отстраняване на проблемите.

8.1.2. Мерки и технологии за отстраняване на аварии

Мерките и технологиите, които се прилагат при отстраняване на аварията се определят в зависимост от вида на аварирания водопровод. При етернитовите водопроводи аварията се отстранява чрез монтиране на аварийни скоби, при стоманените водопроводи – чрез заварки на аварирания участък. При аварии на ПЕВП водопроводите се прилага челно заваряване тръбите или заваряване с електро муфи.

8.1.3. Използване на вътрешни ресурси

Дружеството разполага с необходимата строителна техника и механизация, с необходимия инженернотехнически състав за справяне с аварии по всички поддържани мрежи и съоръжения.

По-голямата част от текущото поддържане и аварията по мрежите и съоръженията, по енергомеханичното оборудване и автотранспорта се отстраняват със собствени сили и средства.

8.1.4. Използване на подизпълнители

За по-специфични проблеми, за които не разполагаме с необходимите специалисти и оборудване се налага използването на външни услуги. Това най-вече се отнася за дейностите от ремонтната програма, касаещи текущото поддържане.

8.1.5. Разходи, включени в направление „Други оперативни ремонти за водоснабдяване“ са от текущото поддържане и представляват метрологичната проверка на водомерите на водоизточниците, на вход населени места, на зоните по вътрешната водопроводна мрежа и контролните водомери.

8.2. КАНАЛИЗАЦИЯ

8.2.1. Организация и планиране на работата от подаване на сигнал до отстраняване на аварията – описание на процеса

Сигналите за аварийни ситуации се приемат в централния и местни диспечерски пунктове. Сигналите се докладват своевременно на ръководителите на експлоатационните райони за отстраняване на проблемите.

8.2.2. Мерки и технологии за отстраняване на аварии

Отстраняването на аварията по канализационните системи става според вида на аварията. При структурно разрушаване на канала или СКО отстраняването се извършва аналогично както при водопровода. За отстраняване на запушване дружеството разполага с машина за почистване под налягане – Мерцедес ВОМА.

8.2.3. Използване на вътрешни ресурси

Аварии по канализационните мрежи се отстраняват със собствени сили и средства.

8.2.4. Използване на подизпълнители

За отстраняването на проблеми в експлоатацията на канализационните системи не използваме външни услуги.

8.2.5. Ремонтите включени в направление „Други оперативни ремонти за канализация“ са от текущото поддържане и представляват изработване на бетонови капаци за РШ и повдигане на съществуващи РШ.

8.3. ПРЕЧИСТВАНЕ НА ОТПАДЪЧНИ ВОДИ

8.3.1. Организация и планиране на работата от подаване на сигнал до отстраняване на аварията – описание на процеса

На трите ПСОВ експлоатирани в момента от дружеството, както предстоящата за приемане ПСОВ Кубрат работи персонал, следящ денонощно състоянието и работата на станциите. Освен това ПСОВ Попово, ПСОВ Лозница и ПСОВ Кубрат разполага и с диспечерска система, благодарение на която се наблюдават основните параметри. По този начин всяко отклонение от нормалната работа на станциите се регистрира веднага и своевременно се уведомява ръководителя на ПСОВ са вземане на адекватни мерки.

8.3.2. Мерки и технологии за отстраняване на аварии

Отстраняването на възникнали аварии се осъществява в зависимост от вида на аварията и на съоръжението.

8.3.3. Използване на вътрешни ресурси

Дружеството разполага с необходимия инженерно-технически състав и оборудване за изпълнение на голяма част от поддръжката на съоръженията в ПСОВ.

8.3.4. Използване на подизпълнители

За по-специфични проблеми, за които не разполагаме с необходимите специалисти и оборудване се налага използването на външни услуги. Това най-вече се отнася за дейностите от ремонтната програма, касаещи текущото поддържане.

9. СИСТЕМИ ЗА КАЧЕСТВО И ПУБЛИЧНОСТ НА ИНФОРМАЦИЯТА

Стандартите за системи за управление са международни или международно признати стандарти, чийто изисквания са формирани на база анализ на най-добрите световни практики в дадена област на управлението. Тези стандарти са еднакви по цял свят и спомагат за повишаване на ефективността на управление на организациите.

С цел повишаване ефективността и подобряване на организацията на производствения процес, дружеството разработи и внедри Интегрирана система за управление (ИСУ), отговаряща на изискванията на ISO 9001:2015, ISO 14001:2015, OHSAS 18001:2007.

9.1. ВНЕДРЯВАНЕ НА СИСТЕМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ БДС EN ISO 9001:2008

ISO 9001 е международен стандарт за управление на качеството и обхваща целия производствен процес и продажбите.

Неговата основна идея е, че качеството на продукцията се определя от качеството на организацията във фирмата.

Сертификатът за съответствие със стандарта ISO 9001 доказва пред клиентите и останалите търговски партньори, че фирмата има качествена система за управление.

Системата за управление на качеството ISO 9001:2008(9001:2015) спомага за пълна проследимост по отношение на качеството за целия цикъл на производство на продукта или извършване на услугата, както и своевременно откриване на грешките в управлението, технологията, производството и отстраняване на възможността за повтарянето им. Външните ползи за организацията от изграждането и сертифицирането на системи за управление се изразяват в :

- по-точно определяне на изискванията и очакванията на клиентите и обществото , водещо до конкурентни предимства;
- постигане и поддържане на високо качество на продуктите и неговото непрекъснато подобряване, е най-добрата реклама ;
- подобряване на възможностите за конкуренция с другите фирми – за клиенти и доставчици това е задължително условие за започване на преговори за съвместна работа;
- изпълнение на проекти по национални и международни програми, проекти и фондове, за които сертификатът вдъхва доверие и е конкурентно предимство;
- удовлетворяване на действащите нормативни изисквания , водещо до по-малко санкции и глоби от контролните органи.

9.2. ВНЕДРЯВАНЕ НА СИСТЕМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ БДС EN ISO 14001:2004

ISO 14001 е международен стандарт, който определя изискванията към система за управление на околната среда, която да бъде внедрена в една фирма и сертифицирана впоследствие от трета, независима страна. Документираната система за управление на околната среда е инструмент, който позволява на организации, било то малки или големи, да контролират въздействието на тяхната дейност върху околната среда. В ISO 14001 са заложиени шест ключови елемента на системата за управление на околната среда:

- Политика по отношение на околната среда – определя намеренията и задълженията на организацията към опазването на околната среда
- Планиране – анализ на въздействието върху околната среда
- Изпълнение – разработване и изпълнение на процеси за постигане на целите по отношение опазване на околната среда
- Проверка и коригиращи действия – наблюдение и измерване на показателите относно околната среда и осигуряване на това, че целите са постигнати
- Преглед на ръководството – преглед на системата от ръководството на организацията, за да се провери дали тя е подходяща и работи ефективно
- Непрекъснато подобряване – системата трябва да залага цели и задачи, изпълнението, на които да осигури непрекъснато подобряване на дейността по отношение опазване на околната среда

9.3. ВНЕДРЯВАНЕ НА СИСТЕМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ BS OHSAS 18001:2007

BS OHSAS 18001:2007 - Система за управление на здравето и безопасността при работа.

BS OHSAS 18001 е разширена спецификация за система за управление на здравословни и безопасни условия на труд, разработена да даде възможност на организациите да контролират и подобряват безопасните и здравословни условия на труд.

Спецификацията BS OHSAS 18001 е съвместима с ISO 9001 и ISO 14001 и позволява лесна интеграция. Правните и регулаторните изисквания и непрекъснатото подобрене са два важни аспекта на BS OHSAS 18001.

Сертификацията по BS OHSAS 18001 демонстрира ангажираността на компанията за безопасна работна среда и защита на служителите от трудови злополуки.

BS OHSAS 18001 е разработена съвместно от 13 национални организации по стандартизация и международна сертификация. Елементите на BS OHSAS 18001 включват политика и ангажираност; идентификация на опасностите, оценка и контрол на риска; законови изисквания; цели и програми, организация и персонал, обучение, комуникация и консултации; документи и записи; оперативен контрол, готовност за извънредни ситуации, наблюдение и измерване, разследване на инциденти и злополуки; коригиращи и превантивни действия, одит и преглед от ръководството.

Може да се прилага от всяка организация, желаеща да демонстрира ангажираност по отношение безопасността на труда, да управлява и минимизира рисковете за трудовото здраве на своите служители и тези, към които е насочена дейността ѝ.

9.4. СЪЗДАВАНЕ И ПОДДЪРЖАНЕ НА ИНТЕРНЕТ СТРАНИЦА

Дружеството има създадена и се поддържа интернет страница, която дава следните възможности за потребителите :

- Проверка на суми за неплатени сметки;
- Информация за наличие на временно преустановено водоподаване поради аварийно-ремонтни дейности;
- Информация за услугите, които предлага дружеството и съответното заплащане;
- Информация за нормативната база , с която работи оператора, с цел информиране на потребителите за техните права и задължения като абонати на дружеството, както и тези на ВиК оператора;
- Информация за контакти с ВиК оператора;

Предвижда се през периода на Бизнес плана интернет страницата да се усъвършенства, за да е по достъпна и лесна за намиране на желаната информация от потребителите.

III. ФИНАНСОВА ЧАСТ

1. ИНВЕСТИЦИОННА ПРОГРАМА

Инвестиционната програма е разработена при спазване изискванията на наредбите и указанията към ЗРВКУ и приоритетите на дружеството съобразно текущото състояние и необходимите капиталови ремонти на активите, обвързана е с показателите за качество и цените на предоставяните В и К услуги.

За плановия период предвидените обекти, които ще се изпълняват по стопански начин, са напълно във възможностите на дружеството и са свързани с рехабилитация на водопроводна мрежа над 10 м, изграждане и подмяна на водопроводни и канализационни отклонения, резервоари, хлораторни, СОЗ и други.

Обектите от инвестиционната програма ще се изпълняват по стопански начин и основно със собствения персонал. Външни изпълнители ще бъдат използвани за помощни дейности като например – управляем хоризонтален сондаж за преминаване под пътища и дерета, изграждане на огради на пояс I на СОЗ на водоизточници, възстановяване на асфалтови настилки и др.

Направленията от инвестиционната програма, в които ще се ползват външни изпълнители са следните:

- Сондажи и каптажи;
- Санитарно-охранителни зони;
- Довеждащи съоръжения;
- Резервоари;
- Помпени станции.

Прогнозният обем на упоменатите дейности, които ще се изпълняват от външни изпълнители, предвиждаме да не надвишава 5% от общия обем на инвестициите.

Инвестиционната програма, разработена за регулаторния период 2017 – 2021 г., е съобразена с:

- новата нормативна уредба относно регулираните ВиК услуги и указанията към нея;
- ангажимента за инвестиции до края на регулаторния период;
- ангажиментите за инвестиции съгласно Договор с АВиК.
- дългосрочните финансови разчети на дружеството;
- корпоративната счетоводната политика.

Съдържането на инвестиционната програма е планирано като са взети пред вид:

- необходимостта от предоставяне на ВиК услуги с устойчиво високо качество;
- необходимостта от постигане на съгласуваните с КЕВР индивидуални и дългосрочните показатели за качество на дейността на дружеството и на първо място единните показатели за ефективност;
  - изискванията на нормативната уредба в областта на ВиК услугите, строителството, енергийната ефективност, безопасността при работа и опазването на околната среда, сигурност на дейността;
  - необходимостта от постоянно осъвременяване на съоръженията и оптимизиране на работните процеси с цел повишаване на ефективността и осигуряване на безопасни и здравословни условия на труд и сигурност;

Структурата на инвестициите за периода 2017 – 2021 год. е следната:

Наименование	2017г.	2018г.	2019г.	2020г.	2021г.	общо
ОБЩО ИНВЕСТИЦИИ:	824	882	994	951	890	4 541
Инвестиции в Собствени активи:	145	256	281	281	173	1 136
Инвестиции в Публични активи:	679	627	713	670	717	3 406

1.1. ИНВЕСТИЦИИ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ПОКАЗАТЕЛИТЕ ЗА КАЧЕСТВО И ЗА ПОДОБРЯВАНЕ НА ДЕЙНОСТТА И ЕФЕКТИВНОСТТА НА ВИК ОПЕРАТОРА

1.1.1. Инвестиции в собствени активи

Инвестициите в собствени активи са обвързани с инвестициите в публични активи и имат за цел да подпомагат оптималното протичане на работните процеси, поддържането на високи стандарти на предоставяните услуги, повишаването на ефективността и постигането на индивидуалните нива на показателите за качество.

Основните групи собствени активи, в които инвестира дружеството са:

- лабораторно оборудване за анализ на питейни и отпадъчни води;
- транспортни средства, включително строителна и специализирана механизация;
- ИТ хардуер и информационни системи;
- специализирано оборудване за дейността;
- административни и обслужващи сгради и конструкции;
- стопански инвентар.

Предвидените инвестиции в собствени активи за периода 2017 – 2021 г. са в размер на 1136 хил.лв. като за оставащия период 2019-2021 г. са 735 хил.лв.

Планираните инвестиции за транспортни средства, строителна и специализирана механизация и друго специализирано оборудване са за закупуване на допълнително оборудване, капиталови ремонти, както и за подмяна на съществуващи автомобили. Същите ще бъдат изразходвани според необходимостите в конкретните моменти.

1.1.2. Инвестиции в публични активи

Публичните активи са основните средства за дейността на „Водоснабдяване-Дунав“ ЕООД и съответно за постигането на целевите нива на показателите за качество. Това обуславя фокуса на инвестиционния ресурс на дружеството именно в тази категория активи –77% от общия обем инвестиции.

По-конкретно плановете за инвестиции на дружеството в публични активи, свързани с предоставянето на регулираните услуги и обвързаността им с постигането на целевите нива на показателите за качество са представени по групи активи.

Предвидените инвестиции в активи публична собственост за периода 2017 – 2021г. са в размер на 3406 хил.лв. като за оставащия период 2019-2021 г. са 2100 хил.лв.

Инвестициите в някои от основните направления за периода 2017г. – 2021г. са както следва:

Водоснабдяване:

Сондажи и каптажи:

- община Разград – 106 х.лв.;

- община Лозница - 48 х.лв.;
- община Цар Калоян – 26 х.лв.;
- община Попово – 66 х.лв.;
- община Опака – 19 х.лв.;
- община Кубрат – 30 х.лв.;
- община Завет – 0 х.лв.;

Санитарно-охранителни зони:

- община Разград – 52 х.лв.;
- община Лозница – 23 х.лв.;
- община Цар Калоян – 13 х.лв.;
- община Попово – 32 х.лв.;
- община Опака – 10 х.лв.;
- община Кубрат – 24 х.лв.;
- община Завет – 0 х.лв.;

Довеждащи съоръжения:

- община Разград – 270 х.лв.;
- община Лозница – 120 х.лв.;
- община Цар Калоян – 67 х.лв.;
- община Попово – 170 х.лв.;
- община Опака – 47 х.лв.;
- община Кубрат – 36 х.лв.;
- община Завет – 21 х.лв.;

Резервоари:

- община Разград – 30 х.лв.;
- община Лозница – 14 х.лв.;
- община Цар Калоян – 8 х.лв.;
- община Попово – 19 х.лв.;
- община Опака – 5 х.лв.;
- община Кубрат – 18 х.лв.;
- община Завет – 9 х.лв.;

Хлораторни станции:

- община Разград – 13 х.лв.;
- община Лозница – 6 х.лв.;
- община Цар Калоян – 3 х.лв.;
- община Попово – 8 х.лв.;
- община Опака – 2 х.лв.;
- община Кубрат – 18 х.лв.;
- община Завет – 9 х.лв.;

Помпени станции:

- община Разград – 39 х.лв.;
- община Лозница – 18 х.лв.;
- община Цар Калоян – 10 х.лв.;
- община Попово – 25 х.лв.;
- община Опака – 6 х.лв.;
- община Кубрат – 0 х.лв.;
- община Завет – 0 х.лв.;

Хидрофори:

- община Разград – 2 х.лв.;
- община Лозница - 1 х.лв.;
- община Цар Калоян – 0 х.лв.;
- община Попово – 2 х.лв.;
- община Опака – 1 х.лв.;
- община Кубрат – 7 х.лв.;
- община Завет – 6 х.лв.;

Рехабилитация на ВВМ над 10м:

- община Разград – 295 х.лв.;
- община Лозница – 133 х.лв.;
- община Цар Калоян – 74 х.лв.;
- община Попово – 184 х.лв.;
- община Опака – 51 х.лв.;
- община Кубрат – 49 х.лв.;
- община Завет – 94 х.лв.;

Сградни водопроводни отклонения:

- община Разград – 94 х.лв.;
- община Лозница - 42 х.лв.;
- община Цар Калоян – 23 х.лв.;
- община Попово – 59 х.лв.;
- община Опака – 16 х.лв.;
- община Кубрат – 30 х.лв.;
- община Завет – 15 х.лв.;

Кранове и хидранти:

- община Разград – 9 х.лв.;
- община Лозница – 4 х.лв.;
- община Цар Калоян – 2 х.лв.;
- община Попово – 6 х.лв.;
- община Опака – 2 х.лв.;
- община Кубрат – 15 х.лв.;
- община Завет – 9 х.лв.;

Измерване на вход ВС:

- община Разград – 8 х.лв.;
- община Лозница – 3 х.лв.;
- община Цар Калоян – 2 х.лв.;
- община Попово – 5 х.лв.;
- община Опака – 1 х.лв.;
- община Кубрат – 30 х.лв.;
- община Завет – 0 х.лв.;

Зониране на ВВМ:

- община Разград – 6 х.лв.;
- община Лозница – 0 х.лв.;
- община Цар Калоян – 2 х.лв.;
- община Попово – 4 х.лв.;
- община Опака – 3 х.лв.;
- община Кубрат – 30 х.лв.;
- община Завет – 15 х.лв.;

Управление на налягането:

- община Разград – 2 х.лв.;
- община Лозница – 1 х.лв.;
- община Цар Калоян – 1 х.лв.;
- община Попово – 2 х.лв.;
- община Опака – 0 х.лв.;
- община Кубрат – 30 х.лв.;
- община Завет – 15 х.лв.;

СКАДА за водоснабдяване:

- община Разград – 28 х.лв.;
- община Лозница – 13 х.лв.;
- община Цар Калоян – 7 х.лв.;
- община Попово – 18 х.лв.;
- община Опака – 4 х.лв.;
- община Кубрат – 30 х.лв.;
- община Завет – 20 х.лв.;

Отвеждане на отпадъчни води:

Рехабилитация ВКМ:

- община Разград – 9 х.лв.;
- община Лозница – 2 х.лв.;
- община Попово – 1 х.лв.;
- община Кубрат – 9 х.лв.;

Сградни канализационни отклонения:

- община Разград – 17 х.лв.;
- община Лозница – 4 х.лв.;
- община Попово – 2 х.лв.;
- община Кубрат – 0 х.лв.;

Пречистване на отпадъчни води:

Пречиствателни станции за отпадъчни води:

- община Разград – 92 х.лв.;
- община Лозница – 16 х.лв.;
- община Попово – 6 х.лв.;
- община Кубрат – 5 х.лв.;

Обслужване на клиенти:

Приходни водомери:

- община Разград – 67 х.лв.;
- община Лозница – 30 х.лв.;
- община Цар Калоян – 17 х.лв.;
- община Попово – 42 х.лв.;
- община Опака – 11 х.лв.;
- община Кубрат – 45 х.лв.;
- община Завет – 30 х.лв.;

1.1.3. Инвестиции в системи, регистри и бази данни

С цел покриване изискванията на наредбата и указанията са предвидени средства за доусъвършаване на съществуващите системи, регистри и база данни и внедряване на

нови. Осигурен е инвестиционен ресурс за развитието на системата СКАДА, внедряването на географската информационна система, внедряване и развитие на център за обслужване на клиенти.

За всички изискуеми от КЕВР регистри и база данни има предвидени средства за закупуване и внедряване на програмни продукти.

1.2. ВРЪЗКА МЕЖДУ ИНВЕСТИЦИОННА ПРОГРАМА И ТЕХНИЧЕСКА ЧАСТ НА БИЗНЕС ПЛАНА

Зад всяка планирана сума в инвестиционната програма стоят конкретни проекти с определени очаквани резултати, които да допринесат за предоставяне на услуги с високо качество при повишаваща се ефективност във всички сфери на дейността и с неизменен фокус върху безопасността и сигурността.

Разпределението по групи активи в справка № 9 „Инвестиционна програма“ е съобразено освен с вида/ групата на активите и с определената амортизационна норма. В справка № 9 са посочени и натуралните показатели, които дружеството очаква да реализира с изпълнение на инвестиционната програма.

2. ОПИСАНИЕ НА МЕХАНИЗМИТЕ ЗА ФИНАНСИРАНЕ НА ИНВЕСТИЦИИТЕ

Финансирането на включените в инвестиционната програма дейности се предвижда да стане със собствени средства с генерираните парични потоци от дейността на дружеството.

2.1. ИНВЕСТИЦИИ ОТ СОБСТВЕНИ СРЕДСТВА В СОБСТВЕНИ АКТИВИ

Инвестициите в собствени активи за периода на бизнес плана ще бъдат финансирани със собствени средства

Наименование	2017г.	2018г.	2019г.	2020г.	2021г.	общо
Инвестиции в собствени активи	145	256	266	269	171	1 107
Водоснабдяване:	140	182	206	170	168	866
Отвеждане:	0	0	42	48	0	91
Пречистване:	5	73	18	50	3	150

2.2. ИНВЕСТИЦИИ С ПРИВЛЕЧЕНИ СРЕДСТВА В СОБСТВЕНИ АКТИВИ

За периода на бизнес плана дружеството не предвижда инвестиции в собствени активи с привлечени средства.

2.3. ИНВЕСТИЦИИ ОТ СОБСТВЕНИ СРЕДСТВА В ПУБЛИЧНИ АКТИВИ

Предвидените капиталови разходи в активи - публична собственост са в рамките на разходите за амортизация на тези активи.

Наименование	2017г.	2018г.	2019г.	2020г.	2021г.	общо
Инвестиции в публични активи	679	627	728	682	719	3 435

Водоснабдяване:	637	597	678	630	674	3 215
Отвеждане:	2	1	19	19	15	55
Пречистване:	40	29	32	34	30	165

2.4. ИНВЕСТИЦИИ С ПРИВЛЕЧЕНИ СРЕДСТВА В ПУБЛИЧНИ АКТИВИ

За периода на бизнес плана дружеството не предвижда инвестиции в активи - публична собственост с превлечени средства.

Инвестиционните разходи и източниците за финансиране на предвидените в бизнес плана инвестиционни дейности са представени в Справки №№ 9 и 10, Приложение №3.

3. АМОРТИЗАЦИОНЕН ПЛАН

Амортизационният план, обхващащ съществуващите собствени дълготрайни активи, публичните дълготрайни активи – предоставени за експлоатация и поддръжка, публичните активи – изградени със собствени средства и предвидените за въвеждане в експлоатация активи от инвестиционната програма, обвързани със сроковете за въвеждане на активите в експлоатация и регулаторните амортизационни норми съгласно Указанията за образуване на цените на В и К услугите, е представен в Приложение № 3 – Справки №№ 11, 11.1 и 11.2.

За целите на изготвяне на БП 2017 - 2021 са спазени изискванията на Наредбата за цени на В и К услугите като годишните амортизации за 2015 г. и общо натрупаните амортизации към 31.12.2015 г. са преизчислени съгласно амортизационните норми определени с Указания за образуване на цените на ВиК услуги.

3.1. АМОРТИЗАЦИОНЕН ПЛАН НА СОБСТВЕНИТЕ ДЪЛГОТРАЙНИ АКТИВИ НА ВИК ОПЕРАТОРА

Амортизационният план на собствените дълготрайни активи е изготвен съгласно указанията с преизчислени годишни амортизации и балансови стойности на активите към 31.12.2015 г. с нормативно определените амортизационни норми.

Разходите за годишни амортизации на съществуващите активи за периода 2016 - 2021 г. са коригирани чрез справка „Нови активи отчетна година“, където са отчетени активите с предстоящо пълно изхабяване. Активите с предстоящо въвеждане са включени в амортизационния план съгласно Инвестиционната програма на ВиК оператора. Собствените дълготрайни активи за 2015 г. са разпределени по услуги и системи както следва:

Описание	Доставяне вода на потребителите						
	2015 г.	2016 г.	2017 г.	2018 г.	2019 г.	2020 г.	2021 г.
Собствени Дълготрайни Активи							
Отчетна стойност	3 073	3 245	3 385	3 567	3 652	3 828	3 998
Годишна амортизационна квота	158	192	204	214	215	217	229
Начислена до момента амортизация	1 954	2 146	2 350	2 564	2 678	2 895	3 124
Балансова стойност	1 119	1 100	1 035	1 003	974	933	874

	Отвеждане на отпадъчни води						
Отчетна стойност	81	82	82	83	124	172	173
Годишна амортизационна квота	4	5	5	5	8	11	13
Начислена до момента амортизация	51	56	61	66	74	85	98
Балансова стойност	30	26	22	17	50	88	75
	Пречистване на отпадъчни води						
Отчетна стойност	416	428	433	506	535	591	594
Годишна амортизационна квота	24	31	32	36	42	41	31
Начислена до момента амортизация	269	301	333	369	412	453	484
Балансова стойност	147	128	100	137	123	138	110
	Доставяне вода на друг ВиК оператор (Исперих, Хума)						
Отчетна стойност	4	4	4	4	4	4	4
Годишна амортизационна квота	0,3	0,3	0,3	0,3	0,2	0,1	0,1
Начислена до момента амортизация	3	3	3	4	4	4	4
Балансова стойност	1	1	1	0	0	0	0
	Доставяне вода на друг ВиК оператор (Търговище, Попово)						
Отчетна стойност	0	0	0	0	122	122	122
Годишна амортизационна квота	0	0	0	0	6	5	4
Начислена до момента амортизация	0	0	0	0	103	108	112
Балансова стойност	0	0	0	0	19	11	15

3.2. АМОРТИЗАЦИОНЕН ПЛАН НА ПУБЛИЧНИТЕ ДЪЛГОТРАЙНИ АКТИВИ, КОИТО ЩЕ БЪДАТ ИЗГРАДЕНИ СЪС СРЕДСТВА НА ВИК ОПЕРАТОРА ЗА ПЕРИОДА НА БИЗНЕС ПЛАНА

Амортизационния план на публичните дълготрайни активи, изградени със средства на ВиК оператора, е изготвен съгласно указанията с прилагане на регулаторните амортизационни норми. В справка 11.2 „Нови активи отчетна година“ са отчетени активите с предстоящо пълно изхабяване. Активите с предстоящо въвеждане са включени в амортизационния план съгласно Инвестиционната програма на ВиК оператора. Публичните дълготрайни активи, изградени със собствени средства, са както следва:

Описание	Доставяне вода на потребителите						
	2015 г.	2016 г.	2017 г.	2018 г.	2019 г.	2020 г.	2021 г.
Публични Дълготрайни Активи, изградени със собствени средства							
Отчетна стойност	0	541	1 178	1 775	2 448	3 071	3 743
Годишна амортизационна квота	0	11	33	54	79	106	131
Начислена до момента амортизация	0	11	44	98	177	283	414

Балансова стойност	0	530	1 134	1 677	2 271	2 789	3 330
	Отвеждане на отпадъчни води						
Отчетна стойност	0	6	8	9	27	46	61
Годишна амортизационна квота	0	0	0	0	1	2	2
Начислена до момента амортизация	0	0	0	0	1	3	5
Балансова стойност	0	6	8	8	26	43	56
	Пречистване на отпадъчни води						
Отчетна стойност	0	0	40	69	91	119	149
Годишна амортизационна квота	0	0	1	3	4	6	8
Начислена до момента амортизация	0	0	1	3	8	14	23
Балансова стойност	0	0	39	66	83	104	126

3.3. АМОРТИЗАЦИОНЕН ПЛАН НА ПУБЛИЧНИТЕ ДЪЛГОТРАЙНИ АКТИВИ, ПРЕДОСТАВЕНИ НА ВИК ОПЕРАТОРА С ДОГОВОР ЗА СТОПАНИСВАНЕ, ЕКСПЛОАТАЦИЯ И ПОДДРЪЖКА

Амортизационния план на публични дълготрайни активи, предоставени на В и К оператора за експлоатация и поддръжка, са посочени активите публична общинска (ПОС) и публична държавна собственост (ПДС) по смисъла на Закона за водите, е изготвен съгласно данните от счетоводната система като активите са заведени по сметки за задбалансово отчитане и са разпределени по системи и услуги. При изчисляване на амортизациите са приложени регулаторните амортизационни норми. Отчетени са активите с изтичащ живот.

Описание	Доставяне вода на потребителите						
	2015 г.	2016 г.	2017 г.	2018 г.	2019 г.	2020 г.	2021 г.
Публични Дълготрайни Активи, предоставени на ВиК оператора за експлоатация и поддръжка							
Отчетна стойност	33 503	33 503	34 164	34 164	35 105	35 105	35 105
Годишна амортизационна квота	822	820	886	877	858	853	817
Начислена до момента амортизация	7 172	7 992	8 878	9 754	7 277	8 130	8 948
Балансова стойност	26 651	25 831	25 606	24 730	28 148	27 295	26 478
	Отвеждане на отпадъчни води						
Отчетна стойност	25 780	25 780	25 780	25 780	38 425	38 425	38 425
Годишна амортизационна квота	516	516	516	516	769	769	769
Начислена до момента амортизация	2 638	3 154	3 669	4 185	2 959	3 728	4 496
Балансова стойност	23 142	22 626	22 111	21 595	35 466	34 697	33 929

	Пречистване на отпадъчни води						
Отчетна стойност	19 139	19 139	19 139	19 139	9 194	9 194	9 194
Годишна амортизационна квота	1 264	1 264	1 264	1 264	362	362	362
Начислена до момента амортизация	4 951	6 215	7 479	8 743	1 279	1 642	2 004
Балансова стойност	14 188	12 924	11 660	10 396	7 915	7 552	7 190
	Доставяне вода на друг ВиК оператор(Търговище, Попово)						
Отчетна стойност	0	0	0	0	1456	1456	1456
Годишна амортизационна квота	0	0	0	0	37	37	37
Начислена до момента амортизация	0	0	0	0	355	392	429
Балансова стойност	0	0	0	0	1101	1064	1028
	Доставяне вода на друг ВиК оператор(Исперих, Хума)						
Отчетна стойност	48	48	48	48	48	48	48
Годишна амортизационна квота	1.2	1.2	1.2	1.2	1.2	1.2	1.2
Начислена до момента амортизация	9	10	11	13	14	15	16
Балансова стойност	39	38	36	35	34	33	32

Отчетната стойност на активите публична общинска собственост, които не са били включени в баланса на дружеството към 31.12.2015 г. е 60472 хил.лв.

В справка *11.2 Нови активи отч.год., раздел III – Публични дълготрайни активи, предоставени на В и К оператора за експлоатация поддръжка в т. 1.1. Отчетна стойност - нови активи и т. 1.2. Отчетна стойност - активи с изтичащ живот*, са отразени активите публична собственост, които са записани в резултат на приемане за експлоатация и съответно активите с изтичащ живот.

В справка *11.2 Нови активи отч.год., раздел III – Публични дълготрайни активи, предоставени на В и К оператора за експлоатация поддръжка – отчетна стойност на активи с изтичащ живот*, през 2016 г. са отчетени активи публична собственост на стойност 105 хил.лв., които са отписани от баланса на дружеството и предадени на Община Иваново, която е към обособена територия АВиК – Русе.

През 2017 г. в справка *11.2 Нови активи отч.год., раздел III – Публични дълготрайни активи, предоставени на В и К оператора за експлоатация поддръжка – отчетна стойност нови активи*, са включени активи ПДС – помпи за водоснабдяване на стойност 661 хил.лв., предоставени от Областна администрация Разград. Извършена е и корекция на отчетните стойности на активи на общините Разград, Лозница и Попово вследствие изменение от извършена преоценка (общ. Разград) и отразено еднократно право на данъчен кредит за В и К съоръжения по ЗДДС (общ. Лозница и общ. Попово).

През 2018 г. в справка *11.2 Нови активи отч.год., раздел III – Публични дълготрайни активи, предоставени на В и К оператора за експлоатация поддръжка – отчетна стойност на активи с изтичащ живот*, са отразени активи публична собственост на стойност 103 хил.лв., бракувани през 2017 г.

През 2019 г. в справка *11.2 Нови активи отч.год., раздел III – Публични дълготрайни активи, предоставени на В и К оператора за експлоатация поддръжка – отчетна стойност нови активи*, са включени активи ПОС, намиращи се на територията на общините Кубрат и Завет с отчетна стойност общо 46790 хил.лв, разпределени както следва:

• на територията на община Кубрат

- Активи ПОС на Община Кубрат, които са били включени в баланса на „Меден кладенец“ ЕООД – Кубрат с отчетна стойност 1986 хил.лв.

- Активи ПОС на Община Кубрат, които не са били включени в баланса на „Меден кладенец“ ЕООД – Кубрат с отчетна стойност 40892 хил.лв.

• на територията на община Завет

- Активи ПОС на Община Завет, които са били включени в баланса на В и К ООД – Исперих - отчетна стойност 749 хил.лв.

- Активи ПОС на Община Завет, които не са били включени в баланса на В и К ООД – Исперих - отчетна стойност 3163 хил.лв.

През 2019 г. в справка 11. Амортизационен план, *раздел III – Публични дълготрайни активи, предоставени на В и К оператора за експлоатация поддръжка*, са изключени активи публична собственост, намиращи се на територията на общините Попово и Опака, отпадащи от обособена територия Разград и преминаването им към обособена територия Търговище, на стойност 41684 хил.лв.

4. АНАЛИЗ НА РАЗХОДИТЕ

Информация за базовите и прогнозни стойности на разходите по икономически елементи за периода на бизнес плана е представена в справка № 12 „Годишни разходи“ и справка № 12.1 „Разчет на увеличението и намалението на признатите годишни разходи“. Разпределението им по услуги е направено при спазване на изискванията за регулаторна отчетност и указанията за образуване на цените за регулаторния период.

При всички разходи по икономически елементи е направена корекция в посока увеличение на разходите по В и К услуги вследствие приемането на общините Кубрат и Завет и в посока намаление на разходите по услуги за общините Попово и Опака.

Годишните разходи за материали, външни услуги и други разходи със съответните им отчетни и прогнозни стойности са съобразени с предложените за утвърждаване параметри на инвестиционната програма в бизнесплана, прогнозните водни количества по видове ВиК-услуги и другите данни в бизнес плана.

Разходите за възнаграждения за съответните В и К услуги са прогнозираны с оглед покриване нивата на минималните трудови възнаграждения съгласно Браншовия КТД, достигане на национално ниво на минималните осигурителни доходи и съобразяване с икономическите условия в страната.

Нарастването на разходите за възнаграждения е ограничено до определеното от КЕВР максимално нарастване по услуги спрямо базисния период в проценти, както следва:

Услуга/ година	2017	2018	2019	2020	2021
Доставяне вода на потребителите	7.2	2.72	2.72	2.72	2.72
Отвеждане на отпадъчни води	8.4	3.4	3.4	3.4	3.4
Пречистване на отпадъчни води	7.2	2.04	2.04	2.04	2.04

Прогнозните разходи за социалните и здравни осигуровки са разчетени по норматив към начисленията за възнаграждения. Предвидени са разходи за социални надбавки в размер на около 15 % от предвидените разходи за възнаграждения.

4.1. АНАЛИЗ НА РАЗХОДИТЕ ПО ЕЛЕМЕНТИ ЗА УСЛУГАТА ДОСТАВЯНЕ ВОДА НА ПОТРЕБИТЕЛИТЕ

4.1.1. Разходи за материали

Разходите за материали за услугата доставяне на вода на потребителите за периода 2019-2021 г. са прогнозирани като към разходите за базовата година са включени материалните разходи по приемането на общините Кубрат и Завет и изключени разходите за общините Попово и Опака.

Прогнозирано е намаление на количеството изразходвана ел.енергия вследствие намаляване на добитите водни количества. Прогнозните годишни разходи за ел.енергия са определени на база действаща цена по договор за доставка на ел.енергия в сила от 01.01.2019 г.

Извършената е промяна на съотношение в потреблението по нива на напрежение – увеличен е дела на количеството ел.енергия ниско напрежение вследствие приемане на обекти от общините Кубрат и Завет с мерене ниско напрежение, което допълнително увеличава прогнозните разходи за ел.енергия. (за 2015 г. дела на потребление СрН – 75% и НН – 25 %, а от 2019 г. прогнозния дял на потреблението е СрН – 60,6% и НН – 39,4 %)

4.1.2. Разходи за външни услуги

Разходите за външни услуги за услугата доставяне на вода на потребителите за периода 2019-2021 г. са прогнозирани като към разходите за базовата година са включени разходите по приемането на общините Кубрат и Завет и изключени разходи за общините Попово и Опака.

Прогнозирано е увеличение на следните разходи:

- по договори за инкасиране, поради преминаване на почти всички населени места за инкасиране от Български пощи и постепенното увеличаване на потребителите, заплащащи задълженията си чрез системата Изипей.
- Разходите за финансово-счетоводни услуги във връзка с изискването за одит на ЕСРО
- Разходите за консултантски услуги във връзка с внедряване на програмен продукт Вик център чрез който ще бъде изпълнено изискването за създаване а регистъри съгласно регулаторните изисквания.

4.1.3. Разходи за възнаграждения и осигуровки

Разходите за възнаграждения за съответните В и К услуги са прогнозирани с оглед покриване нивата на минималните трудови възнаграждения съгласно Браншовия КТД, достигане на национално ниво на минималните осигурителни доходи и съобразяване с икономическите условия в страната.

Дружеството се е съобразило с одобрения от регулатора темп на нарастване.

Прогнозните разходи за социалните и здравни осигуровки са разчетени по норматив към начисленията за възнаграждения. Предвидени са разходи за социални надбавки в размер на около 15 % от предвидените разходи за възнаграждения.

4.1.4. Други разходи

Другите разходи за услугата доставяне на вода на потребителите за периода 2019 - 2021 г. са прогнозирани като към разходите за базовата година са включени разходите по

приемането на общините Кубрат и Завет и изключени разходи за общините Попово и Опака.

4.1.5. Прогнозни бъдещи разходи, включени в коефициент Qp за извършването на нови дейности и/или експлоатация на нови активи

За периода на бизнес плана не са предвидени бъдещи разходи за извършването на нови дейности и/или експлоатация на нови активи.

4.2. АНАЛИЗ НА РАЗХОДИТЕ ПО ЕЛЕМЕНТИ ЗА УСЛУГАТА ОТВЕЖДАНЕ НА ОТПАДЪЧНИ ВОДИ

4.2.1. Разходи за материали

Разходите за материали за услугата отвеждане на отпадъчни води за периода 2019-2021 г. са прогнозирани като към разходите за базовата година са включени материалните разходи по приемането на община Кубрат и са изключени разходите за община Попово. Разходите за материали за услугата отвеждане на отпадъчни води са прогнозирани с минимално нарастване спрямо базовата година като увеличието се дължи на допълнителните разходи за електрическа енергия за технологични нужди вследствие приемане за експлоатация на 4 бр. КПС в гр. Кубрат от 2019 г.

4.2.2. Разходи за външни услуги

Разходите за външни услуги за услугата отвеждане на отпадъчни води за периода 2019-2021г. са прогнозирани като към разходите за базовата година са включени разходите по приемането на общините Кубрат и са изключени разходи за община Попово – общините, в които се осъществява отвеждане на отпадъчни води.

4.2.3. Разходи за възнаграждения и осигуровки

Разходите за възнаграждения за съответните В и К услуги са прогнозирани с оглед покриване нивата на минималните трудови възнагражденията съгласно Браншовия КТД, достигане на национално ниво на минималните осигурителни доходи и съобразяване с икономическите условия в страната.

Дружеството се е съобразило с одобрения от регулатора темп на нарастване.

Прогнозните разходи за социалните и здравни осигуровки са разчетени по норматив към начисленията за възнаграждения. Предвидени са разходи за социални надбавки в размер на около 15 % от предвидените разходи за възнаграждения.

4.2.4. Други разходи

Другите разходи за услугата доставяне на вода на потребителите за периода 2019 - 2021 г. са прогнозирани като към разходите за базовата година са включени разходите по приемането на общините Кубрат и Завет и изключени разходи за общините Попово и Опака.

4.2.5. Прогнозни бъдещи разходи, включени в коефициент Qp за извършването на нови дейности и/или експлоатация на нови активи

За периода на бизнес плана не са предвидени бъдещи разходи за извършването на нови дейности и/или експлоатация на нови активи.

4.3. АНАЛИЗ НА РАЗХОДИТЕ ПО ЕЛЕМЕНТИ ЗА УСЛУГАТА ПРЕЧИСТВАНЕ НА ОТПАДЪЧНИ ВОДИ

4.3.1. Разходи за материали

Разходите за материали за услугата пречистване на отпадъчни води за периода 2019-2021 г. са прогнозирани като към разходите за базовата година са включени материалните разходи по приемането на ПСОВ - Кубрат и са изключени разходите за ПСОВ - Попово. Прогнозните годишни разходи за ел.енергия са определени на база действаща цена по договор за доставка на ел.енергия в сила от 01.01.2019 г.

Направена е промяна на съотношение в потреблението по нива на напрежение – увеличен е дела на количеството ел.енергия ниско напрежение вследствие приемане на ПСОВ – Кубрат с мерене ниско напрежение, което допълнително увеличава прогнозните разходи за ел.енергия. (за 2015 г. дела на потребление СрН – 91% и НН – 9 %, а от 2019 г. прогнозния дял на потреблението е СрН – 76% и НН – 24 %)

4.3.2. Разходи за външни услуги

Прогнозирано е увеличение на следните разходи:

- На разходите по договори за инкасиране поради увеличаване на потребителите, които заплащат задълженията си през системата на Изипей.
- Разходите за финансово-счетоводни услуги във връзка с изискването за одит на ЕСРО.
- Разходите за консултантски услуги във връзка с внедряване на програмен продукт ВиК център чрез който ще бъде изпълнено изискването за създаване а регистър аварии, регистър инвестиции, лабораторни анализи и други.

Разходи по оползотворяване на утайки от 2019 г. - прогнозирани са на база осреднена цена за среден ВиК оператор в размер на 19,78 лв./т без ДДС.

4.3.3. Разходи за възнаграждения и осигуровки

Разходите за възнаграждения за съответните В и К услуги са прогнозирани с оглед покриване нивата на минималните трудови възнаграждения съгласно Браншовия КТД, достигане на национално ниво на минималните осигурителни доходи и съобразяване с икономическите условия в страната.

Дружеството се е съобразило с одобрения от регулатора темп на нарастване.

Прогнозните разходи за социалните и здравни осигуровки са разчетени по норматив към начисленията за възнаграждения. Предвидени са разходи за социални надбавки в размер на около 15 % от предвидените разходи за възнаграждения.

4.3.4. Други разходи

Другите разходи за услугата доставяне на вода на потребителите за периода 2019 - 2021 г. са прогнозирани като към разходите за базовата година са включени разходите по приемането на общините Кубрат и Завет и изключени разходи за общините Попово и Опака.

4.3.5. Прогнозни бъдещи разходи, включени в коефициент Qp за извършването на нови дейности и/или експлоатация на нови активи

За периода на бизнес плана не са предвидени бъдещи разходи за извършването на нови дейности и/или експлоатация на нови активи.

4.4. АНАЛИЗ НА РАЗХОДИТЕ ПО ЕЛЕМЕНТИ ЗА УСЛУГАТА ДОСТАВЯНЕ ВОДА НА ДРУГ ВИК ОПЕРАТОР

До края на 2018 г. по обособената ВС Доставяне на вода на друг ВиК оператор се доставяха незначителни количества (около 0,1% общото количество вода на вход ВС) основно на В и К ООД – Исперих (от ВГ Гороцвет).

В изпълнение на изискванията на Наредбата и Указанията за регулаторния период 2017-2021 г. от 2019 г., поради необходимостта от доставяне на вода от ВС Дунав за район Попово, който преминава към В и К ООД – Търговище, се обособява и ВС Доставяне на вода на друг В и К оператор (В и К ООД – Търговище, Попово).

В тази връзка за целите на бизнес плана бяха направени някои преработки по разпределението на разходите и активите за базовата 2015 г.

Предвид това, че доставяне на вода на други ВиК оператори става от основна водоснабдителна система Разград и особеността на системите за подаване на вода за населените места, обслужвани от В и К ООД – Исперих и В и К ООД - Търговище и обвързаността на съоръженията, по които се доставя водата и за собствени нужди, е приложен следния подход:

Нетекущите активи, в т.ч. амортизационните им отчисления, общи за дейностите, са разпределени на база на количествата на вход на съответните системи.

Установени са преките разходи на водоснабдителните системи, по които се доставя вода на други В и К оператори (от ВС Дунав за В и К ООД –Търговище и от ВГ Гороцвет за В и К ООД - Исперих), които са разпределени за основна водоснабдителна система и за системите доставяне на вода на други В и К оператори на база количества на вход водоснабдителни системи.

Общите разходи за разпределение за доставяне на вода по съответните системи, без разходите по обслужване на потребителите, са разпределени на база преки разходи по системи. На база дела на разходите по системи за доставяне на вода на други В и К оператори и основна ВС са разпределени разходите за организация и управление.

Определянето на коефициентите за разпределение на нетекущите активи и общите разходи по системи е на база отчетни данни за 2015 г. както следва:

Разпределение на вода на вход ВС	Количества на вход система - м3	Дял - %
Подадени водни количества от ВС Дунав - общо	1671524	100
В т.ч. подадени количества за р-н Попово (В и К ООД - Търговище)	450000	26,92
В т.ч. подадени количества за основна ВС Разград	1221524	73,08
Подадени количества от ВГ Гороцвет - общо	288810	100
В т.ч. подадени количества за с.Хума (В и К ООД Исперих)	13080	4,53
В т.ч. подадени количества за основна ВС Разград	275730	95,47

Разпределението на разходи 2015 г. за системите Доставка на вода на други В и К оператори е както следва:

- За ВС доставяне на вода за друг ВиКО В и К ООД – Исперих от ВГ Гороцвет:

Счет. сметка №	Разходи по икономически елементи	система ГОРОЦВЕТ общо – хил.лв.	система ГОРОЦВЕТ за др.ВиКО Исперих	система ГОРОЦВЕТ за осн.ВС РЗ
601	Разходи за материали	51	2	49
602	Разходи за външни услуги	17	1	16
603	Разходи за амортизации	26	1	25
604	Разходи за възнаграждения	87	4	83
605	Разходи за осигуровки	26	1	25
609	Други разходи	2		2
ОБЩО РАЗХОДИ		210	10	200
в т.ч. променливи разходи		46	2	44

- За ВС доставяне на вода за друг ВиКО В И К ООД – Търговище от ВС Дунав:

Счет. сметка №	Разходи по икономически елементи	система Дунав общо-хил.лв.	с-ма Дунав за др.ВиКО Търговище	система Дунав за осн.ВС РЗ
601	Разходи за материали	521	140	381
602	Разходи за външни услуги	104	28	76
603	Разходи за амортизации, в т.ч.	151	41	110
604	Разходи за възнаграждения, в т.ч.	497	134	363
605	Разходи за осигуровки в т.ч.	148	40	108
609	Други разходи	13	3	10
ОБЩО РАЗХОДИ		1 435	386	1 048
в т.ч. променливи разходи		487	131	356

При определяне на разходите за обособената ВС доставяне на вода на друг В и К оператор В И К ООД – Търговище от система Дунав е извършена допълнителна корекция на разходите за 2015 г. в частта относно разходите за персонал предвид извършена през 2019 г. оптимизация на наетите лица.

За периода 2019-2021 г. за услугата доставяне на вода на други В и К оператори прогнозните стойности на годишните разходи са съобразени с писмено заявените годишни водни количества от В и К ООД – Исперих и В и К ООД – Търговище като последния заявява, че възнамерява да закупува вода при нужда .

Прогнозирането на разходите за ел.енергия за периода 2019-2021 г. е на база специфичен разход за съответната ВС/ВГ и заявените годишни водни количества от В и К ООД – Исперих и В и К ООД - Търговище.

Разходите за възнаграждения за съответните В и К услуги са прогнозирани с оглед покриване нивата на минималните трудови възнагражденията съгласно Браншовия КТД, достигане на национално ниво на минималните осигурителни доходи и съобразяване с икономическите условия в страната.

Прогнозните разходи за социалните и здравни осигуровки са разчетени по норматив към начисленията за възнаграждения. Предвидени са разходи за социални надбавки в размер на около 15 % от предвидените разходи за възнаграждения.

4.5. АНАЛИЗ НА РАЗХОДИТЕ ПО ЕЛЕМЕНТИ ЗА УСЛУГАТА ДОСТАВЯНЕ НА ВОДА С НЕПИТЕЙНИ КАЧЕСТВА

За оставащия период 2019-2021 г. разходи и цена за услугата доставяне на вода с непитейни качества (за потребители от гр. Попово) не са прогнозирани предвид отпадане на общините Попово и Опака от АВиК – Разград и преминаване към АВиК – Търговище.

Годишните разходи по предоставяни В и К услуги са представени в Справка №12, Приложение № 3.

5. СОЦИАЛНА ПРОГРАМА

Водоснабдяване-Дунав ЕООД изпълнява социална програма в съответствие с Колективния трудов договор, Браншовия колективен трудов договор и изискванията на българското законодателство.

Политиката на дружеството, с цел запазване на професионалния потенциал и поддържане на квалифицирано равнище на заетите, е да осигурява условия за подготовка, професионална квалификация и преквалификация на новопостъпили и пренасочени работници и служители, както и в случаите на разкриване или закриване на отделни работни места, производства и дейности.

Дружеството осигурява необходимите материали, технически и финансови условия за професионална квалификация и преквалификация на работниците и служителите, условия за участие в курсове и обучения, свързани с трудовата им дейност.

Създават се такива условия на работа, които правят възможно пълноценното и ефективно използване на наличната работна сила.

Поддържа се работна среда, която мотивира работниците и служителите да престираат най-ефективно своята работна сила за постигане целите на дружеството.

В подписаният колективен трудов договор са договорени средства за задоволяване на потребностите от социален характер на персонала в размер на не по-малко от десет процента от начислените средства за работна заплата.

Сключена е комплексна здравна застраховка за медицински разходи на персонала.

- **Здравословни и безопасни условия на труд**

За ефективното използване на работната сила, за нейното развитие и мотивация от съществено значение са безопасните и здравословни условия на труд в предприятието, които не водят до професионални заболявания и злополуки при работа и създават предпоставка за пълно физическо, психическо и социално благополучие на работещите лица.

Осигуряването на здравословни и безопасни условия на труд в дружеството включва вземане на мерки за:

- предотвратяване на риска за живота и здравето на работещите;
- оценка на риска, който не може да бъде предотвратен и вземане на мерки за неговото ограничаване;
- въвеждане на техническия прогрес в технологичните процеси, машини и съоръжения;
- замяна на опасните производства, работно оборудване, инструменти, вещества, суровини и материали с безопасни или с по-малко опасни;
- използване на колективните средства за защита и лични предпазни средства;
- задължително застраховане на персонала за риска „трудова злополука“ по ЗЗБУТ.

На работните места се създават условия за опазване на здравето на работещите лица и осигуряване на безопасност като:

- работното място и работното оборудване се поддържат в техническа изправност, а всички неизправности, които могат да засегнат безопасността и здравето на работещите, се отстраняват във възможния най-кратък срок;
- работното място и работното оборудване и пътищата към тях се почистват редовно;
- защитното оборудване и средствата за колективна и лична защита се проверяват и се поддържат в изправност;
- извършва се периодичен и извънреден инструктаж.

Работното оборудване трябва да е подходящо за извършваната работа, така че да не застрашава здравето и безопасността на работещите. Изборът на работното оборудване се извършва съобразно със специфичните условия и характеристики на работата за намаляване на съществуващите в предприятието рискове за здравето и опасностите, произтичащи от използването му. Работното оборудване се поддържа и своевременно се ремонтира през целия период на използването му, така че да не застрашава здравето и безопасността на работещите.

С цел максимално ограничаване на риска за здравето на работещите и създаване на безопасни и здравословни условия на труд, в дружеството е създаден Комитет по условия на труд, включващ различни видове специалисти.

Сключен е договор със служба по трудова медицина. Съвместно с нея са извършени профилактични прегледи на всички работници и служители, оценка на риска за здравето и работоспособността на работниците и служителите, обучение на персонала и Комитета по условия на труд по правилата за опазване на здравето и безопасността при работа.

Предоставянето на специално и работно облекло и лични предпазни средства на персонала е съгласно утвърден списък на работните места, професиите и длъжностите, за които се полагат в съответствие с нормативните изисквания по ЗБУТ, КТ.

С цел предотвратяване на риска за здравето на работещите се организират редица курсове:

- курс за превозвачи на опасни товари – на пет години;
- курс по безопасност на труда на електротехническия персонал – ежегодно;

- курс по противопожарен минимум – ежегодно;
- курс за обучение на Комитета по условия на труд – ежегодно;
- курс за работа със съоръжения с повишена опасност – ежегодно.

6. ВЪВЕЖДАНЕ НА ЕДИННА СИСТЕМА ЗА РЕГУЛАТОРНА ОТЧЕТНОСТ

6.1. Използвани софтуерни програми и/или информационни системи

Дружеството организира и осъществява счетоводната си дейност в съответствие със Закона за счетоводството и прилагане на Международни стандарти за финансово отчитане, спазвайки правилата на ЕСРО.

Въвеждането, обработката и обобщаването на първичните документи и изготвянето на счетоводните регистри се извършва автоматизирано чрез използването на интегрирана система за управление „АЖУР-L7“.

Организацията на счетоводната отчетност предоставя възможност за:

- Отделяне на регулираната от нерегулираната дейност
- Идентифициране и определяне на приходите и разходите за видовете регулирани услуги
- Установяване и осчетоводяване на преките разходи по регулирани услуги и системи
- Идентифициране на непреките разходи и разпределянето им по услуги и системи.

За целите на регулаторната счетоводната отчетност дружеството използва втора база на счетоводен софтуер „Ажур-L7“, разработка и собственост на „Бонев софт одитинг“ ООД – София, с наименование „ВОДОСНАБДЯВАНЕ-ДУНАВ“ ЕООД – ЕСРО.

Информацията от оперативната счетоводна база се трансферира в базата за регулаторната счетоводната отчетност чрез модул „Трансфер между бази данни“, разработка и собственост на „Бонев софт одитинг“ ООД – София, с изключение на счетоводните записвания касаещи дълготрайни активи, които се въвеждат ръчно в базата за регулаторна отчетност.

Годишните отчетни справки по ЕСРО се попълват на база данни от базата за регулаторната счетоводната отчетност.

6.2. Подход за разпределение, в т.ч. и коефициенти за разпределение на активи, разходи и приходи за нерегулирана дейност, и между регулираните услуги

Дълготрайните активи се отчитат по счетоводни сметки и подсметки по услуги и системи в зависимост от дейността, в която се използват.

Активите за дейността доставяне на вода се разпределят между услугата доставяне вода на потребителите и доставяне на вода на друг В и К оператор на база количества на вход ВС.

Активите, които обслужват повече от една регулирана услуга или система са заведени по счетоводни сметки в обща подсметка и се разпределят по ВиК услуги на база на дела на разходите за съответната услуга.

За отчитане на разходите за дейността на дружеството се използват сметки от група **60 "Разходи по икономически елементи"**. За целите на регулирането е възприет подход за определяне на разходите по дейности и услуги.

Сметките от **група 60** са организирани по икономически елементи, както следва:

- 601** Разходи за материали
- 602** Разходи за външни услуги
- 603** Разходи за амортизации
- 604** Разходи за заплати / възнаграждения/
- 605** Разходи за социални осигуровки
- 606** Разходи за данъци и такси
- 607** Разходи за провизии
- 609** Други разходи за дейността
- 9603** Разходи за амортизация на чужди ДМА и ДНМА.

Разходите се отчитат по икономически елементи и по дейности – регулирана и нерегулирана. Разходите, които са общи за регулираните и нерегулирани услуги (общите разходи, разходите за спомагателни дейности, за организация и управление, и разходите за реализация) се разпределят между тях пропорционално на дела на преките разходи за съответната услуга и дейност за годината на отчитане.

За отделяне на регулираните дейности се прилага следния подход на осчетоводаване:

- ✓ Идентифициране и осчетоводяване отделно приходите от регулирана и нерегулирана дейност;
- ✓ Установяване приходите по видове регулирани услуги.

Определянето на приходите по дейности и по услуги е както следва:

- Приходи от доставяне на вода на потребителите:
  - Приходи от услугата доставяне на вода на потребителите;
  - Приходи от услугата доставяне на вода на друг ВиК оператор;
  - Приходи от услугата доставяне на вода с непитейни качества;
- Приходи от услугата отвеждане на отпадъчни води;
- Приходи от услугата пречистване на отпадъчни води;
- Приходи от присъединяване към водоснабдителни системи;
- Приходи от присъединяване към канализационни системи;
- Приходи от нерегулирана дейност.

Приходите от В и К услуги се формират от фактурираните количества за съответните услуги и утвърдените цени, се отчитат по счетоводни сметки и подсметки съответстващи на съответните услуги.

Като приходи от нерегулирана дейност, класифицирани в подсметки за нерегулирана дейност, се отчитат всички останали приходи, за които няма утвърдени цени от КЕВР – финансови приходи, приходи от финансиране, приходи от продажба на активи, приходи от строителство (основно съгласно договор с Асоциацията по В и К за стопанисване, поддържане и експлоатация на В и К системите и съоръженията и предоставяне на ВиК услуги – изпълнение на ангажимент за извършване на инвестиции) и други.

6.3. Принципи на отчитане на ремонтната програма

Разходите за текущ и аварийен ремонт са отделени в самостоятелна група, като в нея са посочени само сумите на текущите разходи за ремонт, за активи свързани със съответната ВиК услуга, без разходите, които увеличават стойността на тези активи. Стойността на разходите за труд и други разходи, които са част от разходите за ремонт, са включени в останалите групи и подгрупи разходи. Размерът на прогнозираните разходи за текущ и аварийен ремонт е съобразен с параметрите на ремонтната програма.

6.4. Принципи на отчитане на инвестиционната програма

Отчитането на разходите по инвестиционната програма се основава на принципите на начисляване и документална обоснованост. Отчитането на разходите по инвестиционната програма се извършва по сметки Разходи за придобиване на дълготрайни активи по В и К услуги. Създадени са подсметки по групи активи и аналитични сметки (разходни центрове) по обекти от инвестиционната програма.

6.5. Принципи на капитализиране на разходите

Подобренията, обновленията и добавките към активите са извънредните ремонти, които не се повтарят непрекъснато и разходите за тях са големи, водят до намаляване на оперативните разходи и удължаване полезния живот на активите.

Разходите, свързани със създаването на изцяло нови или реконструкцията, модернизацията или подмяна на съществена част от съществуващи активи, са разходи за капиталови ремонти, включително рехабилитация и изграждане на В и К съоръжения.

За определяне на стойността на капиталовите ремонти ежесечно се отчитат вложените материали, труд и механизация и другите свързани разходи.

6.6. Принципи на отчитане на оперативни и капиталови ремонти

След придобиването на активите, с цел удължаване или поддържане на живота им, се правят последващи разходи като поддръжка, ремонти, подобрения, подмени.

Оперативни ремонти са поддръжката и обичайните ремонти, които поддържат работното състояние на актива. Те са обикновено повтарящи се текущи разходи и са свързани със сравнително ниски по стойност разходи.

Капиталови ремонти са подобренията, обновленията и добавките към активите. Това са извънредни ремонти, които не се повтарят непрекъснато и разходите за тях са големи, водят до намаляване на оперативните разходи и удължаване полезния живот на активите.

6.7. Принципите на отделяне на разходите по дейности и по услуги

За целите на регулирането е възприет подход за отнасяне на разходите по дейности и по услуги, както следва:

1. Разходи за доставяне на вода на потребителите;
2. Разходи за отвеждане на отпадъчни води;
3. Разходи за пречистване на отпадъчни води;
4. Разходи за присъединяване към водоснабдителни системи;
5. Разходи за присъединяване към канализационни системи;
6. Разходи за нерегулирана дейност;
7. Разходи за административна и спомагателна дейност.

За воденето на разделна счетоводна отчетност за регулираната дейност се прилагат следните подходи на осчетоводяване:

- идентифициране на преките разходи за регулирана и нерегулирана дейност;
- установяване на преките разходи по видове регулирани услуги;
- идентифициране на непреките разходи в административна и спомагателна дейност.

При отчитане на разходите в справките по ЕСРО, разходите, обслужващи административна и спомагателна дейност се разпределят към регулирана (по услуги) и нерегулирана дейност пропорционално на дела на преките разходи за съответната услуга за годината на отчитане спрямо общата сума на разходите, от която са приспаднати разходите за амортизации. Разходите за амортизации, които обслужват административна и спомагателна дейност се разпределят идентично между регулирана (по услуги) и нерегулирана дейност пропорционално на дела на преките разходи за амортизации за съответната услуга за годината на отчитане.

6.8. Регламент на описаните принципи с формални вътрешни правила (инструкции)

През 2017 г. в изпълнение на изискванията на ЗРВКУ, НРЦВКУ и Правилата за водене на ЕСРО в дружеството е утвърдена и се прилага Вътрешна политика за организация на водената отчетност за регулаторни цели.

7. НЕПРИЗНАТИ РАЗХОДИ – ОПИСАНИЕ И АНАЛИЗ

- финансови разходи;
- разходи за данък върху печалбата и разходи за бъдещи периоди, които са част от отчета за доходите;
- разходи за загуби от обезценки;
- текущи разходи за начислени провизии по смисъла на чл. 38 и чл. 39 от Закона за корпоративното подоходно облагане (ЗКПО);
- текущи разходи или задължения за намаляване на отчетната стойност на стоково-материалните запаси;
- санкции и/или глоби, наложени от държавни органи или от комисията;
- санкции/наказателни такси за депониране на утайки*: отчисления по чл.64 от ЗУО (вкл. съгл. становище на МОСВ с писмо № 48-00-1079/24.02.2015 до КЕВР: съгласно йерархията на управление на утайки „депонирането на утайки от ГПСОВ се счита за най-неприемливо решение не само от екологична, но и от финансова гледна точка“);
- разходи за лихви за забавяне, неустойки и други плащания, свързани с неизпълнение по сключени договори;
- съдебни разходи по загубени съдебни дела за неизпълнение на договорни и др. задължения (към доставчици, институции, др.), нанесени материални щети по вина на ВиК оператора и др.;
- разходи за дарение;
- неизползвани отпуски;
- представителни разходи и начисления данък върху тях;
- разходите за вноски (премии) за допълнително доброволно осигуряване, за доброволно здравно осигуряване и за застраховки "Живот", както и разходите за начислен данък върху тях.

За целите на постигане на съответствие между ОПР за регулаторни цели и ОПР от одитираните годишни финансови отчети на дружеството, в колона „Коригирани разходи“ се посочват разликите от отчитането на разходите в прилаганите счетоводни политики и сметкоплани, възприети в счетоводството на дружеството спрямо определените за регулаторни цели.

IV. ТЪРГОВСКА ЧАСТ

1. АНАЛИЗ НА СЪЩЕСТВУВАЩОТО И ПРОГНОЗНОТО НИВО НА ПОТРЕБЛЕНИЕ НА ВИК УСЛУГИ ЗА РЕГУЛАТОРНИЯ ПЕРИОД

1.1. АНАЛИЗ НА ПОТРЕБЛЕНИЕ НА ВИК УСЛУГИ ЗА ПЕРИОДА 2009-2015 Г. – ВОДОСНАБДЯВАНЕ

1.1.1. Битови потребители

2009 г. – 2 752 980 м3
2010 г. – 2 512 367 м3
2011 г. – 2 687 409 м3
2012 г. – 2 783 819 м3
2013 г. – 2 684 884 м3
2014 г. – 2 586 580 м3
2015 г. – 2 703 250 м3

1.1.2. Бюджетни и търговски потребители

2009 г. – 561 391 м3
2010 г. – 627 350 м3
2011 г. – 654 237 м3
2012 г. – 680 625 м3
2013 г. – 631 331 м3
2014 г. – 506 644 м3
2015 г. – 542 803 м3

1.1.3. Промислени и други индустриални потребители

2009 г. – 243 339 м3
2010 г. – 174 045 м3
2011 г. – 149 348 м3
2012 г. – 209 127 м3
2013 г. – 217 030 м3
2014 г. – 230 896 м3
2015 г. – 245 887 м3

1.2. АНАЛИЗ НА ПОТРЕБЛЕНИЕ НА ВИК УСЛУГИ ЗА ПЕРИОДА 2009-2015 Г. – ОТВЕЖДАНЕ НА ОТПАДЪЧНИ ВОДИ

1.2.1. Битови потребители

2009 г. – 1 529 049 м3
2010 г. – 1 400 590 м3
2011 г. – 1 501 251 м3

2012 г. – 1 517 790 м3
2013 г. – 1 471 336 м3
2014 г. – 1 460 656 м3
2015 г. – 1 477 425 м3

1.2.2. Бюджетни и търговски потребители

2009 г. – 336 897 м3
2010 г. – 225 602 м3
2011 г. – 428 871 м3
2012 г. – 336 790 м3
2013 г. – 315 956 м3
2014 г. – 281 449 м3
2015 г. – 301 154 м3

1.2.3. Промислени и други индустриални потребители

2009 г. – 382 202 м3
2010 г. – 427 846 м3
2011 г. – 161 254 м3
2012 г. – 259 032 м3
2013 г. – 311 082 м3
2014 г. – 256 299 м3
2015 г. – 239 384 м3

**1.3. АНАЛИЗ НА ПОТРЕБЛЕНИЕ НА ВИК УСЛУГИ ЗА ПЕРИОДА 2009-2015 Г. –
ПРЕЧИСТВАНЕ НА ОТПАДЪЧНИ ВОДИ**

1.3.1. Битови потребители

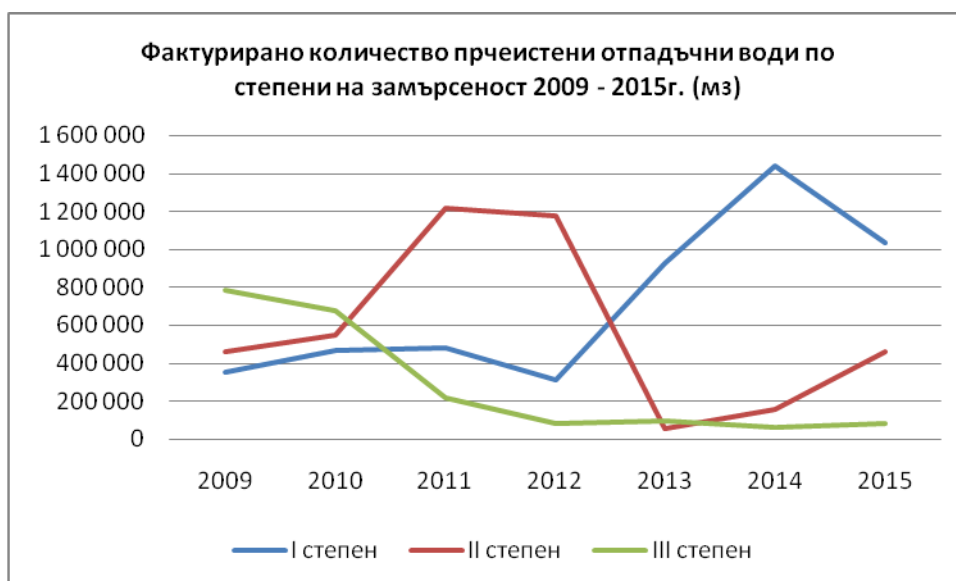
2009 г. – 1 094 932 м3
2010 г. – 1 330 252 м3
2011 г. – 1 500 896 м3
2012 г. – 1 517 352 м3
2013 г. – 1 470 443 м3
2014 г. – 1 459 526 м3
2015 г. – 1 476 347 м3

1.3.2. Бюджетни и търговски потребители

2009 г. – 278 593 м3
2010 г. – 215 348 м3
2011 г. – 815 013 м3
2012 г. – 472 176 м3
2013 г. – 351 436 м3
2014 г. – 360 215 м3
2015 г. – 340 762 м3

1.3.3. Промислени и други индустриални потребители по степени на замърсеност

	2009 м ³	2010 м ³	2011 м ³	2012 м ³	2013 м ³	2014 м ³	2015 м ³
Степен замърсеност 1 на	352 124	464 582	481 617	308 942	926 018	1 442 173	1 036 465
Степен замърсеност 2 на	459 003	546 007	1 214 065	1 172 396	57 127	157 238	464 065
Степен замърсеност 3 на	787 315	676 439	215 194	83 876	97 246	62 347	84 778
Общо пречистване	1 598 442	1 687 028	1 910 876	1 565 214	1 080 391	1 661 758	1 585 308

Икономическите и демографските фактори в региона определят нивото на потребление на водоснабителни и канализационни услуги. Тенденцията през последните години сочи, че годишното потребление на В и К услуги е приблизително еднакво и прогнозите са това ниво на потребление да се запази същото.

Територията, обслужвана от дружеството, се характеризира с отрицателен прираст на населението и намаляване на броя му поради миграция към други райони на страната и в чужбина.

Закриването на промишлени предприятия е причина регионът да бъде с висока безработица и ниски доходи на населението. Сравнително ниските доходи на населението е причина за ограничаване на потреблението.

Имайки предвид описаните фактори не се очаква съществена промяна на водопотреблението през периода на бизнес плана.

1.4. АНАЛИЗ И ОБОСНОВКА НА ПРОГНОЗИТЕ ЗА БЪДЕЩО ПОТРЕБЛЕНИЕ НА ВИК УСЛУГИ ЗА ПЕРИОДА 2017-2021 Г. ПО УСЛУГИ

Икономическите и демографските фактори в региона определят нивото на потребление на водоснабдителни и канализационни услуги. Тенденцията през последните години сочи, че годишното потребление на В и К услуги е приблизително еднакво и прогнозите са това ниво на потребление да се запази.

Територията, обслужвана от дружеството, се характеризира с отрицателен прираст на населението и намаляване на броя му поради миграция към други райони на страната и в чужбина.

Бъдещото потребление на ВиК услуги е в пряка зависимост от икономически и демографски фактори – закриване на промишлени предприятия, обезлюдяване на малките населени места, миграция на населението от по-големите населени места в региона към други места в страната.

Имайки предвид описаните фактори не се очаква съществена промяна на водопотреблението през периода на бизнес плана.

1.4.1. Водоснабдяване

1.4.1.1. Водоснабдяване – основна ВС

За периода 2017 – 2021 г. се прогнозира нивото на потребление за услугата водоснабдяване да е следното:

2017 г. – 3 490 853 м3

2018 г. – 3 452 454 м3

2019 г. – 3 230 400 м3

2020 г. – 3 190 898 м3

2021 г. – 3 151 874 м3

За периода 2017-2021 г. дружеството предвижда понижаване на нивото на потребление на услугата водоснабдяване с 338 979 м3 или с 9,8 % в края на периода.

При прогнозирането на фактурираните количества доставена вода на потребителите за 2017 г. се посочват количества, равни на средногодишните отчетени количества за периода 2011-2015 г.

При прогнозирането на фактурираните количества за оставащия период на бизнес плана (2018-2021 г.) са взети в предвид:

- Прогноза за изменението на обслужваното население на НСИ (I вариант – при хипотеза за конвергентност, реалистичен вариант).

Население на територията, обслужвана от ВиК – оператора за 2015г. е 95 622 жители, като тенденцията е населението на територията, обслужвана от ВиК - оператора да намалява с:

- 1,2% на година - за настоящата територия на дружеството;

- 0,9 – 1,0% на година – за общини Попово и Опака;

- 1.3 – 1.4% на година – за общини Завет и Кубрат

Така в края на периода в резултат и на промяна на обслужваната територия се

предвижда населението да намалее до 82 577 жители.

- Намаление на търговските загуби на вода, влияещо в положителна посока върху фактурираните количества.
- Планирано е увеличение на фактурираната вода с 0,1% всяка година в резултат на намаляване на търговските загуби.

1.4.1.2. Водоснабдяване - ВС „Доставяне на вода на друг ВиК оператор“

За ВС „Доставяне на вода на друг ВиК оператор“ прогнозираните фактурирани количества са на база заявените от други ВиК оператори количества.

1.4.1.3. Водоснабдяване – ВС Доставяне на вода с непитейни качества

До края на 2018 г. доставяне на вода с непитейни качества се осъществяваше само на територията на гр. Попово. Поради отпадане от обособената територия, обслужвана от дружеството, на община Попово и преминаването и за обслужване на към В и К ООД – Търговище, за ВС Доставяне на вода с непитейни качества за периода 2019-2021 г. не са правени прогнози.

1.4.2. Отвеждане на отпадъчни води

За периода 2017 – 2021 г. се предвижда нивото на потребление за услугата отвеждане на отпадъчни води да е следното:

2017 г. – 2 063 871 м³

2018 г. – 2 041 168 м³

2019 г. – 1 471 655 м³

2020 г. – 1 451 062 м³

2021 г. – 1 430 747 м³

За периода 2017-2021г. дружеството предвижда понижаване на нивото на потребление на услугата отвеждане на отпадъчни води с 651 473 м³ или с 31,9 % в края на периода.

При прогнозирането на фактурираните количества отведени отпадъчни води за 2017г. се посочват количества, равни на средногодишните отчетени количества за периода 2011-2015 г.

При прогнозирането на фактурираните количества за оставащия период на бизнес плана (2018-2021 г.) са взети в предвид:

- Прогноза за изменението на обслужваното население на НСИ (I вариант – при хипотеза за конвергентност, реалистичен вариант).

Данните са като тези в т.1.4.1

- Намаление на търговските загуби на вода, влияещо в положителна посока върху фактурираните количества.

Планирано е увеличение на фактурираната услуга с 0,1% всяка година в резултат на намаляване на търговските загуби.

- Включването на нови потребители.

Планирано е увеличение на фактурираната услуга с 0,1% всяка година в резултат на включването на нови потребители.

1.4.3. Пречистване на отпадъчни води

За периода 2017 – 2021 г. се предвижда нивото на потребление за услугата пречистване на отпадъчни води да е следното:

2017 г. – 3 112 204 м3
2018 г. – 3 077 970 м3
2019 г. – 2 561 441 м3
2020 г. – 2 525 581 м3
2021 г. – 2 490 223 м3

За периода 2017-2021 г. дружеството предвижда понижаване на нивото на потребление на услугата пречистване на отпадъчни води с 651 473 м3 или с 31,9 % в края на периода.

При прогнозирането на фактурираните количества пречистени отпадъчни води за 2017г. се посочват количества, равни на средногодишните отчетени количества за периода 2011-2015г.

При прогнозирането на фактурираните количества за оставащия период на бизнес плана (2018-2021 г.) се взимат в предвид:

- Прогноза за изменението на обслужваното население на НСИ (I вариант – при хипотеза за конвергентност, реалистичен вариант).

Данните са като тези в т.1.4.1

- Намаление на търговските загуби на вода, влияещо в положителна посока върху фактурираните количества.

Планирано е увеличение на фактурираната услуга с 0,1% всяка година в резултат на намаляване на търговските загуби.

- Включването на нови потребители.

Планирано е увеличение на фактурираната услуга с 0,1% всяка година в резултат на включването на нови потребители.

2. АНАЛИЗ И ПРОГРАМА ЗА НАМАЛЯВАНЕ НА ТЪРГОВСКИТЕ ЗАГУБИ И УВЕЛИЧАВАНЕ НА СЪБИРАЕМОСТТА

2.1. АНАЛИЗ НА ГРЕШКИ В ТОЧНОСТТА НА ВОДОМЕРИТЕ (ВОДОМЕРИТЕ НЕ ИЗМЕРВАТ ТОЧНО ПРЕМИНАВАЩИТЕ ОБЕМИ ВОДА)

Във „Водоснабдяване – Дунав“ ЕООД – Разград е създадена база данни за приходното водомерно стопанство на дружеството, която се актуализира и коригира ежемесечно. Базата данни съдържа информация за водомери, клиенти и потребление.

Дейностите и мерките, които могат да се предприемат в насока за намаляване на неизмерените количества вода, преминавали през измервателен уред, са сравнително ограничени предвид задължително съобразяване с:

- оразмеряването на измервателните уреди в проектите за проектиране на сградна водопроводна инсталация по чл.32, ал.(1) от Наредба №4/17.06.2005г. за проектиране, изграждане и експлоатация на сградни водопроводни и канализационни инсталации;

- определяне на противопожарните нужди при проектиране на сгради, съоръжения и инсталации по Наредба №2 за противопожарните и техническите норми.

Предвид това, че не всички инсталирани и поддържани от дружеството уреди за търговско измерване са в срок на метрологична валидност, основното предизвикателство пред „Водоснабдяване – Дунав“ ЕООД – Разград е привеждането им в срок на метрологична валидност.

2.2. АНАЛИЗ НА ГРЕШКИ В ПРОЦЕСА НА ОТЧИТАНЕ НА ВОДОМЕРИТЕ (УПРАВЛЕНИЕ НА ИНКАСАТОРИТЕ)

Основните грешки при изпълнение на дейността отчитане на водомери, които биха могли да генерират загуби са следните:

- липса на отчет на измервателното устройство;
- некоректно въведен отчет от отчетник;
- манипулиран отчет от отчетник.

Дейности и превантивни мерки за минимизиране на грешките:

- липса на отчет на измервателното устройство;

С оглед минимизиране на случаи на водомери без отчет са предвидени различни начини за информирание на клиентите за предстоящ отчет:

- поставени съобщения на видно място на терен, указващи ден и час за посещение от отчетник,
- чрез интернет страницата на дружеството;
- възможност за оставяне на показания на служителите в центровете за работа с клиенти.

С оглед оптимизиране на дейността и успеваемостта при отчитането на водомери са предприети следните мерки:

- директен контакт с клиентите и уточняване на дата за осигуряване на достъп до водомера;
- гъвкаво работно време на отчетниците – извънработно време, а нерядко събота и неделя;
- извършване на посещения от други екипи на дружеството.

- некоректно въведен/манипулиран отчет от инкасатор;

Извършва се следният контрол над въведените данни от инкасатор:

- от вътрешен екип, извършващ проверки на дейността на инкасаторите, свързан с:
  - проверка на регулярен график за отчитане;
  - проверка на извършени посещения и вече отчетени водомери;
  - проверка на въведена информация.

От края на 2016г. са въведени в употреба мобилни електронни устройства за въвеждане на данни за водомери по време на посещение на клиенти по предварително зададен график. Целта е дейността да се автоматизира, като се елиминират хартиените носители и ръчното въвеждане на данни за водомери, клиенти и имоти. Ползите са:

- елиминиране на въвеждането на данни на хартиени карнетни листа;
- контрол за разлика в потребление при въвеждането на информацията – превантивна мярка срещу въвеждане на грешен отчет;
- възможност за GPRD комуникация;
- възможност за GPS проследяване;
- намаляване на фактора „човешка грешка“.

2.3. АНАЛИЗ НА ГРЕШКИ ПРИ ПРЕНОСА НА ДАННИ ОТ ВОДОМЕРИТЕ ДО СИСТЕМАТА ЗА ФАКТУРИРАНЕ

След въвеждането на мобилните електронни устройства за въвеждане на данни от водомери, преносът на данни от водомерите до системата за фактуриране е изцяло автоматизиран. Ползите са:

- по-малко време за обработка на информацията;
- изключване на фактора „човешка грешка“ при прехвърлянето на информацията от карнета в системата за фактуриране.

2.4. АНАЛИЗ НА НЕОТОРИЗИРАНО ПОТРЕБЛЕНИЕ - КРАЖБИ И НЕЗАКОННО ПОТРЕБЛЕНИЕ

Проучване на незаконно/нерегламентирано потребление:

Целта е откриване и санкциониране на незаконни/нерегламентирани връзки, както и последващи действия за преустановяване на незаконното/нерегламентираното потребление.

Нерегламентираните връзки към ВиК мрежата се установяват чрез:

- планирани проверки по сигнали (вътрешно фирмени) за нерегламентирани връзки към водопроводната или канализационната система;
- чрез системни проверки – проверки на обекти в конкретни райони.

Допълнителни мерки:

- проверка на автомивки;
- проверка на адреси с преустановено водоподаване;
- проверка на имоти, които имат достъп до канализационната мрежа, но не са регистрирани като потребители.

Очаквани резултати:

- намаляване обема на нерегламентираното водоползване;
- налагане на санкции;
- узаконяване на клиенти;
- измерване и фактуриране на последващо потребление от узаконените клиенти;

2.5. АНАЛИЗ НА ПРОЦЕСА ПО УПРАВЛЕНИЕ НА СЪБИРАНЕТО НА ВЗЕМАНИЯ

Приоритет в дейността на „Водоснабдяване – Дунав“ ЕООД – Разград е събиране на просрочените вземания от клиенти и намаляване на общия им размер. Тази дейност се осъществява чрез прилагане на различни комбинирани подходи и методи в преговорите с длъжниците според техния тип, рисков профил, териториално местоположение, история и поведение на плащане, както и начин на свързване към водопреносната мрежа.

Процесът по управление на събирането на вземания обхваща практики и действия, обособени основно в няколко направления.

1. Индиректен контакт с длъжниците:

- напомнителни писма - за напомняне за закъснели плащания;

- контакти и преговори по телефона – контактите по телефона с длъжници са най-мощният и ефективен инструмент за събиране на вземания на дружеството. Чрез него не само се предоставя възможност за изискване на плащания и договаряне на гъвкави схеми за разсрочване на задълженията, но и за получаване на информация относно причините за липса на плащане и навиците на длъжника, която ще бъде полезна при следващия подход за събиране на вземания, в случай на неплащане.
- споразумения за разсрочено плащане - този клиентски ориентиран подход се прилага към клиенти с временни финансови затруднения, като дружеството предлага гъвкави схеми за разсрочване на задълженията, съобразени както с правилата в дружеството така и с възможностите на клиентите.

2.3Посещения и преговори на адрес – когато извършването на посочените по-горе действия не доведе до резултат, се използва подход, с който се търси директен контакт с длъжника на адреса на потребление. За тази цел дружеството разполага с 3 мобилни екипа, състоящи се от по двама служители.

3. Съдебни действия – дружеството инициира съдебни действия срещу длъжници, когато всички други методи за събиране на вземания не са довели до очаквания резултат. Видовете завеждани съдебни производства от дружеството са: по реда на чл.410, чл.422 и чл.124 от ГПК.

4. Преустановяване на услугите – прилага се като крайна мярка към длъжници с голям дълг към дружеството и умишлено избягващи да погасяват своите задължения.

2.6. ВРЪЗКА МЕЖДУ НАМАЛЯВАНЕ НА ТЪРГОВСКИТЕ ЗАГУБИ И ФАКТУРИРАНИТЕ КОЛИЧЕСТВА

Необходимо е да се отбележи, че не всички идентифицирани и обхванати търговски загуби се трансформират във фактурирани водни количества, поради определени специфики:

- измерени, но нефактурирани търговски загуби – случаи основно по вътрешно - площадкови мрежи или индивидуални случаи, които по социални причини или съдебни процедури, не могат да бъдат решени в полза на дружеството;
- преустановените търговски загуби – случаи, при които след изпълнения на определени действия, от страна на дружеството се преустановява нерегламентирано/ нефактурирано потребление, както следва :
  - прекъснати сградни водопроводни отклонения;
  - елиминиране на байпасни връзки преди водомерен възел;
  - изпълнени ремонти по вътрешната мрежа;
  - монтаж на водомери на имоти, които до монтажа не се фактурират по измервателен уред;
  - подмяна на стар водомерен парк;

В последните случаи клиентите сами ограничават потреблението си, предвид реалното му измерване.

2.7. ВРЪЗКА МЕЖДУ УВЕЛИЧАВАНЕ НА СЪБИРАЕМОСТТА И ПРИХОДИТЕ НА ДРУЖЕСТВОТО

Няма пряка връзка между събираемостта на вземанията и приходите, т.к. приходите се формират от фактурираните отчетени водни количества, независимо каква част от тях е платена.

3. ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА ЦЕНИ И ПРИХОДИ ОТ ВИК УСЛУГИТЕ, ВКЛЮЧИТЕЛНО АНАЛИЗ НА СОЦИАЛНАТА ПОНОСИМОСТ

Бизнес плана на дружеството е разработен с цел постигане целевите нива на показателите за качество на В и К услугите и изпълнение на ангажименти по Договора с АВиК. Средствата, необходими за постигането на целите, ще се осигуряват от приходите от предоставянето на В и К услуги и са възможни при допускането за генериране на приходи от регулирана дейност по години, както следва:

Приходи от В и К услуги – хил.лв.	2017 г.	2018 г.	2019 г.	2020 г.	2021 г.
доставяне на вода на потребителите	7 674	7 812	8 264	8 247	8 279
отвеждане на отпадъчни води	163	165	174	187	188
пречистване на отпадъчни води	1145	1189	1054	1070	1067
Общо необходими годишни приходи от В и К услуги	8982	9167	9 492	9504	9534

Необходимите годишни приходи могат да бъдат постигнати при утвърждаване и прилагане на следните цени на предоставяните В и К услуги:

		2017 г.	2018 г.	2019 г.	2020 г.	2021 г.
Цена за доставяне на вода на потребителите	лв./куб.м (без ДДС)	2.20	2.26	2.56	2.58	2.63
Цена за отвеждане на отпадъчни води	лв./куб.м (без ДДС)	0.08	0.08	0.12	0.13	0.13
Цена за пречистване на отпадъчни води						
Битови и приравнените към тях потребители	лв./куб.м (без ДДС)	0.27	0.29	0.31	0.32	0.33
Промислени други стопански потребители	лв./куб.м (без ДДС)					
степен на замърсяване 1	лв./куб.м (без ДДС)	0.382	0.401	0.450	0.463	0.469
степен на замърсяване 2	лв./куб.м (без ДДС)	0.545	0.573	0.534	0.550	0.556
степен на замърсяване 3	лв./куб.м (без ДДС)	0.682	0.716	0.631	0.650	0.657

Прогнозните цени на В и К услугите са формирани при спазване на Указанията за образуване на цените на В и К услугите чрез метода „горна граница на цени“ за регулаторен период 2017-2021 г., приети с решение на КЕВР. Цените за услугите доставяне на вода на потребителите и отвеждане на отпадъчни води са единни за всички потребители. Цените за пречистване на отпадъчни води са диференцирани по степен на замърсяване.

Предложените в бизнес плана за утвърждаване и одобряване цени на В и К услугите за периода са значително по-ниски от изчислената стойност на социална поносимост, като през целия периода се предвижда да са в границите на социалната поносимост.

Показател	Мярка	Разчет				
		2017 г.	2018 г.	2019 г.	2020 г.	2021 г.
Цена за доставяне на вода на потребителите	лв./куб.м (без ДДС)	2.20	2.26	2.56	2.58	2.63
Цена за отвеждане на отпадъчни води	лв./куб.м (без ДДС)	0.08	0.08	0.12	0.13	0.13
Цена за пречистване на отпадъчни води	лв./куб.м (без ДДС)	0.27	0.29	0.31	0.32	0.33
Общо:	лв./куб.м (с ДДС)	3.06	3.16	3.59	3.64	3.70
Минимално битово потребление	куб.м/мес. на 1 човек	2.80	2.80	2.80	2.80	2.80
Минимален месечен разход за вода на член от домакинството	лева	8.58	8.85	10.04	10.20	10.36
Средно месечен доход на лице от домакинството в региона	лева за месец	503.92	521.05	538.77	557.09	576.03
Нарастване на БВП съгласно средносрочна бюджетна прогноза 2015 - 2017 г.	%	3.40%	3.40%	3.40%	3.40%	3.40%
2.5 % от средно месечния доход на лице от домакинството	лева	12.60	13.03	13.47	13.93	14.40
Социална поносимост на цената на ВиК услугите	лв./куб.м	4.50	4.65	4.81	4.97	5.14
Социална поносимост на цената на ВиК услугите	%	1.70%	1.70%	1.86%	1.83%	1.80%

4. АНАЛИЗ НА ОПЛАКВАНИЯТА НА ПОТРЕБИТЕЛИ НА ВИК ОПЕРАТОРА И ПЛАН ЗА ПОДОБРЯВАНЕ ОБСЛУЖВАНЕТО НА ПОТРЕБИТЕЛИ

През 2015г. са постъпили 57 броя жалби, от които на 52 броя е отговорено в 14 дневен срок. Характерът на постъпилите жалби е както следва:

- Висок разход "обща нужда" – 7 бр.
- Несъгласие с начислени водни количества – 21 бр.
- Отказ от присъединяване към В и К системите – 0 бр.
- Нарушено водоподаване – 1 бр.
- Наводнения от канализационната мрежа – 1 бр.
- Инкасиране на непредоставена услуга – 3 бр.
- Лошо качество на питейната вода – 1 бр.
- Други – 23 бр.

През 2017г. са постъпили 32 жалби, на 30 от които е отговорено в регламентирания 14-дневен срок. Характерът на постъпилите жалби е както следва:

- начислен разход "общо потребление" – 7 бр.
- несъгласие с начислени водни количества – 12 бр.
- нарушено водоподаване – 1 бр.
- ниско налягане в В и К мрежите – 1 бр.
- лошо качество на питейната вода – 1 бр.
- несъгласие с цените на предоставени услуги – 1 бр.
- други – 9 бр.

V. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА БИЗНЕС ПЛАНА

1. ГРАФИК ЗА ВЪВЕЖДАНЕ НА РЕГИСТРИ, СИСТЕМИ И БАЗИ ДАННИ

В представения график се съдържа информация както за нови регистри и база данни, така и за нови версии и разширение на съществуващи такива.

№	Регистър / база данни / система	срок за въвеждане
1	Регистър на активите	31.12.2019
2	Географска информационна система (ГИС)	31.12.2020
3	Регистър на аварията	31.12.2018
4	Регистър на лабораторните изследвания качеството на питейните води	31.12.2019
5	Регистър на лабораторните изследвания качеството на отпадъчните води	31.12.2019
6	Регистър на оплакванията на потребителите	31.12.2018
7	Регистър на утайките от ПСОВ	31.12.2019
8	Регистър на водомерите на СВО	31.12.2018
9	База данни с измерени количества вода на вход В	31.12.2019
10	База данни с измерени количества вода на в ПСОВ	31.12.2019
11	База данни с контролни разходомери и логери	31.12.2019
12	База данни за изчисляване на неизмерената законсумация	31.12.2019
13	База данни за изразходваната електрическа енергия	31.12.2018
14	База данни за сключените и изпълнени договори присъединяване	31.12.2019
15	База данни за длъжностите и задълженията персонала на ВиК оператора	31.12.2018
16	СКАДА – нови версии	31.12.2018

2. ГРАФИК ЗА ВЪВЕЖДАНЕ НА СИСТЕМИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ

№	система	срок за въвеждане
---	---------	-------------------

1	ISO 9001:2015 - система за управление на качеството	31.12.2018
2	ISO 9001:2004 – система за управление на околната среда	31.12.2018
3	BS OHSAS 18001:2007 – система за управление на здравето и безопасността при работа	31.12.2018

3. ГРАФИК ЗА ВЪВЕЖДАНЕ НА ЕСРО

Внедряване на единната система за регулаторна отчетност - до края на 2017 г.

4. ГРАФИК ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ИНВЕСТИЦИОННАТА ПРОГРАМА

Графикът за изпълнение на инвестиционната програма е обусловен от няколко фактора:

- важност и спешност на проектите с оглед нормалното функциониране на ВиК системите и постигане и/или поддържане на целевите нива на показателите за качество;
- наличие на предпроектни проучвания и проектна готовност (включително срокове за протичане на различни административни процедури) за физическа реализация на проектите;
- наблюдавани тенденции в интензитета на различни експлоатационни изисквания;
- инвестиционни приоритети на собственика на активите;
- възможност за обезпечаване с финансови ресурси.

Разпределението на инвестиционните средства за ВС за питейна вода по години е съобразено с изброените по - горе фактори и е представено в справка 9. „Инвестиционна програма“ от ценовия модел.

5. ГРАФИК ЗА ПОДОБРЯВАНЕ КАЧЕСТВОТО НА ИНФОРМАЦИЯ ЗА ПОКАЗАТЕЛИТЕ ЗА КАЧЕСТВО

По време на петгодишния регулаторен период на бизнес плана дружеството предвижда разработването, въвеждането и усъвършенстването на регистрите и базата данни описани в т.1 от раздел V., с което качеството на информацията, с която се изчисляват показателите за качество, значително да се подобри.

6. ГРАФИК ЗА ПОСТИГАНЕ ПОКАЗАТЕЛИТЕ ЗА КАЧЕСТВО

Графикът за постигане на индивидуалните нива на ключовите показатели е представен в Справка 2 Променливи и Справка 3 Показатели за качество.

Очакванията на дружеството са, че към края на 2021 г. ще бъдат достигнати зададените от КЕВР нива на показателите за качество, при наличието на финансови ресурси за обезпечаване на планираните инвестиционни и оперативни разходи.

Планираното постигане на индивидуалните нива на ключовите показатели за качество по години е представено в таблицата по - долу:

№	ПК	Параметър	Ед. мярка	2015 г.	2016 г.	2017 г.	2018 г.	2019 г.	2020 г.	2021 г.
1	ПК1	Ниво на покритие с водоснабдителни услуги	%	99.06%	99.63%	99.04%	99.13%	99.49%	99.62%	99.75%
2	ПК2а	Качество на питейната вода в големи зони на водоснабдяване	%	98.89%	99.05%	99.49%	99.20%	99.81%	99.81%	99.63%
3	ПК2б	Качество на питейната вода в малки зони на водоснабдяване	%	98.62%	98.08%	98.02%	98.05%	96.74%	97.30%	98.01%
4	ПК2в	Мониторинг на качеството на питейната вода	%	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%
5	ПК3	Непрекъснатост на водоснабдяването	съотношение	0.45	0.00	0.46	0.46	0.32	0.32	0.32
6	ПК4а	Общи загуби на вода във водоснабдителните системи	м³/км/ден	14.02	13.02	13.81	13.47	14.04	13.44	12.76
7	ПК4б	Общи загуби на вода във водоснабдителните системи	%	71.02%	70.18%	70.64%	70.35%	70.25%	69.26%	68.31%
8	ПК5	Аварии по водопроводната мрежа	бр/100км/год	55.46	54.38	54.68	53.79	54.82	53.82	48.14
9	ПК6а	Налягане във водоснабдителната система	%	31.03%	0.00%	40.52%	50.00%	74.71%	77.01%	80.46%
10	ПК7а	Ниво на покритие с услуги по отвеждане на отпадъчни води	%	45.57%	56.68%	46.15%	46.28%	45.22%	45.21%	45.19%
11	ПК7б	Ниво на покритие с услуги по пречистване на отпадъчни води	%	45.57%	56.68%	46.15%	46.28%	45.22%	45.21%	45.19%
12	ПК8	Качество на отпадъчните води	%	99.81%	93.05%	93.02%	93.05%	92.58%	92.97%	93.00%
13	ПК9	Аварии на канализационната мрежа	бр/100км/год	10.04	11.62	9.30	8.83	4.91	3.27	2.29
14	ПК10	Наводнения в имоти на трети лица, причинени от канализацията	бр/10 000 потреб	0.15	0.00	0.15	0.15	0.17	0.17	0.17
15	ПК11а	Енергийна ефективност за дейността по доставяне на вода на потребителите	кВч/м³	0.890	0.967	1.033	0.982	1.321	1.315	1.274
16	ПК11б	Енергийна ефективност за дейността по пречистване на отпадъчни води	кВч/м³	0.391	0.417	0.465	0.454	0.402	0.402	0.402
17	ПК11в	Оползотворяване на утайките от ПСОВ	%	59.52%	50.53%	48.45%	59.16%	80.92%	89.11%	90.04%
18	ПК11г	Рехабилитация на водопроводната мрежа	%	0.42%	0.00%	0.34%	0.39%	0.40%	0.40%	0.67%
19	ПК11д	Активен контрол на течовете	%	11.95%	0.00%	12.01%	12.01%	8.02%	8.02%	8.36%
20	ПК12а	Ефективност на разходите за услугата доставяне на вода на потребителите	съотношение	0.98	1.02	1.04	1.05	1.05	1.06	1.06
21	ПК12б	Ефективност на разходите за услугата отвеждане на отпадъчни води	съотношение	1.60	1.44	1.03	1.03	1.06	1.08	1.08
22	ПК12в	Ефективност на разходите за услугата пречистване на отпадъчни води	съотношение	0.92	1.05	1.03	1.03	1.03	1.04	1.04
23	ПК12г	Събираемост	%	88.76%	89.43%	89.32%	88.88%	89.82%	89.89%	90.24%
24	ПК12д	Ефективност на приважване на водомерите в годност	%	12.93%	13.29%	13.16%	13.36%	12.38%	13.29%	14.00%
25	ПК12е	Ефективност на изграждане на водомерното стопанство	%	65.46%	0.00%	69.39%	73.33%	78.16%	79.60%	80.01%
26	ПК13	Срок за отговор на писмени жалби на потребителите	%	92.86%	#DIV/0!	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%
27	ПК14а	Присъединяване към водоснабдителната система	%	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%
28	ПК14б	Присъединяване към канализационната система	%	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%
29	ПК15а	Ефективност на персонала за услугата доставяне на вода на потребителите	бр/1 000 СВО	7.08	7.05	7.05	7.02	7.60	7.46	7.29
30	ПК15б	Ефективност на персонала за услугите отвеждане и пречистване	бр/1 000 СКО	3.95	3.95	3.94	3.94	4.86	4.86	4.73

Необходимата ефективност на разходите може да бъде постигната единствено с намаление на общо разходите с около 50%, което може да се постигне с драстично съкращение на персонал, намаление на разходите за ел.енергия, намаление на загубите на вода до 0%, което е практически невъзможно и това би поставило дружеството пред невъзможност да изпълнява задълженията си като В и К оператор.

Другата хипотеза, при която е възможно постигане на необходимата ефективност на разходите, е значително увеличение на възръщаемостта, т.е. увеличение размера на РБА с около 4500 хил.лв.

В края на периода на бизнес плана прогнозната ефективност на персонала за услугата доставяне на вода на потребителите не достига целевото ниво от 7.29 при целево ниво 7.30, но трябва да се има предвид, че дружеството е експлоатационно предприятие и броят на персонала не е във функция от обема на произвежданата продукция или от броя на обслужваните СВО.

7. ГРАФИК ЗА НАМАЛЯВАНЕ ЗАГУБИТЕ НА ВОДА

За регулаторния период са предвидени редица мерки, целящи да доведат до оптимизиране на мрежата, подобряване управлението и ефективността на мрежата и намаляване на нивата на аварии и физически загуби на питейна вода.

Мерките, които се провеждат постоянно и в момента, са:

- Зониране на вътрешните водопроводни мрежи на населените места;
- Измерване на водните количества и налягане в зоните;
- Изграждане и усъвършенстване на СКАДА във вътрешните водопроводни мрежи и довеждащите водопроводи;
- Оптимизиране на вътрешните водопроводни мрежи чрез изключване на дублиращи се водопроводи, изграждане на връзки с цел сключване на мрежите, монтаж на СК, ПХ, АВ и регулатори на налягането;
- Активен контрол на течовете;
- Подмяна на довеждащи и улични водопроводи;
- Подмяна на СВО;
- Монтиране на стационарни логери в зоните с високи загуби;

Предвид всички гореизброени провеждащи се и планирани мерки, очакваме до края на периода 2017-2021г. да е достигнато целевото ниво на загубите, както следва:

№	Описание	Мярка	2015 г.	2016 г.	2017 г.	2018 г.	2019 г.	2020 г.	2021 г.
1.	Доставяне на вода на потребители								
1.	Общо количество вода на входа на системата АЗ/Q4	м ³ /год	12 003 018	11 285 410	11 889 826	11 644 026	10 859 373	10 381 002	9 946 171
1.1	Добита сурова вода от повърхностни водоизточници	м ³ /год	0	0	0	0	0	0	0
1.2	Добита сурова вода от подземни водоизточници	м ³ /год	12 016 627	11 299 410	11 903 326	11 657 826	11 323 173	10 844 802	10 409 971
1.5	Продадена сурова вода на друг Вик оператор	м ³ /год	13 609	14 000	13 500	13 800	463 800	463 800	463 800
2	Обща законна консумация iA14/Q5	м ³ /год	3 823 330	3 705 000	3 847 548	3 801 775	3 546 692	3 493 257	3 441 568
		%	31.9%	32.8%	32.4%	32.7%	32.7%	33.7%	34.6%
2.1	Продадена фактурирана вода Q3	м ³ /год	3 478 330	3 365 000	3 490 853	3 452 454	3 230 400	3 190 898	3 151 874
		%	29.0%	29.8%	29.4%	29.7%	29.7%	30.7%	31.7%
2.2	Подадена нефактурирана вода A13(Q3A)	м ³ /год	345 000	340 000	356 695	349 321	316 292	302 359	289 694
		%	2.87%	3.01%	3.00%	3.00%	2.91%	2.91%	2.91%
3	Общи загуби на вода A15(Q6)	м ³ /год	8 179 688	7 580 410	8 042 278	7 842 251	7 312 681	6 887 745	6 504 603
		%	68.1%	67.2%	67.6%	67.3%	67.3%	66.3%	65.4%

		м ³ /км/ден	13.45	12.46	13.22	12.89	13.46	12.87	12.22
3.1	Търговски загуби на вода Q8	м ³ /год	1 200 302	1 060 000	1 177 092	1 141 114	1 022 678	967 550	917 366
		%	10.0%	9.4%	9.9%	9.8%	9.4%	9.3%	9.2%
3.2	Реални загуби на вода Q7	м ³ /год	6 979 386	6 520 410	6 865 186	6 701 137	6 290 003	5 920 195	5 587 237
		%	58.1%	57.8%	57.7%	57.6%	57.9%	57.0%	56.2%
4	Неносеща приходи вода (неотчетена вода) Q9	м ³ /год	8 524 688	7 920 410	8 398 973	8 191 572	7 628 973	7 190 104	6 794 297
		%	71.02%	70.18%	70.64%	70.35%	70.25%	69.26%	68.31%
		м ³ /км/ден	14.02	13.02	13.81	13.47	14.04	13.44	12.76

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Считаме, че изготвения от „Водоснабдяване-Дунав“ ЕООД бизнес план за периода 2017 – 2021 г. е реалистичен и балансиран, който предвижда инвестиционна програма в размер на 4574 хил. лв. и постигането на зададените от КЕВР нива на ключовите показатели за качество на ВиК услугите.

„Водоснабдяване-Дунав“ ЕООД вярва, че дългосрочните планове на дружеството са в съответствие с възможностите за осигуряването на стабилна финансова рамка през регулаторния период, която да обезпечи изпълнението на бизнес плана във всичките му елементи.

Анализът на финансовото и имуществено състояние на „Водоснабдяване -Дунав“ ЕООД показва оперативна автономност и ресурсна обезпеченост при ниско ниво на риск.

Дейността се финансира със собствени средства. Вземанията и задълженията се управляват безрисково, като се поддържа оптимално ниво на ликвидност и финансова автономност.

Очакваният положителен финансов резултат (печалба) в края на периода на разработения бизнес план се дължи в най-голяма степен на увеличаването на цените на ВиК услугите. Невъзможно е дружеството да промени дейността си или да я прекрати, дори и в ограничени периоди или райони. Необходимо е да се потърсят начини за повишаване на ефективността и рентабилността от основната дейност главно в две направления - увеличаване на приходите и намаляване на разходите. Конкретните възможности са:

- намаляване на относителния дял на загубите на вода;
- оптимизиране на разходите за дейността.

Дружеството остава на разположение за допълнителни срещи и разяснения относно предложените в бизнес плана мероприятия.

Бизнес плана е представен за съгласуване от Асоциацията по ВиК на обособената територия, обслужвана от дружеството. Прилагаме копие от писмото, с което е входен бизнес плана в Асоциацията по ВиК.

УПРАВИТЕЛ:

(инж. СТОЯН ИВАНОВ)